

Ανακοίνωση

Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και Μεσοπρόθεσμοι Στρατηγικοί Στόχοι

Λευκωσία, 27 Νοεμβρίου 2020

Η παρούσα ανακοίνωση περιέχει εμπιστευτικές πληροφορίες για τους σκοπούς του άρθρου 7 του Κανονισμού για την κατάχρηση της αγοράς (ΕΕ) 596/2014

Κύρια Σημεία για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2020

COVID-19

- Πιο ανθεκτική απ' ό,τι αρχικά αναμενόταν κατά το γ' τρίμηνο 2020 η Κυπριακή οικονομία
- Συνεχίζουμε να στηρίζουμε την ανάκαμψη της Κυπριακής οικονομίας
- Νέος δανεισμός ύψους €288 εκατ. κατά το γ' τρίμηνο 2020, καθώς η ζήτηση δανείων ανακάμπτει σταδιακά μετά την άρση των περιοριστικών μέτρων, κυρίως για στεγαστικά δάνεια. Νέος δανεισμός ύψους περίπου €1 δις για το εννιάμηνο 2020
- Συνεχής προσεκτική παρακολούθηση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου υπό αναστολή καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων

Θετική Απόδοση κατά το γ' τρίμηνο 2020

- Συνολικά έσοδα ύψους €137 εκατ. Λειτουργικά κέρδη ύψους €44 εκατ.
- Χρέωση για πιστωτικές ζημιές δανείων (cost of risk) 97 μ.β.
- Κέρδος μετά τη φορολογία ύψους €4 εκατ.

Λειτουργική Αποτελεσματικότητα

- Συνολικά λειτουργικά έξοδα (αναπροσαρμοσμένα για τον ειδικό φόρο και τις συνεισφορές στο ΕΤΕ και στο ΤΕΚ) ύψους €84 εκατ. για το γ' τρίμηνο, αυξημένα κατά 4% σε τριμηνιαία βάση, καθώς οι δραστηριότητες επανήλθαν σε πιο κανονικούς ρυθμούς μετά την άρση των περιοριστικών μέτρων, και ύψους €249 εκατ. για το εννιάμηνο 2020, μειωμένα κατά 13% σε ετήσια βάση
- Δείκτης κόστος προς έσοδα (αναπροσαρμοσμένος για τον ειδικό φόρο και τις συνεισφορές στο ΕΤΕ και στο ΤΕΚ) στο 62% για το γ' τρίμηνο 2020 και 59% για το εννιάμηνο 2020

Καλή Κεφαλαιακή Θέση, Ισχυρή Ρευστότητα

- Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) 14.7% και Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας 18.2% (και οι δύο αναπροσαρμοσμένοι για το Helix 2 και με μεταβατικές διατάξεις)
- Καταθέσεις ύψους €16.4 δις, στα ίδια επίπεδα σε τριμηνιαία βάση
- Σημαντικό πλεόνασμα ρευστότητας ύψους €4.1 δις (Δείκτης Κάλυψης Ρευστότητας στο 256%)

Συνέχιση Μείωσης Κινδύνου στον Ισολογισμό

- Οργανική μείωση ΜΕΔ (βάσει EAT) ύψους €230 εκατ. κατά το γ' τρίμηνο, με τον ρυθμό μείωσης να επανέρχεται σε επίπεδα προ πανδημίας
- Συμφωνία για πώληση ΜΕΔ (βάσει EAT) ύψους €0.9 δις τον Αύγουστο 2020 (Helix 2)
- Μείωση ΜΕΔ (βάσει EAT) σε €2.4 δις (€1.0 δις μετά τις πιστωτικές ζημιές) αναπροσαρμοσμένα για το Helix 2
- Μείωση ποσοστού ΜΕΔ (βάσει EAT) προς δάνεια σε 21% (10% μετά τις πιστωτικές ζημιές) και διατήρηση ποσοστού κάλυψης με προβλέψεις στο 59%, αναπροσαρμοσμένα για το Helix 2

Στρατηγική και Προοπτικές

- Ξεκάθαρη στρατηγική για μείωση ποσοστού ΜΕΔ (βάσει EAT) προς δάνεια σε μονοψήφιο αριθμό μέχρι το τέλος του 2022 και σε περίπου 5% μεσοπρόθεσμα
- Ενίσχυση εσόδων από δραστηριότητες με χαμηλότερες απαιτήσεις κεφαλαίου, αξιοποιώντας την ισχυρή θέση του Συγκροτήματος στην αγορά
- Βελτίωση λειτουργικής αποδοτικότητας μέσω ορθολογισμού εργασιών, ψηφιακού μετασχηματισμού και αυτοματοποιήσεων
- Έναρξη έκδοσης Ελάχιστων Απαιτήσεων για Ίδια Κεφάλαια και Επιλέξιμες Υποχρεώσεις (MREL), καθώς και αναχρηματοδότηση του ομολόγου Tier 2, ανάλογα με τις συνθήκες αγοράς
- Στρατηγική για διατηρήσιμη κερδοφορία και δημιουργία αξίας για τους μετόχους. Μεσοπρόθεσμος στόχος για απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (Return on Tangible Equity, ROTE) ύψους περίπου 7%

Δήλωση Διευθύνοντος Συμβούλου Συγκροτήματος

«Ενδείξεις οικονομικής ανάκαμψης σε επίπεδα προ-πανδημίας σημάδεψαν το τρίτο τρίμηνο του έτους, με την Κυπριακή οικονομία να δείχνει πιο ανθεκτική από ότι αρχικά αναμενόταν, αποδεικνύοντας ότι είναι μια ανοιχτή, μικρή και ευέλικτη οικονομία. Παρόλα αυτά, ο αυξημένος αριθμός των νέων περιστατικών του ιού COVID-19 τις τελευταίες εβδομάδες και τα τοπικά περιοριστικά μέτρα που έχουν εφαρμοστεί για περιορισμό της εξάπλωσης του ιού, πιθανόν να οδηγήσουν σε μερική απώλεια της δυναμικής της οικονομικής ανάκαμψης το τέταρτο τρίμηνο. Τα τελευταία νέα για ένα αποτελεσματικό εμβόλιο είναι ενθαρρυντικά, το οποίο με την πάροδο του χρόνου θα μπορούσε να στηρίξει την επιστροφή σε πιο φυσιολογικές συνθήκες.

Οι στρατηγικές μας προτεραιότητες για ενίσχυση του ισολογισμού μας και βελτίωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου, καθώς και βελτίωση της αποδοτικότητας των εργασιών μας, μαζί με την ταυτόχρονη στήριξη των πελατών, των συναδέλφων και της κοινωνίας για αντιμετώπιση της πανδημίας, παραμένουν αμετάβλητες.

Κατά το τρίτο τρίμηνο του έτους συνεχίσαμε να στηρίζουμε την Κυπριακή οικονομία χορηγώντας νέα δάνεια ύψους €288 εκατ., αυξημένα κατά περισσότερο από 20% σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο, καθώς μετά την άρση των περιοριστικών μέτρων η ζήτηση αυξάνεται, κυρίως για στεγαστικά δάνεια που επιδοτούνται από την Κυβέρνηση μέσω του σχεδίου επιδότησης επιτοκίων. Συνολικά, έχουμε χορηγήσει περίπου €1 δις νέα δάνεια κατά τους πρώτους εννιά μήνες του έτους.

Κατά το τρίτο τρίμηνο του έτους είχαμε συνολικά έσοδα ύψους €137 εκατ. και λειτουργικά κέρδη ύψους €44 εκατ. Η χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων παρέμεινε κάτω από 100 μ.β. Το τρίτο τρίμηνο ήταν κερδοφόρο και το κέρδος μετά τη φορολογία για το τρίμηνο ανήλθε σε €4 εκατ. Το συνολικό αποτέλεσμα για το εννιάμηνο ήταν ζημιά μετά τη φορολογία ύψους €122 εκατ., μετά τη ζημιά από το Project Helix 2 και τις πιστωτικές ζημιές δανείων για πιθανές μελλοντικές πωλήσεις ΜΕΔ, που αναγνωρίστηκαν το προηγούμενο τρίμηνο.

Το πρώτο εννιάμηνο του έτους προχωρήσαμε σε μείωση των λειτουργικών μας εξόδων κατά €40 εκατ. ή 13% σε ετήσια βάση, αντικατοπτρίζοντας τις συνεχιζόμενες προσπάθειές μας για περιορισμό των εξόδων. Η τριμηνιαία αύξηση ύψους 4% αντικατοπτρίζει τη χαμηλότερη βάση κόστους κατά το δεύτερο τρίμηνο ως αποτέλεσμα των περιοριστικών μέτρων για αντιμετώπιση του ιού COVID-19.

Η κεφαλαιακή θέση της Τράπεζας παραμένει σε καλά επίπεδα και υπερβαίνει ικανοποιητικά τις κανονιστικές απαιτήσεις. Στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, οι κεφαλαιακοί μας δείκτες (με μεταβατικές διατάξεις) ανήλθαν σε Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας ύψους 18.2% και Δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) ύψους 14.7%, αναπροσαρμοσμένοι για το Project Helix 2. Η ρευστότητά μας επίσης παραμένει ισχυρή, καθώς συνεχίζουμε να λειτουργούμε με σημαντικό πλεόνασμα ρευστότητας ύψους €4.1 δις, με τον Δείκτη Κάλυψης Ρευστότητας (ΔΚΡ) να ανέρχεται σε 256%. Οι καταθέσεις στον ισολογισμό μας παρέμειναν σχεδόν αμετάβλητες σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο και ανήλθαν σε €16.4 δις.

Κατά το τρίτο τρίμηνο του έτους παραμείναμε επικεντρωμένοι στην περαιτέρω μείωση του κινδύνου στον ισολογισμό μας. Ο ρυθμός οργανικής μείωσης των μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ) επανήλθε στα επίπεδα προ-πανδημίας, και προχωρήσαμε σε περαιτέρω μείωση των ΜΕΔ κατά €230 εκατ., καταγράφοντας συνολική οργανική μείωση κατά τους πρώτους εννέα μήνες του έτους ύψους πέραν των €500 εκατ. Μαζί με τις πωλήσεις ΜΕΔ που συμφωνήθηκαν νωρίτερα φέτος (Helix 2 και Velocity 2), έχουμε πετύχει σημαντική μείωση των ΜΕΔ κατά τους πρώτους εννέα μήνες του 2020 ύψους €1.5 δις. Συνολικά, από το ανώτατό τους επίπεδο το 2014, έχουμε μειώσει τα ΜΕΔ κατά €12.6 δις ή 84% σε €2.4 δις (σε αναπροσαρμοσμένη βάση), καθώς και το ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια από 63% σε 21% (σε αναπροσαρμοσμένη βάση). Το ποσοστό κάλυψης των ΜΕΔ παρέμεινε σε 59%, μειώνοντας τον εναπομείναντα κίνδυνο στον ισολογισμό μας σε €1 δις.

Παραμένουμε επικεντρωμένοι στην περαιτέρω μείωση του κινδύνου στον ισολογισμό και θα συνεχίσουμε να αξιολογούμε την προοπτική για επιτάχυνση της μείωσης των ΜΕΔ μέσω περαιτέρω πωλήσεων. Ταυτόχρονα, συνεχίζουμε να παρακολουθούμε προσεκτικά την ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου μετά τη λήξη της αναστολής δόσεων.

Παρόλο που υπάρχει αβεβαιότητα στο ευρύτερο λειτουργικό περιβάλλον λόγω της πανδημίας, το όραμα μας για το μέλλον της Τράπεζας είναι ξεκάθαρο και παραμένουμε επικεντρωμένοι στην επίτευξη των στρατηγικών μας στόχων.

Η Τράπεζα Κύπρου έχει περάσει μια περίοδο σημαντικών αλλαγών και σήμερα θέτουμε τις βάσεις για δημιουργία μεγαλύτερης αξίας για τους μετόχους της. Οι βραχυπρόθεσμες προτεραιότητές μας περιλαμβάνουν την ολοκλήρωση της μείωσης του κινδύνου στον ισολογισμό και τη διασφάλιση ότι η βάση κόστους παραμένει σε κατάλληλα επίπεδα ενώ επενδύουμε περαιτέρω στις ψηφιακές μας δυνατότητες. Οι μεσοπρόθεσμες προτεραιότητές μας περιλαμβάνουν την ενίσχυση των εσόδων αξιοποιώντας την ισχυρή μας θέση στην αγορά και τη μείωση των εξόδων, για επίτευξη βιώσιμης κερδοφορίας.»

Πανίκος Νικολάου

Α. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση

Μη Ελεγμένη Ενοποιημένη Συνοπτική Ενδιάμεση Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων

€ εκατ.	Εννιάμηνο 2020	Εννιάμηνο 2019 ¹	Γ' τρίμηνο 2020	Β' τρίμηνο 2020	Τριμηνιαία ±%	Ετήσια ±%
Καθαρά έσοδα από τόκους	250	260	82	83	-1%	-4%
Καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες	106	111	35	33	6%	-4%
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών	14	34	2	6	-76%	-59%
Έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες μείον απαιτήσεις και προμήθειες	42	42	13	18	-28%	0%
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	2	26	2	(1)	-	-90%
Λοιπά έσοδα	11	22	3	4	-13%	-48%
Σύνολο εσόδων	425	495	137	143	-5%	-14%
Κόστος προσωπικού	(145)	(167)	(49)	(47)	5%	-12%
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(104)	(122)	(35)	(34)	4%	-15%
Ειδικός φόρος και συνεισφορές στο ΕΤΕ και στο Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων (ΤΕΚ)	(24)	(18)	(9)	(6)	42%	28%
Σύνολο εξόδων	(273)	(307)	(93)	(87)	7%	-11%
Λειτουργικά κέρδη	152	188	44	56	-23%	-19%
Πιστωτικές ζημιές δανείων	(118)	(117)	(31)	(23)	28%	1%
Απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(36)	(9)	(7)	(25)	-73%	-
Προβλέψεις για επιδικίες, απαιτήσεις, κανονιστικά και άλλα ζητήματα	(4)	(3)	0	(2)	-83%	33%
Σύνολο πιστωτικών ζημιών δανείων, απομειώσεων και προβλέψεων	(158)	(129)	(38)	(50)	-26%	22%
(Ζημιά)/κέρδη πριν τη φορολογία και μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία	(6)	59	6	6	7%	-
Φορολογία	(7)	(1)	(2)	(3)	-18%	-
Ζημιά/(κέρδη) που αναλογούν σε δικαιώματα μειοψηφίας	4	(2)	0	4	-96%	-
(Ζημιά)/κέρδη μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	(9)	56	4	7	-38%	-116%
Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης – οργανικά	(9)	(14)	(3)	(3)	1%	-36%
(Ζημιά)/κέρδη μετά τη φορολογία – οργανικά (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	(18)	42	1	4	-71%	-
Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) περιλαμβανομένων εξόδων αναδιάρθρωσης ²	(104)	(6)	3	(104)	-	-
Ζημιά από επαναμέτρηση της επένδυσης σε συγγενή εταιρία από την κατηγοριοποίηση της ως ομάδα που κατέχεται προς πώληση (CNP) μετά το μερίδιο στα κέρδη συγγενών εταιριών	-	(21)	-	-	-	-
Αναστροφή απομείωσης ΑΦΑ και απομείωση άλλων φορολογικών απαιτήσεων	-	101	-	-	-	-
(Ζημιά)/κέρδη μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	(122)	116	4	(100)	-	-

Α. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

Μη Ελεγμένη Ενοποιημένη Συνοπτική Ενδιάμεση Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων - Κύριοι Δείκτες Απόδοσης

Κύριοι Δείκτες Απόδοσης ³	Εννιάμηνο 2020	Εννιάμηνο 2019 ¹	Γ' τρίμηνο 2020	Β' τρίμηνο 2020	Τριμηνιαία ±%	Ετήσια ±%
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο (ετησιοποιημένη βάση)	1.87%	1.92%	1.79%	1.88%	-9 μ.β.	-5 μ.β.
Δείκτης κόστος προς έσοδα	64%	62%	68%	61%	+7 ε.μ.	+2 ε.μ.
Δείκτης κόστος προς έσοδα αναπροσαρμοσμένος για τον ειδικό φόρο και συνεισφορές στο ΕΤΕ και στο ΤΕΚ	59%	58%	62%	57%	+5 ε.μ.	+1 ε.μ.
Λειτουργικά κέρδη επί του μέσου όρου των περιουσιακών στοιχείων (ετησιοποιημένη βάση)	1.0%	1.2%	0.8%	1.1%	-30 μ.β.	-20 μ.β.
Βασικές (ζημιές)/κέρδη ανά μετοχή που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας - οργανικά (€ σεντ)	(4.07)	9.23	0.24	0.82	-0.58	-13.30
Βασικές (ζημιές)/κέρδη ανά μετοχή που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (€ σεντ)	(27.25)	25.92	0.91	(22.35)	+23.26	-53.17

1. Τα έσοδα από τόκους, τα μη-επιτοκιακά έσοδα, το κόστος προσωπικού, τα άλλα λειτουργικά έσοδα και οι πιστωτικές ζημιές δανείων που σχετίζονται με την πώληση ΜΕΔ (Helix), παρουσιάζονται στις 'Προβλέψεις /καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) περιλαμβανομένων εξόδων αναδιάρθρωσης' στην υποκείμενη βάση, για διαχωρισμό της επίδρασης από αυτήν τη μη-επαναλαμβανόμενη συναλλαγή. 2. Οι 'Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ), περιλαμβανομένων εξόδων αναδιάρθρωσης' αναφέρονται στην καθαρή ζημιά από συναλλαγές που ολοκληρώθηκαν σε κάθε περίοδο αναφοράς, στις καθαρές πιστωτικές ζημιές δανείων σε υπό εξέταση συναλλαγές και πιθανών μελλοντικών πωλήσεων σε κάθε περίοδο αναφοράς, καθώς και στα έξοδα αναδιάρθρωσης που σχετίζονται με αυτές τις συναλλαγές. Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε Μέρος Α.2.4. 3. Περιλαμβανομένων των χαρτοφυλακίων ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) τα οποία ταξινομήθηκαν ως 'Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση'. ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, μ.β. = μονάδες βάσης, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα

Σχόλια στην υποκείμενη βάση

Η χρηματοοικονομική πληροφόρηση που παρουσιάζεται σε αυτό το Μέρος παρέχει μια ανασκόπηση των οικονομικών αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 στην 'υποκείμενη βάση', η οποία η Διεύθυνση πιστεύει ότι παρουσιάζει καλύτερα την επιμέτρηση της απόδοσης και της θέσης του Συγκροτήματος.

Οι Συμφιλιώσεις μεταξύ της απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης περιλαμβάνονται στο μέρος ΣΤ.1. 'Συμφιλίωση της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων μεταξύ της απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης' και στο μέρος Ζ 'Όροι και Επεξηγήσεις', προκειμένου να καταστεί δυνατή η συγκρισιμότητα της υποκείμενης βάσης με την απαιτούμενη από τη νομοθεσία πληροφόρηση.

Αναφορικά με την 'Ανάλυση Ισολογισμού' σημειώνονται τα ακόλουθα σε σχέση με την γνωστοποίηση αναπροσαρμοσμένων στοιχείων και δεικτών σε σχέση με το Project Helix 2 (όπως αναφέρεται πιο κάτω). Όλα τα σχετικά ποσά βασίζονται στα οικονομικά αποτελέσματα κατά τις 30 Σεπτεμβρίου 2020, εκτός και αν δηλώνεται διαφορετικά. Οι αριθμοί που παρουσιάζονται αναπροσαρμοσμένοι βασίζονται στα ποσά της υποκείμενης βάσης κατά τις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και προσαρμόζονται για το Project Helix 2 και προϋποθέτουν την ολοκλήρωση της συναλλαγής, η οποία εξακολουθεί να υπόκειται σε συνήθεις εποπτικές και άλλες εγκρίσεις. Όπου οι αριθμοί παρατίθενται αναπροσαρμοσμένοι αυτό δηλώνεται.

Το Project Helix 2 αναφέρεται στη συμφωνία στην οποία κατέληξε το Συγκρότημα τον Αύγουστο του 2020 με επενδυτικά ταμεία συνδεδεμένα με την Pacific Investment Management Company LLC ("PIMCO"), για την πώληση δανειακού χαρτοφυλακίου με μεικτή λογιστική αξία ύψους €0.9 δις. Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τη συναλλαγή παρέχονται στο Μέρος Α.1.5 'Ποιότητα Δανειακού Χαρτοφυλακίου'.

Επιπρόσθετα, η ακόλουθη αλλαγή έγινε στην υποκείμενη βάση, **σε σύγκριση με προηγούμενες γνωστοποιήσεις**.

Οι συγκριτικές πληροφορίες έχουν επαναταξινομηθεί ώστε τα 'έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης' για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2019 ύψους περίπου €6.5 εκατ. που σχετίζονται με το δανειακό χαρτοφυλάκιο του Project Helix 2 (το οποίο περιλαμβάνεται στην κατηγορία ως να κατέχεται προς πώληση στις 30 Σεπτεμβρίου 2020) επαναταξινομήθηκαν στα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία στις 'Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ), περιλαμβανομένων εξόδων αναδιάρθρωσης' στην υποκείμενη βάση.

Α. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

Μη Ελεγμένους Ενοποιημένους Συνοπτικούς Ενδιάμεσους Ισολογισμούς

€ εκατ.	30.09.2020	31.12.2019	±%
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	5,507	5,060	9%
Δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες	529	321	65%
Ομόλογα, κρατικά αξιόγραφα και μετοχές	2,026	1,906	6%
Καθαρά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	10,047	10,722	-6%
Αποθέματα ακινήτων	1,358	1,378	-1%
Επενδύσεις σε ακίνητα	130	136	-4%
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	1,558	1,574	-1%
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση	361	26	-
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	21,516	21,123	2%
Καταθέσεις από τράπεζες	405	533	-24%
Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες	997	-	-
Συμφωνίες επαναγοράς	124	168	-26%
Καταθέσεις πελατών	16,384	16,692	-2%
Δανειακό κεφάλαιο	267	272	-2%
Λοιπές υποχρεώσεις	1,208	1,169	3%
Σύνολο υποχρεώσεων	19,385	18,834	3%

Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	1,886	2,040	-8%
Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι	220	220	-
Σύνολο κεφαλαίων εξαιρουμένων των δικαιωμάτων μειοψηφίας	2,106	2,260	-7%
Δικαιώματα μειοψηφίας	25	29	-14%
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	2,131	2,289	-7%
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων	21,516	21,123	2%

Κύρια Στοιχεία και Δείκτες Ισολογισμού	30.09.2020 (αναπροσαρ- μοσμένα) ¹	30.09.2020 (όπως παρουσιάζονται) ²	31.12.2019	± ²
Δάνεια (€ εκατ.)	11,427	12,309	12,822	-4%
Συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων (€ εκατ.)	1,391	1,933	2,096	-8%
Καταθέσεις πελατών (€ εκατ.)	16,384	16,384	16,692	-2%
Δείκτης δανείων (μετά τις προβλέψεις) προς καταθέσεις	61%	63%	64%	-1 ε.μ.
Ποσοστό ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) προς δάνεια	21%	26%	30%	-4 ε.μ.
Δείκτης κάλυψης ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ)	59%	60%	54%	+6 ε.μ.
Δείκτης μόχλευσης	9.1%	9.1%	10.0%	-0.9 ε.μ.
Δείκτες Κεφαλαίου και σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία	30.09.2020 (αναπροσαρ- μοσμένα) ¹	30.09.2020 (όπως παρουσιάζονται) ²	31.12.2019	± ²
Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) (με μεταβατικές διατάξεις ως προς το ΔΠΧΑ 9) ³	14.7%	14.6%	14.8%	-20 μ.β.
Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	18.2%	18.1%	18.0%	+10 μ.β.
Σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία (€ εκατ.)	11,780	11,888	12,890	-8 %

1. Αναπροσαρμοσμένα για την πώληση ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) ύψους €0.9 δις (Project Helix 2). Οι αναπροσαρμοσμένοι υπολογισμοί προϋποθέτουν την ολοκλήρωση του Project Helix 2, η οποία υπόκειται σε συνήθεις εποπτικές και άλλες εγκρίσεις. 2. Όπως παρουσιάζονται: περιλαμβανομένων των χαρτοφυλακίων ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) στα 'Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση'. 3. Ο Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) χωρίς μεταβατικές διατάξεις στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, ανήλθε σε 12.8% και 12.9% αναπροσαρμοσμένος για το Helix 2 (σε σύγκριση με 12.6%, and 12.7% αναπροσαρμοσμένος για το Helix 2 στις 30 Ιουνίου 2020 και 13.1% στις 31 Δεκεμβρίου 2019). ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, μ.β. = μονάδες βάσης, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

A.1. Ανάλυση Ισολογισμού

A.1.1 Κεφαλαιακή Βάση

Το σύνολο κεφαλαίων εξαιρουμένων των δικαιωμάτων μειοψηφίας ανήλθε σε €2,106 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, σε σύγκριση με €2,095 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2020 και €2,260 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2019. Τα ίδια κεφάλαια ιδιοκτητών της Εταιρίας διαμορφώθηκαν σε €1,886 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, σε σύγκριση με €1,875 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2020 και €2,040 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2019.

Ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με μεταβατικές διατάξεις ανήλθε σε 14.6% στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και 14.7% αναπροσαρμοσμένος για τη συμφωνία πώλησης του Project Helix 2, η οποία υπογράφηκε το γ' τρίμηνο 2020 (αναφέρεται ως «αναπροσαρμοσμένος για το Helix 2») σε σύγκριση με 14.3% στις 30 Ιουνίου 2020 (και 14.4% αναπροσαρμοσμένος για το Helix 2) και 14.8% στις 31 Δεκεμβρίου 2019. Κατά τη διάρκεια του γ' τριμήνου 2020, ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) επηρεάστηκε θετικά κατά περίπου 10 μ.β από τις τροποποιήσεις στους κανονισμούς κεφαλαίων που θεσπίστηκαν τον Ιούνιο 2020 για την αντιμετώπιση του ιού COVID-19, και συγκεκριμένα αναφορικά με τον προσωρινό χειρισμό μη πραγματοποιηθέντων ζημιών σε ορισμένα χρηματοοικονομικά μέσα και με το ΔΠΧΑ 9.

Το Συγκρότημα επέλεξε να εφαρμόσει τις μεταβατικές ρυθμίσεις της ΕΕ για σκοπούς των εποπτικών κεφαλαιακών απαιτήσεων (Κανονισμός ΕΕ 2017/2395), όπου η επίδραση της απομείωσης από την αρχική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 στους δείκτες κεφαλαίου θα απορροφηθεί σταδιακά. Το ποσό που θα προστίθεται κάθε έτος μειώνεται με βάση ένα συντελεστή στάθμισης μέχρι να επέλθει η πλήρης απορρόφηση της επίπτωσης από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 στο τέλος της πενταετίας. Η επίδραση στα κεφάλαια για το 2018 ήταν 5% της επίδρασης της απομείωσης από την αρχική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9, αυξανόμενη σε 15% (συσσωρευτικά) για το 2019 και σε 30% (συσσωρευτικά) για το 2020. Τον Ιούνιο 2020 τέθηκε σε ισχύ ο Κανονισμός ΕΕ 2020/873, σχετικά με συγκεκριμένες προσαρμογές για αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, ο οποίος παρατείνει τις μεταβατικές διατάξεις αναφορικά με το ΔΠΧΑ 9 και εισάγει επιπλέον μέτρα χαλάρωσης για τον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1), όπως να αφαιρείται/επαναπροστίθεται προσωρινά στα κεφάλαια μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές ορισμένων χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρούνται σε δίκαιη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Περισσότερες πληροφορίες παρουσιάζονται πιο κάτω στην ενότητα 'Επιπτώσεις στα κεφάλαια από την εξάπλωση του ιού COVID-19'.

Ο Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) χωρίς μεταβατικές διατάξεις ανήλθε σε 12.8% στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και 12.9% αναπροσαρμοσμένος για το Helix 2, σε σύγκριση με 12.6% στις 30 Ιουνίου 2020 και 12.7% αναπροσαρμοσμένος για το Helix 2, και 13.1% στις 31 Δεκεμβρίου 2019. Με μεταβατικές διατάξεις και με βάση τις διατάξεις μετά την ολοκλήρωση της μεταβατικής περιόδου, η επίδραση του ΔΠΧΑ 9 αναμένεται να είναι διαχειρίσιμη και εντός των κεφαλαιακών σχεδιασμών του Συγκροτήματος.

Ο Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας ανήλθε σε 18.1% στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 (και 18.2% αναπροσαρμοσμένος για το Helix 2), σε σύγκριση με 17.8% στις 30 Ιουνίου 2020 (και 17.9% αναπροσαρμοσμένος για το Helix 2), και 18.0% στις 31 Δεκεμβρίου 2019.

Οι κεφαλαιακοί δείκτες του Συγκροτήματος παραμένουν πάνω από τις απαιτήσεις που απορρέουν από τη Διαδικασία Εποπτικής Εξέτασης και Αξιολόγησης (ΔΕΕΑ).

Στα πλαίσια των μέτρων χαλάρωσης της ΕΚΤ για την εξάπλωση του ιού COVID-19, αναφορικά με τα κεφάλαια, η Τράπεζα έλαβε τροποποιημένη απόφαση αναφορικά με τις αποφάσεις της ΔΕΕΑ του Δεκεμβρίου 2019 η οποία είναι σε ισχύ από τις 12 Μαρτίου 2020, και μειώνει τον ελάχιστο δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με μεταβατικές διατάξεις του Συγκροτήματος στο 9.7% (ο οποίος αποτελείται από απαιτήσεις του Πυλώνα I ύψους 4.5%, απαιτήσεις του Πυλώνα II ύψους 1.7%, Αποθεματικό Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) ύψους 2.5% και Αποθεματικού Ασφαλείας των Άλλων Συστημικών Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) ύψους 1.0%), ως αποτέλεσμα της πρόωρης εφαρμογής των νέων κανονισμών της σύνθεσης των απαιτήσεων του Πυλώνα II (οι οποίοι είχαν αρχικά προγραμματιστεί να τεθούν σε ισχύ τον Ιανουάριο 2021), που επιτρέπουν στις τράπεζες να χρησιμοποιούν Πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (AT1) και Δευτεροβάθμια Κεφάλαια (Tier 2) για κάλυψη των απαιτήσεων του Πυλώνα II και όχι αποκλειστικά Κεφάλαια Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1.

Η απαίτηση της ΔΕΕΑ για τον Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας παραμένει αμετάβλητη στα 14.5%. ο οποίος αποτελείται από τις απαιτήσεις του Πυλώνα I ύψους 8.0% (από το οποίο μέχρι 1.5% μπορεί να καλυφθεί με Πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1 και μέχρι 2.0% με Δευτεροβάθμια Κεφάλαια), τις απαιτήσεις του Πυλώνα II ύψους 3.0% (υπό μορφή Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1)), καθώς και Αποθεματικό Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) ύψους 2.5% και Αποθεματικού Ασφαλείας των Άλλων Συστημικών Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) ύψους 1.0%. Η ΕΚΤ έχει παράσχει επίσης μη δημόσια καθοδήγηση για πρόσθετα αποθέματα του δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με βάση τις κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα II. Οι συμπληρωματικές κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον Πυλώνα II απορρέουν από τη ΔΕΕΑ, η οποία γίνεται σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή και κατ' επέκταση υπόκειται σε αλλαγές με την πάροδο του χρόνου. Η τελική απόφαση της ΔΕΕΑ για το 2019 τέθηκε σε εφαρμογή την 1 Ιανουαρίου 2020.

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

A.1. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

A.1.1 Κεφαλαιακή Βάση (συνέχεια)

Τον Νοέμβριο 2020, το Συγκρότημα έλαβε ενημέρωση από την ΕΚΤ σύμφωνα με την οποία δεν θα εκδοθεί απόφαση ΔΕΕΑ για τον κύκλο της ΔΕΕΑ για το 2020 και θα παραμείνει σε ισχύ η απόφαση ΔΕΕΑ του 2019, και ως εκ τούτου οι κεφαλαιακές απαιτήσεις για το Συγκρότημα, καθώς και άλλες απαιτήσεις που καθορίστηκαν από την απόφαση ΔΕΕΑ του 2019, παραμένουν αμετάβλητες. Η εν λόγω ενημέρωση γίνεται στα πλαίσια σχετικής ανακοίνωσης της ΕΚΤ που πραγματοποιήθηκε νωρίτερα στο έτος ότι η ΕΚΤ θα υιοθετήσει μια ρεαλιστική προσέγγιση σε ότι αφορά τον κύκλο της ΔΕΕΑ για το 2020.

Περαιτέρω ανάλυση σχετικά με τις πρόσφατες εξελίξεις στα εποπτικά κεφάλαια ως αποτέλεσμα της εξάπλωση του ιού COVID-19 παρατίθενται πιο κάτω στις Έπιπτώσεις στα κεφάλαια από την εξάπλωση του ιού COVID-19'.

Με βάση τις τελικές κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (ΕΑΤ) για τη ΔΕΕΑ και των εποπτικών ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων και τη μεθοδολογία 2018 της ΔΕΕΑ του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού ('SSM'), τα ίδια κεφάλαια που κατέχονται για σκοπούς πρόσθετων κεφαλαιακών απαιτήσεων του Πυλώνα ΙΙ, δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ικανοποίηση οποιωνδήποτε άλλων κεφαλαιακών απαιτήσεων (απαιτήσεις του Πυλώνα Ι, απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ ή την απαίτηση του συνδυασμένου αποθέματος ασφαλείας), κι ως εκ τούτου δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν δύο φορές. Σε συνέχεια της απόφασης της ΔΕΕΑ για το 2019, οι νέες διατάξεις τέθηκαν σε εφαρμογή τον Ιανουάριο 2020.

Βάσει των αποφάσεων της ΔΕΕΑ των προηγούμενων χρόνων, η Εταιρία και η Τράπεζα υπόκεινται σε απαγόρευση διανομής μερισμάτων στους μετόχους, από τις εποπτικές αρχές, και ως εκ τούτου κατά τη διάρκεια των ετών 2019 και 2018 δεν προτάθηκε και δεν πληρώθηκε μέρισμα. Σε συνέχεια της ενημέρωσης αναφορικά με τη ΔΕΕΑ για το 2020, η Εταιρία και η Τράπεζα εξακολουθούν να υπόκεινται σε απαγόρευση διανομής μερισμάτων μετοχών στους μετόχους, αφού η απόφαση της ΔΕΕΑ για το 2019 παραμένει σε ισχύ. Αυτή η απαγόρευση δεν ισχύει εάν η διανομή γίνει μέσω της έκδοσης νέων συνήθων μετοχών προς τους μετόχους, οι οποίες είναι αποδεκτές ως Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1. Η απαγόρευση δεν ισχύει για την πληρωμή κουπονιών για οποιαδήποτε Χρεόγραφα Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 που εκδόθηκαν από την Εταιρία ή την Τράπεζα.

Η ΕΚΤ, ως μέρος του εποπτικού της ρόλου, έχει ολοκληρώσει την επιτόπια επιθεώρηση και επανεξέταση που αφορούσε την αξία των περιουσιακών στοιχείων που περιέρχονται στην κυριότητα του Συγκροτήματος μέσω εκποιήσεων με ημερομηνία αναφοράς την 30 Ιουνίου 2019. Τα ευρήματα, τα οποία αφορούν πιθανή εποπτική επιβάρυνση περίπου 50 μ.β., εξετάζονται επί του παρόντος από την Κοινή Εποπτική Ομάδα της Τράπεζας και στο παρόν στάδιο η Τράπεζα δεν έχει ενημερωθεί για οποιαδήποτε απόφαση. Το ύψος και η χρονική στιγμή της εποπτικής επιβάρυνσης (εάν προκύψει) που μπορεί να κληθεί η Τράπεζα να λάβει για την αντιμετώπιση των ευρημάτων της εν λόγω επιθεώρησης παραμένουν ακόμη αβέβαια και θα εξαρτηθούν εν μέρει από την πρόοδο που θα σημειώσει η Τράπεζα για τη μείωση του κινδύνου στον ισολογισμό της.

Μείωση αποθεματικού από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

Τράπεζα

Τον Οκτώβριο 2020, η Τράπεζα, αφού έλαβε έγκριση από τους μετόχους της, την ΕΚΤ και το Δικαστήριο της Κύπρου, εφάρμοσε διαδικασία μείωσης κεφαλαίου, η οποία είχε ως αποτέλεσμα την επαναταξινόμηση περίπου €619 εκατ. του αποθεματικού από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο της Τράπεζας ως διανεμητέα αποθεματικά. Μια τέτοια μείωση κεφαλαίου δεν θα έχει καμία επίπτωση στα εποπτικά κεφάλαια ή στα ίδια κεφάλαια της Τράπεζας ή του Συγκροτήματος.

Τα διανεμητέα αποθεματικά παρέχουν τη βάση για τον υπολογισμό των διανεμητέων στοιχείων σύμφωνα με τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (ΕΕ) με αρ. 575/2013 (CRR) που προνοεί ότι τα κουπόνια Χρεογράφων Πρόσθετων Κεφαλαίων Κατηγορίας 1 μπορούν να πληρωθούν μόνο από τα διανεμητέα στοιχεία.

Εταιρία

Τον Νοέμβριο 2020, η Εταιρία (Bank of Cyprus Holdings PLC), μετά από σχετική απόφαση των μετόχων της στην Ετήσια Γενική Συνέλευση τον Μάιο 2020 και αφού έλαβε έγκριση από την ΕΚΤ και το Ανώτατο Δικαστήριο της Ιρλανδίας, εφάρμοσε διαδικασία μείωσης κεφαλαίου, η οποία είχε ως αποτέλεσμα την επαναταξινόμηση ποσού ύψους €700 εκατ. του αποθεματικού από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο της Εταιρείας ως διανεμητέα αποθεματικά. Η μείωση κεφαλαίου δεν θα έχει καμία επίπτωση στα εποπτικά κεφάλαια ή στα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας, της Τράπεζας ή του Συγκροτήματος.

Τα διανεμητέα αποθεματικά παρέχουν τη βάση για τον υπολογισμό των διανεμητέων στοιχείων σύμφωνα με τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) που προνοεί ότι τα κουπόνια Χρεογράφων Πρόσθετων Κεφαλαίων Κατηγορίας 1 μπορούν να πληρωθούν μόνο από τα διανεμητέα στοιχεία τα οποία αναγνωρίζονται στις ετήσιες ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις. Αναμένεται ότι τα διανεμητέα αποθεματικά και τα διανεμητέα στοιχεία που δημιουργήθηκαν σύμφωνα με τη διαδικασία μείωσης κεφαλαίου θα αντικατοπτρίζονται στις ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις για το οικονομικό έτος που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

A.1. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

A.1.1 Κεφαλαιακή Βάση (συνέχεια)

Project Helix 2

Τον Αύγουστο 2020 το Συγκρότημα κατέληξε σε συμφωνία για την πώληση χαρτοφυλακίου δανείων με μεικτή λογιστική αξία περίπου €0.9 δις, γνωστό ως Project Helix 2 Πιστωτικές Ζημιές δανείων σε σχέση με την συμφωνία ύψους περίπου €68 εκατ., περιλαμβανομένων εξόδων συναλλαγής, αναγνωρίστηκαν κατά το β' τρίμηνο 2020. Κατά την ολοκλήρωση της συναλλαγής, η οποία στο παρόν στάδιο αναμένεται στο πρώτο εξάμηνο 2021, και περιλαμβανομένων των ζημιών που αναγνωρίστηκαν το β' τρίμηνο 2020, η συναλλαγή αναμένεται να έχει αρνητική επίδραση στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) του Συγκροτήματος ύψους περίπου 40 μ.β. Μετά την πλήρη πληρωμή της αναβαλλόμενης αντιπαροχής και χωρίς να ληφθεί υπόψη οποιαδήποτε θετική επίδραση από τον μηχανισμό μεταβλητού τιμήματος (earnout), ο οποίος εξαρτάται από την απόδοση του χαρτοφυλακίου, η συναλλαγή αναμένεται να έχει συνολική θετική επίδραση στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) του Συγκροτήματος ύψους περίπου 10 μ.β.

Περαιτέρω πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT) στο μέλλον

Το Συγκρότημα παραμένει δεσμευμένο για την αξιολόγηση της πιθανότητας να επιταχύνει τη μείωση των ΜΕΔ (βάσει EAT) μέσω περαιτέρω πωλήσεων ΜΕΔ (βάσει EAT) στο μέλλον και στα πλαίσια του ΔΠΧΑ 9, η Τράπεζα αναγνώρισε επιπρόσθετες πιστωτικές ζημιές δανείων ύψους €21 εκατ. για το β' τρίμηνο 2020 (σε σύγκριση με μηδενικές αντίστοιχες πιστωτικές ζημιές δανείων για το γ' τρίμηνο 2020 και το α' τρίμηνο 2020), οι οποίες οδήγησαν σε μείωση στον Δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) κατά περίπου 14 μ.β. το β' τρίμηνο 2020. Με την ολοκλήρωση μιας συναλλαγής ΜΕΔ (βάσει EAT), οι δείκτες κεφαλαίου του Συγκροτήματος θα επωφεληθούν από οποιαδήποτε σχετική μείωση στα σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία, υπό την αίρεση εποπτικών εγκρίσεων.

Νομοθετικές μεταρρυθμίσεις για τη μετατροπή των ΑΦΑ σε ΑΦΠ

Νομοθετικές μεταρρυθμίσεις που επιτρέπουν τη μετατροπή ορισμένων αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων (ΑΦΑ) σε αναβαλλόμενες φορολογικές πιστώσεις (ΑΦΠ) υιοθετήθηκαν από τη Βουλή και δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας τον Μάρτιο 2019. Οι νομοθετικές μεταρρυθμίσεις αφορούν τη χρήση φορολογικών ζημιών που μεταφέρθηκαν από τη Λαϊκή Τράπεζα στην Τράπεζα τον Μάρτιο 2013. Η εισαγωγή του CRD IV τον Ιανουάριο 2014 και η σταδιακή εφαρμογή του οδήγησαν σε πιο υψηλές απαιτήσεις κεφαλαίου από την Τράπεζα για αυτές τις ΑΦΑ. Οι νομοθετικές μεταρρυθμίσεις είχαν ως αποτέλεσμα βελτιωμένο χειρισμό των ΑΦΑ ως προς τα εποπτικά κεφάλαια, σύμφωνα με τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), ύψους περίπου €285 εκατ. ή αύξηση στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) κατά περίπου 190 μ.β. τον Μάρτιο 2019.

Το Συγκρότημα κατανοεί ότι, η Κυπριακή Κυβέρνηση, ως απάντηση στις ανησυχίες που ηγέρθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με παροχή κρατικής ενίσχυσης η οποία προέκυψε από τον τρόπο χειρισμού αυτών των φορολογικών ζημιών, εξετάζει το ενδεχόμενο υιοθέτησης τροποποιήσεων στον Νόμο, ενδεχομένως περιλαμβανομένων απαιτήσεων για πρόσθετο ετήσιο τέλος πέραν του 1.5% ετήσιου τέλους εγγύησης που έχει ήδη αναγνωριστεί, για να διατηρηθεί η μετατροπή αυτών των ΑΦΑ σε φορολογικές πιστώσεις. Εν αναμονή αυτών των τροποποιήσεων, το Συγκρότημα κατέγραψε επιπλέον ποσό ύψους €13 εκ. το δ' τρίμηνο 2019 ως εκτιμώμενο πρόσθετο τέλος (για τα έτη 2018 και 2019), αυξάνοντας το συνολικό ποσό εγγύησης που αναγνωρίστηκε για το έτος 2019 σε €19 εκατ.

Το Συγκρότημα, εν αναμονή των τροποποιήσεων του Νόμου, αναγνωρίζει ότι ενδέχεται να απαιτείται αυτό το αυξημένο ετήσιο τέλος ενδέχεται να αναγνωρίζεται σε ετήσια βάση μέχρι τη λήξη των εν λόγω ζημιών το 2028. Ο προσδιορισμός και οι προϋποθέσεις του εν λόγω ποσού θα ορίζονται στον Νόμο που θα τροποποιηθεί και το ποσό θα καθορίζεται από την Κυβέρνηση σε ετήσια βάση. Οι τροποποιήσεις του νόμου θα πρέπει να εγκριθούν από το Κυπριακό Κοινοβούλιο και να δημοσιευτούν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας για να τεθούν σε ισχύ. Το Συγκρότημα, ωστόσο, κατανοεί ότι οι προβλεπόμενες τροποποιήσεις του Νόμου μπορεί να προβλέπουν ότι το ελάχιστο τέλος που θα χρεωθεί θα είναι στο 1.5% της ετήσιας δόσης και μπορεί να κυμαίνεται έως ένα μέγιστο ποσό ύψους €10 εκατ. ετησίως. Το Συγκρότημα εκτιμά ότι τα αυξημένα τέλη θα μπορούσαν να κυμαίνονται έως και €5.3 εκατ. ετησίως (για κάθε φορολογικό έτος εφαρμογής, δηλαδή από το 2018) παρόλο που το Συγκρότημα κατανοεί ότι τέτοια τέλη μπορεί να κυμαίνονται σε ετήσια βάση, όπως καθοριστεί από το Υπουργείο Οικονομικών.

Project Helix

Τον Ιούνιο 2019, ολοκληρώθηκε το Project Helix, με καθαρή θετική επίδραση ύψους περίπου 140 μ.β. στον Δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) και στον Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας, κυρίως λόγω της αποδέσμευσης σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων. Το Project Helix είχε συνολικά καθαρή θετική επίδραση ύψους περίπου 60 μ.β. στους κεφαλαιακούς δείκτες του Συγκροτήματος.

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

A.1. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

A.1.1 Κεφαλαιακή Βάση (συνέχεια)

Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης Προσωπικού

Τον Οκτώβριο 2019, το Συγκρότημα ολοκλήρωσε το σχέδιο εθελούσιας αποχώρησης προσωπικού με συνολικό κόστος €81 εκατ., και αναγνωρίστηκε στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά το δ' τρίμηνο 2019, με αρνητική επίδραση ύψους περίπου 60 μ.β. στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) και στον Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας του Συγκροτήματος.

Επιπτώσεις στα κεφάλαια από την εξάπλωση του ιού COVID-19

Το Συγκρότημα συνεχίζει να παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις και τις επιπτώσεις στην παγκόσμια και Κυπριακή οικονομία από την επίδραση του ιού COVID-19. Η ΕΚΤ ανακοίνωσε πακέτο θετικών μέτρων τα οποία αναμένεται να στηρίξουν την κεφαλαιακή θέση του Συγκροτήματος για διασφάλιση ευνοϊκών συνθηκών χρηματοδότησης της οικονομίας, για μετριασμό των επιπτώσεων της κρίσης. Συγκεκριμένα, τα μέτρα αυξάνουν τα αποθέματα κεφαλαίων της Τράπεζας τα οποία είναι διαθέσιμα για απορρόφηση πιθανών μελλοντικών ζημιών που ενδέχεται να προκύψουν από την κρίση. Επιπρόσθετα, η πρόωρη υιοθέτηση της Οδηγίας Κεφαλαιακών Απαιτήσεων V (CRD V) για τη σύνθεση των απαιτήσεων του Πυλώνα II παρέχουν ευελιξία σχετικά με τη συμμόρφωση του Συγκροτήματος με τις ελάχιστες απαιτήσεις του Πυλώνα II.

Στα πλαίσια των μέτρων χαλάρωσης που ανακοίνωσε η ΕΚΤ για τον ιό COVID-19, η Τράπεζα έλαβε τροποποιημένη απόφαση αναφορικά με τις αποφάσεις της ΔΕΕΑ του Δεκεμβρίου 2019, η οποία είναι σε ισχύ από τις 12 Μαρτίου 2020, και μειώνει τον ελάχιστο δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με μεταβατικές διατάξεις στο 9.7%. Επίσης, η ΕΚΤ ανακοίνωσε ότι επιτρέπει στις τράπεζες να λειτουργούν προσωρινά κάτω από το επίπεδο της καθοδήγησης για κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα II (Pillar II Guidance), του Αποθεματικού Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) και του Αντικυκλικού Αποθεματικού Ασφαλείας. Η ΚΤΚ έχει θέσει το όριο για το Αντικυκλικό Αποθεματικό Ασφαλείας για τις Κυπριακές τράπεζες στο 0% για τα έτη 2020 και 2019. Τον Ιούλιο 2020, η ΕΚΤ δεσμεύτηκε να επιτρέψει στις τράπεζες να λειτουργούν κάτω από τις απαιτήσεις των Κατευθύνσεων του Πυλώνα II (P2G) και του Αποθεματικού Διατήρησης Ασφαλείας, τουλάχιστον μέχρι το τέλος του 2022 χωρίς κάτι τέτοιο να σημαίνει αυτόματα την ενεργοποίηση εποπτικών μέτρων. Επιπρόσθετα, τον Απρίλιο 2020, η ΚΤΚ αποφάσισε την καθυστέρηση της σταδιακής εφαρμογής του επιπρόσθετου κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας (O-SII). Περισσότερες πληροφορίες δίνονται πιο πάνω.

Τον **Ιούνιο 2020**, τέθηκε σε ισχύ ο **Κανονισμός (ΕΕ) 2020/873**, προς αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, επισπεύδοντας την εφαρμογή ορισμένων μέτρων ελάφρυνσης του αντίκτυπου στα κεφάλαια τα οποία επρόκειτο να τεθούν σε ισχύ σε μεταγενέστερο στάδιο, και εισάγοντας τροποποιήσεις, ως μέρος των ευρύτερων προσπαθειών των αρμόδιων αρχών να παρέχουν την απαραίτητη στήριξη στα ιδρύματα. Οι κυριότερες αναπροσαρμογές που επηρεάζουν τα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος σχετίζονται με την επιτάχυνση της υλοποίησης του νέου συντελεστή έκπτωσης για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II) που εφαρμόστηκε τον Ιούνιο 2020 αντί τον Ιούνιο 2021, την επέκταση των μεταβατικών ρυθμίσεων του ΔΠΧΑ 9 και εισαγωγή περαιτέρω μέτρων ελάφρυνσης του αντίκτυπου στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1), την επίσπευση των αλλαγών στην προληπτική μεταχείριση των περιουσιακών στοιχείων λογισμικού, όπως τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II) και την εισαγωγή προσωρινής χαλάρωσης για μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές σε σχέση με τα ανοίγματα σε κεντρικές και τοπικές κυβερνήσεις ή σε τοπικές αρχές που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων.

Αναφορικά με τον συντελεστή έκπτωσης για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι τράπεζες θα μπορούν να διατηρούν λιγότερα κεφάλαια έναντι των δανείων που δίνονται σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, καθώς θα τεθούν σε ισχύ αναθεωρημένοι συντελεστές έκπτωσης κεφαλαίου. Αυτές οι αλλαγές τέθηκαν σε ισχύ τον Ιούνιο του 2020 και οδήγησαν σε αύξηση κεφαλαίων ύψους 44 μ.β. στις 30 Ιουνίου 2020.

Οι τροποποιήσεις στις υφιστάμενες μεταβατικές ρυθμίσεις του ΔΠΧΑ 9, αφορούν την παράταση της μεταβατικής περιόδου για τον επαναυπολογισμό του ποσού της μεταβατικής αναπροσαρμογής για πιστωτικές ζημιές δανείων στα Στάδια 1 και 2 (δυναμικό μέρος). Για τα έτη 2020 και 2021 ποσοστό ύψους 100% των προβλέψεων αυτών των δανείων που υπολογίζονται βάσει των προνοιών του ΔΠΧΑ 9 επιτρέπεται να προστεθούν πίσω στα κεφάλαια. Το ποσοστό αυτό μειώνεται σε 75% το 2022, 50% το 2023 και 25% το 2024. Ο υπολογισμός σε κάθε περίοδο αναφοράς θα πραγματοποιείται στις προβλέψεις δανείων που βρίσκονται στα Στάδια 1 και 2 κατά την 1 Ιανουαρίου 2020, αντί την 1 Ιανουαρίου 2018. Ο υπολογισμός του στατικού μέρους δεν έχει μεταβληθεί. Αυτές οι τροποποιήσεις τέθηκαν σε ισχύ από τον Ιούνιο 2020 και οδήγησαν σε αύξηση των κεφαλαίων κατά 11 μ.β. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020.

Σχετικά με την εποπτική μεταχείριση των άυλων περιουσιακών στοιχείων, τα περιουσιακά στοιχεία λογισμικού πλέον δε θα αφαιρούνται πλήρως από το Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1), βάσει ορισμένων κριτηρίων. Τα σχετικά τεχνικά πρότυπα έχουν εκδοθεί από την EAT και αναμένεται να υιοθετηθούν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά το δ' τρίμηνο 2020.

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

A.1. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

A.1.1 Κεφαλαιακή Βάση (συνέχεια)

Επιπτώσεις στα κεφάλαια από την εξάπλωση του ιού COVID-19 (συνέχεια)

Τέλος, οι οργανισμοί μπορούν να αφαιρέσουν από τον υπολογισμό του Κεφαλαίου Κοινών Μετόχων Κατηγορίας 1 (CET1) το ποσό των μη πραγματοποιηθέντων κερδών και ζημιών που συσσωρεύτηκαν από την 31 Δεκεμβρίου 2019 και αναγνωρίστηκαν στον ισολογισμό ως 'αλλαγές στην επιμέτρηση της δίκαιης αξίας των χρεωστικών τίτλων μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων', που αντιστοιχούν σε ανοίγματα έναντι κεντρικών κυβερνήσεων, περιφερειακών κυβερνήσεων ή τοπικών αρχών και σε οντότητες του δημόσιου τομέα, εξαιρουμένων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που είναι πιστωτικά απομειωμένα, με βάση συντελεστή κλιμάκωσης ύψους 100% για την περίοδο από τον Ιανουάριο μέχρι το Δεκέμβριο 2020, 70% από τον Ιανουάριο μέχρι το Δεκέμβριο 2021 και 40% από τον Ιανουάριο μέχρι το Δεκέμβριο 2022. Η Τράπεζα εφαρμόζει την προσωρινή χαλάρωση από το γ' τρίμηνο του 2020 και συνέβαλε 6 μ.β. στα κεφάλαια στις 30 Σεπτεμβρίου 2020.

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

A.1. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

A.1.2. Κανονισμοί και Οδηγίες

A.1.2.1 Αναθεωρημένοι κανόνες για κεφαλαιακή επάρκεια και ρευστότητα (CRR II and CRD V)

Στις 27 Ιουνίου 2019, τέθηκαν σε εφαρμογή οι αναθεωρημένοι κανόνες για την κεφαλαιακή επάρκεια και τη ρευστότητα (ο Κανονισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II) και η Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων V (CRD V)). Βάσει τροποποιητικού κανονισμού, ισχύουν οι υφιστάμενες διατάξεις του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), εκτός εάν έχουν τροποποιηθεί από τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II). Τα κράτη μέλη καλούνται να ενσωματώσουν την Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων V (CRD V) στη νομοθεσία τους. Συγκεκριμένες διατάξεις τέθηκαν αμέσως σε εφαρμογή (κυρίως σε σχέση με την Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL)), αλλά οι περισσότερες αλλαγές θα αρχίσουν να εφαρμόζονται από τα μέσα του 2021. Ορισμένες πτυχές του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II) εξαρτώνται από τα τελικά τεχνικά πρότυπα που θα εκδοθούν από την ΕΑΤ και θα υιοθετηθούν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι βασικές αλλαγές που εισήχθησαν, περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, αλλαγές στα κριτήρια καταλληλότητας για τα Κεφάλαια Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1), τα Πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (AT1) και τα Δευτεροβάθμια Κεφάλαια (Tier 2), εισαγωγή απαιτήσεων για την ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL) και τη δεσμευτική απαίτηση για τον Δείκτη Μόχλευσης και τον Δείκτη Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (ΔΚΣΧ).

A.1.2.2 Οδηγία για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD)

Ελάχιστη Απαίτηση για Ίδια Κεφάλαια και Επιλέξιμες Υποχρεώσεις (MREL)

Από τον Ιανουάριο 2016, τα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν την υποχρέωση να εφαρμόζουν τις διατάξεις της Οδηγίας για Ανάκαμψη και την Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD), η οποία απαιτεί από τα πιστωτικά ιδρύματα της ΕΕ και ορισμένες επιχειρήσεις επενδύσεων να τηρούν την ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL), με την επιφύλαξη των διατάξεων του Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2016/1450. Στις 27 Ιουνίου 2019, ως μέρος του πακέτου μεταρρύθμισης για την ενδυνάμωση της ανθεκτικότητας και εξυγίανσης των ευρωπαϊκών τραπεζών, τίθεται σε εφαρμογή η Οδηγία Ανάκαμψης και Εξυγίανσης Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων II (BRRD II), η οποία πρέπει να ενσωματωθεί στην εθνική νομοθεσία. Επιπρόσθετα, ορισμένες από τις πρόνοιες της ελάχιστης απαίτησης ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL) έχουν εισαχθεί στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II), ο οποίος τέθηκε επίσης σε εφαρμογή στις 27 Ιουνίου 2019 ως μέρος του πακέτου μεταρρύθμισης και τέθηκε άμεσα σε ισχύ.

Τον Μάιο 2020 η Τράπεζα έχει λάβει με επίσημη κοινοποίηση από την ΚΤ, υπό την ιδιότητά της ως η Εθνική Αρχή Εξυγίανσης, την τελική απόφαση του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης (ΕΣΕ), για την υποβολή δεσμευτικής υποχρέωσης για τήρηση ελάχιστης απαίτησης για ίδια κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις (MREL) για την Τράπεζα, η οποία καθορίστηκε ως το προτιμητέο σημείο εφαρμογής της εξυγίανσης. Η ελάχιστη απαίτηση για ίδια κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις (MREL) είχε οριστεί στο 28.36% των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων που κατέχονταν στις 30 Ιουνίου 2019 και η συμμόρφωση πρέπει να επιτευχθεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2025. Η ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL) αντιστοιχεί με το 18.54% των συνολικών υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων κατά την 30 Ιουνίου 2019. Η ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL) συνάδει με τις εκτιμήσεις της Τράπεζας, και σε μεγάλο βαθμό με τα σχέδια χρηματοδότησής της.

Η απόφαση βασίζεται στην υφιστάμενη νομοθεσία, αναμένεται να επικαιροποιείται σε ετήσια βάση και δύναται να υπόκειται σε μεταγενέστερες αλλαγές από τις αρχές εξυγίανσης, ειδικότερα λαμβάνοντας υπόψη ότι η απόφαση του επόμενου έτους θα υπόκειται στην Οδηγία για Ανάκαμψη και την Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD II), η οποία μεταξύ άλλων, μπορεί να επηρεάσει το ποσό της ελάχιστης απαίτησης ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL), την τελική περίοδο συμμόρφωσης και τις απαιτήσεις μειωμένης εξοφλητικής προτεραιότητας, και αναμένεται να επιβάλει δεσμευτικό ενδιάμεσο στόχο για την 1^η Ιανουαρίου 2022.

Ο δείκτης ελάχιστης απαίτησης ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL) της Τράπεζας στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, υπολογιζόμενος σύμφωνα με τα ισχύοντα κριτήρια επιλεξιμότητας του ΕΣΕ, και βασισμένος σε εσωτερικές εκτιμήσεις της Τράπεζας, ανερχόταν στο 18.55% των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων.

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

A.1. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

A.1.3 Χρηματοδότηση και Ρευστότητα

Χρηματοδότηση

Χρηματοδότηση από Κεντρικές Τράπεζες

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, η Τράπεζα είχε χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες ύψους €997 εκατ., η οποία αποτελείται από χρηματοδότηση από την ΕΚΤ και αφορούσε αποκλειστικά χρηματοδότηση από Στοχευμένες Πράξεις Πιο Μακροπρόθεσμης Αναχρηματοδότησης (ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ) (σε σύγκριση με μηδέν χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες στις 31 Δεκεμβρίου 2019). Τον Ιούνιο 2020, η Τράπεζα δανείστηκε €1 δις από την τέταρτη λειτουργία ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ, παρά τη σημαντική πλεονάζουσα ρευστότητα, λόγω του ευνοϊκού δανειστικού επιτοκίου, σε συνδυασμό με χαλάρωση στους όρους εξασφαλίσεων.

Καταθέσεις

Οι συνολικές καταθέσεις πελατών του Συγκροτήματος ανήλθαν σε €16,384 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 (σε σύγκριση με €16,303 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2020 και €16,692 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2019), παραμένοντας στα ίδια επίπεδα το γ' τρίμηνο και μειωμένα κατά 2% από το τέλος του χρόνου.

Το μερίδιο αγοράς της Τράπεζας στις καταθέσεις στην Κύπρο ανήλθε σε 35.0% στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, σε περίπου τα ίδια επίπεδα με τις 30 Ιουνίου 2020 και 31 Δεκεμβρίου 2019. Οι καταθέσεις πελατών αποτελούσαν το 76% του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων και 85% του συνόλου των υποχρεώσεων στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 (σε σύγκριση με 79% των συνολικών στοιχείων ενεργητικού και 89% των συνολικών υποχρεώσεων στις 31 Δεκεμβρίου 2019).

Ο δείκτης Δανείων προς Καταθέσεις (μετά τις προβλέψεις) (Δ/Κ) ανήλθε σε 63% στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 (σε σύγκριση με 64% στις 30 Ιουνίου 2020 και 31 Δεκεμβρίου 2019). Ο δείκτης Δ/Κ έφτασε στο μέγιστο του 151% στις 31 Μαρτίου 2014.

Ομόλογο μειωμένης εξασφάλισης

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, το ομόλογο μειωμένης εξασφάλισης της Τράπεζας (περιλαμβανομένων των δεδουλευμένων τόκων) ανήλθε σε €267 εκατ. (σε σύγκριση με €261 εκατ. τον 30 Ιουνίου 2020 και €272 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2019) και αφορά δευτεροβάθμιο κεφαλαίο μειωμένης εξασφάλισης ονομαστικής αξίας €250 εκατ. το οποίο έκδωσε η Τράπεζα τον Ιανουάριο 2017.

Ρευστότητα

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, ο Δείκτης Κάλυψης Ρευστότητας του Συγκροτήματος (ΔΚΡ) ανήλθε σε 256% (σε σύγκριση με 257% στις 30 Ιουνίου 2020 και 208% στις 31 Δεκεμβρίου 2019) και πληρούσε τις ελάχιστες κανονιστικές απαιτήσεις ύψους 100%.

Το πλεόνασμα ρευστότητας στον ΔΚΡ στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 ανήλθε σε €4.1 δις (σε σύγκριση με €3.9 δις στις 30 Ιουνίου 2020 και €3.2 δις στις 31 Δεκεμβρίου 2019). Η αύξηση το εννιάμηνο του 2020 οφείλεται κυρίως στη χρηματοδότηση ύψους €1 δις από Στοχευμένες Πράξεις Πιο Μακροπρόθεσμης Αναχρηματοδότησης (ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ) τον Ιούνιο 2020.

Ο Δείκτης Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (ΔΚΣΧ) δεν εφαρμόστηκε ακόμη. Θα τεθεί σε ισχύ ως κανονιστική απαίτηση σύμφωνα με τον CRR ΙΙ το 2021, με ελάχιστη απαίτηση ύψους 100%. Στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, ο ΔΚΣΧ του Συγκροτήματος, με βάση τα πρότυπα της Επιτροπής Βασιλείας ΙΙΙ, ανήλθε σε 135% (σε σύγκριση με 134% στις 30 Ιουνίου 2020 και 127% στις 31 Δεκεμβρίου 2019).

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

A.1. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

A.1.3 Χρηματοδότηση και Ρευστότητα (συνέχεια)

Ρυθμιστικά μέτρα για περιορισμό των επιπτώσεων του ιού COVID-19 στη ρευστότητα των τραπεζών

Ως αποτέλεσμα της εξάπλωσης του ιού COVID-19, η ΕΚΤ υιοθέτησε μια ευρεία δέσμη μέτρων, με σκοπό να περιορίσει τον οικονομικό αντίκτυπο της κρίσης και να διασφαλίσει ότι οι τράπεζες που εποπτεύει θα μπορούν να συνεχίσουν να πληρούν το ρόλο τους στη χρηματοδότηση της οικονομίας. Τα κύρια μέτρα που έχουν άμεση και έμμεση επίδραση στην ρευστότητα των τραπεζών, συνοψίζονται πιο κάτω:

- Η ΕΚΤ επιτρέπει στις τράπεζες να λειτουργούν κάτω από τον ελάχιστο ΔΚΡ 100% τουλάχιστο μέχρι το τέλος του 2021.
- Μέτρα χαλάρωσης των εξασφαλίσεων: Το πακέτο μέτρων περιλαμβάνει σειρά μέτρων χαλάρωσης των εξασφαλίσεων, το οποίο έχει ως αποτέλεσμα να ενισχύσει την δανειοληπτική ικανότητα των τραπεζών στις πράξεις της ΕΚΤ και να βελτιώσει τα αποθέματα ρευστότητας ως αποτέλεσμα χαμηλότερων εκπτώσεων τιμής που θα εφαρμόζονται στις αποδεκτές από την ΕΚΤ εξασφαλίσεις που κατέχουν οι τράπεζες, οι οποίες αποτελούνται από ομόλογα και Πρόσθετες Δανειακές Απαιτήσεις (ΠΔΑ). Τα μέτρα χαλάρωσης των εξασφαλίσεων έχουν σχεδιαστεί ως προσωρινά μέτρα, τα οποία θα είναι σε ισχύ μέχρι το Σεπτέμβριο 2021, με την ευελξία να επεκταθούν ή να τροποποιηθούν. Επιπρόσθετα, η ΕΚΤ έχει διευρύνει το πεδίο εφαρμογής του πλαισίου των ΠΔΑ, επεκτείνοντας το εύρος των επιλέξιμων δανείων. Επιπλέον, η ΕΚΤ έχει ανακοινώσει αλλαγές στους κανόνες εξασφαλίσεων, κάνοντας προσωρινά αποδεκτές εξασφαλίσεις με δείκτες διαβάθμισης χαμηλότερες της επενδυτικής βαθμίδας, έως ένα συγκεκριμένο επίπεδο διαβάθμισης.
- Ευνοϊκοί όροι λειτουργίας των Πράξεων Πιο Μακροπρόθεσμης Αναχρηματοδότησης (LTROs): Το πακέτο μέτρων περιλαμβάνει μέτρα για την παροχή στήριξης ρευστότητας στο χρηματοπιστωτικό σύστημα της ευρωζώνης, όπως σειρά πρόσθετων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης (LTROs) οι οποίες θα διεξάγονται από τον Μάρτιο μέχρι τον Ιούνιο 2020, ούτως ώστε οι συμμετέχοντες να μπορούν να μετακινήσουν τα εκκρεμή ποσά από πράξεις πιο μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης σε πράξεις στοχευόμενης πιο μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης (Targeted longer-term refinancing operations- TLTRO III), καθώς και σημαντικές ευνοϊκές τροποποιήσεις στους όρους και τα χαρακτηριστικά των πράξεων στοχευόμενης πιο μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης III. Επίσης, έχει εισαχθεί νέα σειρά από επιπρόσθετες μακροπρόθεσμες πράξεις χρηματοδότησης, οι οποίες ονομάζονται Pandemic Emergency Longer-Term Refinancing Operations (PELTROs), οι οποίες φέρουν επιτόκιο χαμηλότερο κατά 25 μονάδες βάσης από το μέσο επιτόκιο που εφαρμόζεται στις κύριες πράξεις χρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος (επί του παρόντος στο 0%) κατά τη διάρκεια της ζωής των αντίστοιχων PELTRO που λήγουν κατά το τρίτο τρίμηνο του 2021.

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

A.1. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

A.1.4 Δάνεια

Τα δάνεια του Συγκροτήματος ανήλθαν σε €12,309 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, σε σύγκριση με €12,491 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2020 και €12,822 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2019. Τα δάνεια του Συγκροτήματος για τις εργασίες στην Κύπρο ανήλθαν σε €12,237 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, και αντιπροσωπεύουν το 99% του συνόλου των δανείων του Συγκροτήματος. Αναπροσαρμοσμένα για το Helix 2, τα δάνεια μειώνονται κατά €882 εκατ. σε €11,427 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020.

Ο νέος δανεισμός που δόθηκε στην Κύπρο κατά το εννιάμηνο 2020 ανήλθε σε €977 εκατ., σε σύγκριση με €1,602 εκατ. το εννιάμηνο 2019 (μειωμένος κατά 39% σε ετήσια βάση) και επηρεάστηκε από την πανδημία. Ο νέος δανεισμός που δόθηκε στην Κύπρο κατά το γ' τρίμηνο 2020 ανήλθε σε €288 εκατ., σε σύγκριση με €238 εκατ. το β' τρίμηνο 2020 (αυξημένος κατά 21% σε τριμηνιαία βάση) και με €491 εκατ. το γ' τρίμηνο 2019 (μειωμένος κατά 41% σε ετήσια βάση). Η τριμηνιαία αύξηση αντικατοπτρίζει την αυξημένη ζήτηση για νέο δανεισμό, κυρίως για στεγαστικά δάνεια, μετά την άρση των περιοριστικών μέτρων.

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, τα καθαρά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες του Συγκροτήματος ανήλθαν σε €10,047 εκατ. (σε σύγκριση με €10,104 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2020 και €10,722 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2019). Επιπρόσθετα, στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 καθαρά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες ύψους €349 εκατ. ταξινομήθηκαν ως κρατούμενα προς πώληση σύμφωνα με το ΔΧΠΑ 5 και αφορούν το Helix 2 (€340 εκατ.) και Helix Tail (€9 εκατ.), σε σύγκριση με €362 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2020 που αφορούσαν το Helix 2 (€352 εκατ.) και Helix Tail (€10 εκατ.), και με €26 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2019 που αφορούσαν το Helix Tail και το Velocity 2.

Η Τράπεζα είναι ο μεγαλύτερος παροχέας δανείων στην Κύπρο με το μερίδιο αγοράς της επί των δανείων να ανέρχεται σε 41.5% στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, σε σύγκριση με 41.7% στις 30 Ιουνίου 2020 και 41.1% στις 31 Δεκεμβρίου 2019.

A.1.5 Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου

Η βελτίωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου του Συγκροτήματος, παραμένει κύρια προτεραιότητα της Διεύθυνσης. Το Συγκρότημα συνέχισε να σημειώνει σταθερή πρόοδο σε όλες τις παραμέτρους επιμέτρησης της ποιότητας του δανειακού του χαρτοφυλακίου και οι αναδιαρθρώσεις δανείων συνεχίστηκαν, παρά τις προκλήσεις που δημιουργήθηκαν με την εξάπλωση του ιού COVID-19. Το Συγκρότημα προχώρησε με επιτυχία, σε λύσεις αναδιάρθρωσης δανείων στο ευρύτερο φάσμα του προβληματικού του χαρτοφυλακίου.

Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια με βάση την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΜΕΔ βάσει EAT) μειώθηκαν κατά €230 εκατ. ή κατά 7% κατά τη διάρκεια του γ' τριμήνου 2020, σε σύγκριση με μείωση ύψους €270 εκατ. το β' τρίμηνο 2020, (μέσω οργανικής μείωσης των ΜΕΔ (βάσει EAT) ύψους €137 εκατ. και της ολοκλήρωσης του Project Velocity 2, ύψους €133 εκατ.), παρά τα περιοριστικά μέτρα λόγω του ιού COVID-19 τον Μάρτιο του 2020, σε €3,238 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 (σε σύγκριση με €3,468 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2020 και €3,880 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2019). Το Συγκρότημα κατέγραψε οργανική μείωση ΜΕΔ (βάσει EAT) για είκοσι-δύο συνεχόμενα τρίμηνα. Αναπροσαρμοσμένα για το Project Helix 2, τα ΜΕΔ (βάσει EAT) μειώθηκαν κατά €864 εκατ. σε €2,374 εκατ. με βάση τα στοιχεία στις 30 Σεπτεμβρίου 2020.

Τα ΜΕΔ (βάσει EAT) αντιπροσωπεύουν το 26% του συνόλου των δανείων στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, σε σύγκριση με 28% στις 30 Ιουνίου 2020 και 30% στις 31 Δεκεμβρίου 2019, στην ίδια βάση, δηλ. περιλαμβανομένων των χαρτοφυλακίων ΜΕΔ που ταξινομήθηκαν ως 'Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση'. Αναπροσαρμοσμένο για το Helix 2, το ποσοστό ΜΕΔ (βάσει EAT) προς δάνεια μειώθηκε σε 21% με βάση τα στοιχεία στις 30 Σεπτεμβρίου 2020.

Το ποσοστό κάλυψης των ΜΕΔ (βάσει EAT) αυξήθηκε σε 60% στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, σε σύγκριση με 59% στις 30 Ιουνίου 2020 και 54% στις 31 Δεκεμβρίου 2019, στην ίδια βάση, δηλαδή περιλαμβανομένων των χαρτοφυλακίων ΜΕΔ (βάσει EAT) που ταξινομήθηκαν ως 'Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση'. Λαμβάνοντας υπόψη τις εμπράγματα εξασφαλίσεις σε εύλογη αξία, τα ΜΕΔ (βάσει EAT) καλύπτονται πλήρως. Αναπροσαρμοσμένο για το Helix 2, το ποσοστό κάλυψης των ΜΕΔ (βάσει EAT) μειώθηκε σε 59% με βάση τα στοιχεία στις 30 Σεπτεμβρίου 2020.

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

A.1. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

A.1.5 Ποιότητα Δανειακού Χαρτοφυλακίου (συνέχεια)

	30.09.2020		31.12.2019	
	€ εκατ.	% του συνόλου των δανείων	€ εκατ.	% του συνόλου των δανείων
ΜΕΔ (βάσει EAT)	3,238	26.3%	3,880	30.3%
Εκ των οποίων, στη διαδικασία εξόδου από ΜΕΔ (βάσει EAT): - ΜΕΔ (βάσει EAT) ρυθμισμένα, χωρίς καθυστέρηση ¹	312	2.5%	428	3.3%

1. Η ανάλυση γίνεται ανά πελάτη

Project Helix 2

Τον Αύγουστο του 2020, το Συγκρότημα κατέληξε σε συμφωνία για την πώληση δανειακού χαρτοφυλακίου με μεικτή λογιστική αξία ύψους περίπου €898 εκατ. (από τα οποία €886 εκατ. αφορούσαν μη εξυπηρετούμενα δάνεια) στις 30 Ιουνίου 2020, γνωστό ως Project Helix 2. Το χαρτοφυλάκιο είχε συμβατικό υπόλοιπο ύψους €1.46 δις κατά την ημερομηνία αναφοράς στις 30 Σεπτεμβρίου 2019 και αποτελείται κυρίως από δάνεια ιδιωτών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων, τα οποία είναι εξασφαλισμένα με ακίνητα. Το χαρτοφυλάκιο αυτό έχει κατηγοριοποιηθεί ως ομάδα εκποίησης που κατέχεται προς πώληση από τις 30 Ιουνίου 2020 και περιλαμβάνει άλλα περιουσιακά στοιχεία (που αποτελούνται από ακίνητα και μετρητά που έχουν ήδη ληφθεί από την ημερομηνία αναφοράς) που ανέρχονταν σε περίπου €34 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2020.

Το τίμημα πώλησης ανέρχεται σε 46% επί της μεικτής λογιστικής αξίας κατά τις 30 Ιουνίου 2020 και 29% επί του συμβατικού υπόλοιπου, και είναι πληρωτέο σε μετρητά, με το 35% να είναι πληρωτέο κατά την ολοκλήρωση της συναλλαγής, η οποία στο παρόν στάδιο αναμένεται κατά το πρώτο μισό του 2021, και το υπόλοιπο 65% να είναι αναβαλλόμενο χωρίς οποιουδήποτε όρους. Το αναβαλλόμενο τίμημα είναι πληρωτέο σε τρεις περίπου ίσες δόσεις, σε περίοδο 48 μηνών από την ολοκλήρωση της συναλλαγής. Το τίμημα δύναται να αυξηθεί περαιτέρω μέσω ενός μηχανισμού μεταβλητού τιμήματος (earnout), ο οποίος εξαρτάται από την απόδοση του χαρτοφυλακίου.

Το εν λόγω χαρτοφυλάκιο θα μεταφερθεί από την Τράπεζα σε μια εγκεκριμένη Κυπριακή Εταιρεία Εξαγοράς Πιστώσεων (ΚΕΕΠ). Στη συνέχεια, οι μετοχές της ΚΕΕΠ θα αγοραστούν από συγκεκριμένα επενδυτικά ταμεία συνδεδεμένα με την Pacific Investment Management Company LLC (PIMCO), τον αγοραστή του χαρτοφυλακίου.

Μετά από μεταβατική περίοδο κατά την οποία η διαχείριση των δανείων θα παραμείνει στην Τράπεζα, πρόθεση είναι όπως η διαχείριση του χαρτοφυλακίου μεταφερθεί σε οργανισμό διαχείρισης δανείων (servicer), ο οποίος θα επιλεγεί και θα διοριστεί από την ΚΕΕΠ. Οι δύο πλευρές είναι σε συζητήσεις αναφορικά με τις λεπτομέρειες και τον χρόνο μεταφοράς της διαχείρισης των δανείων.

Το Project Helix 2 επιταχύνει τη στρατηγική του Συγκροτήματος για μείωση του κινδύνου στον ισολογισμό, μειώνοντας τα ΜΕΔ (βάσει EAT) κατά 27% σε €2,374 εκατ. αναπροσαρμοσμένα με βάση τα στοιχεία στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, και μειώνοντας το ποσοστό ΜΕΔ (βάσει EAT) προς δάνεια κατά 5 ε.μ. σε 21% αναπροσαρμοσμένο με βάση τα στοιχεία στις 30 Σεπτεμβρίου 2020.

Project Velocity 2

Τον Μάιο 2020, το Συγκρότημα ολοκλήρωσε την πώληση χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων και μη εξασφαλισμένων δανείων κυρίως λιανικής τραπεζικής, συμβατικής αξίας €398 εκατ. και μεικτής λογιστικής αξίας €144 εκατ. κατά την ημερομηνία αναφοράς 31 Αυγούστου 2019 (γνωστό ως **Project Velocity 2**) στην B2Kapital Cyprus Ltd. Το χαρτοφυλάκιο αυτό αποτελείτο από περίπου 10.000 δανειολήπτες, περιλαμβανομένων περίπου 8.400 ιδιωτών και περίπου 1.600 μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Το χαρτοφυλάκιο είχε μεικτή λογιστική αξία ύψους €133 εκατ. κατά την ημερομηνία πώλησής του. Η πώληση δεν είχε επιπτώσεις στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και στην κεφαλαιακή θέση της Τράπεζας.

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

A.1. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

A.1.5 Ποιότητα Δανειακού Χαρτοφυλακίου (συνέχεια)

Project Helix

Τον Ιούνιο 2019, το Συγκρότημα ολοκλήρωσε την πώληση δανειακού χαρτοφυλακίου (Project Helix) με μεικτή λογιστική αξία ύψους €2.8 δις (εκ των οποίων €2.7 δις αφορούν μη εξυπηρετούμενα δάνεια), με ενυπόθηκες εξασφαλίσεις ακίνητα περιουσιακά στοιχεία σε συγκεκριμένα επενδυτικά ταμεία συνδεδεμένα με την Apollo Global Management LLC, η οποία είχε ανακοινωθεί στις 28 Αυγούστου 2018. Κατά την ολοκλήρωση της συναλλαγής εισπράχθηκε τίμημα πώλησης ύψους περίπου €1.2 δις, αντικατοπτρίζοντας αναπροσαρμογές που προκύπτουν, μεταξύ άλλων, από τις αποπληρωμές δανείων που εισπράχθηκαν επί του χαρτοφυλακίου από την ημερομηνία αναφοράς την 31 Μαρτίου 2018. Η συμμετοχή της Τράπεζας στο ομολογιακό δάνειο (senior debt) σε σχέση με αυτή τη συναλλαγή είχε μειωθεί από το αρχικό ποσό ύψους €450 εκατ. σε περίπου €45 εκατ., αντιπροσωπεύοντας περίπου το 4% της συνολικής χρηματοδότησης. Με την ολοκλήρωση, ο δείκτης ΜΕΔ (βάσει EAT) μειώθηκε κατά περίπου 11 ε.μ. σε 33% στις 30 Ιουνίου 2019, περίπου 70% πιο κάτω από το υψηλότερο τους σημείο το 2014.

Project Velocity 1

Τον Ιούνιο 2019, το Συγκρότημα ολοκλήρωσε την πώληση χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων και μη εξασφαλισμένων δανείων κυρίως λιανικής τραπεζικής, συμβατικής αξίας €245 εκατ. και μεικτής λογιστικής αξίας €34 εκατ. κατά την ημερομηνία αναφοράς 30 Σεπτεμβρίου 2018 (γνωστό ως **Project Velocity 1**) στην APS Delta s.r.o. Το χαρτοφυλάκιο αυτό αποτελείται από 9,700 δανειολήπτες που τα δάνεια τους βρίσκονται σε μεγάλη καθυστέρηση, περιλαμβανομένων 8,800 ιδιωτών και 900 μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Η μεικτή λογιστική αξία του χαρτοφυλακίου κατά την ημερομηνία πώλησης ανερχόταν σε €30 εκατ. Η πώληση δεν είχε επιπτώσεις στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και στην κεφαλαιακή θέση της Τράπεζας.

ΕΣΤΙΑ

Τον Ιούλιο 2018, η Κυβέρνηση ανακοίνωσε το σχέδιο, γνωστό ως ΕΣΤΙΑ (το 'Σχέδιο'), το οποίο στοχεύει στην αντιμετώπιση των ΜΕΔ (βάσει EAT) τα οποία έχουν ως εξασφάλιση την πρώτη κατοικία. Λήφθηκαν περίπου χίλιες ολοκληρωμένες αιτήσεις που αντιστοιχούν σε περίπου €250 εκατ. ΜΕΔ λιανικής τραπεζικής. Το Σχέδιο αναμένεται να επιλύσει περίπου €93 εκατ. από αυτά τα μη εξασφαλισμένα δάνεια, να βοηθήσει να εντοπιστούν οι μη-βιώσιμοι πελάτες για τους οποίους εξετάζονται εναλλακτικές λύσεις (περιλαμβανομένου και από το κράτος) και αντιστοιχούν σε περίπου €96 εκατ. αυτών των μη εξασφαλισμένων δανείων, και να διευκολύνει την εξυγίανση του υπόλοιπου χαρτοφυλακίου, κυρίως μέσω εκποιήσεων, συναινετικών και μη. Όλα τα στοιχεία είναι σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα δεδομένα Νοεμβρίου 2020.

Επιπρόσθετες στρατηγικές για επιτάχυνση μείωσης κινδύνου στον ισολογισμό

Το Συγκρότημα παραμένει δεσμευμένο να αξιολογεί την πιθανότητα να επιταχύνει τη μείωση των ΜΕΔ (βάσει EAT) με περαιτέρω πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT) στο μέλλον και στα πλαίσια του ΔΠΧΑ 9, εκτός από τις πιστωτικές ζημιές δανείων ύψους €68 εκατ. που αναγνωρίστηκαν το β' τρίμηνο 2020 για το Project Helix 2, η Τράπεζα αναγνώρισε επιπρόσθετες πιστωτικές ζημιές δανείων ύψους €21 εκατ. για το β' τρίμηνο του 2020 αναφορικά με πιθανές επιπρόσθετες πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT) στο μέλλον. Τον Δεκέμβριο 2019, επιπρόσθετες πιστωτικές ζημιές δανείων ύψους €75 εκατ. είχαν αναγνωριστεί ως αποτέλεσμα αναμενόμενης μείωσης του κινδύνου στον ισολογισμό τη δεδομένη στιγμή.

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 χαρτοφυλάκιο πιστωτικών διευκολύνσεων που σχετίζονταν με το Project Helix, αποτελούμενο κυρίως από εξασφαλισμένα μη εξυπηρετούμενα δάνεια (γνωστό σαν '**Helix tail**'), μεικτής λογιστικής αξίας €37 εκατ. (σε σύγκριση με €44 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2020 και με €46 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2019), κατηγοριοποιήθηκε ως ομάδα εκποίησης που κατέχεται προς πώληση.

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

A.1. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

A.1.6 Μονάδα Διαχείρισης Ακινήτων (Real Estate Management Unit, REMU)

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Ακινήτων (ΔΔΑ) ανέλαβε ακίνητα ύψους €74 εκατ. το εννιάμηνο 2020 (μείωση κατά 53% σε ετήσια βάση), μέσω συμφωνιών ανταλλαγής χρέους με ακίνητα και ανακτηθέντων ακινήτων. Η ΔΔΑ επικεντρώνει την προσοχή της στην πώληση των ακινήτων που προκύπτουν από τις συμφωνίες ανταλλαγής χρέους με ακίνητα. Το Συγκρότημα ολοκλήρωσε την οργανική πώληση ακινήτων ύψους €48 εκατ. το εννιάμηνο 2020 (σε σύγκριση με €159 εκατ. το εννιάμηνο 2019), με κέρδη ύψους €6 εκατ. από την πώληση ακινήτων το εννιάμηνο 2020 (σε σύγκριση με κέρδος από την πώληση ύψους €26 εκατ. το εννιάμηνο 2019).

Κατά τους εννιά μήνες που έληξαν στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, το Συγκρότημα προχώρησε σε εκτέλεση αγοραπωλητήριων συμφωνιών με συνολική τιμή συμβολαίου ύψους €56 εκατ. (320 ακίνητα), σε σύγκριση με €195 εκατ. (433 ακίνητα) κατά το εννιάμηνο 2019, εξαιρουμένης της πώλησης του Cyreit. Επιπρόσθετα, το Συγκρότημα είχε υπογράψει αγοραπωλητήριες συμφωνίες για πωλήσεις ακινήτων με τιμή συμβολαίου ύψους €54 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, σε σύγκριση με €53 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2020, και €65 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2019.

Project Helix 2

Αποθέματα ακινήτων με λογιστική αξία €11 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και στις 30 Ιουνίου 2020 έχουν κατηγοριοποιηθεί στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση, καθώς περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο του Project Helix 2.

Ολοκλήρωση πώλησης Cyreit

Τον β' τρίμηνο 2019, το Συγκρότημα ολοκλήρωσε την πώληση ολόκληρου του ποσοστού συμμετοχής της στις επενδυτικές μετοχές του Cyreit Variable Capital Investment Company PLC (Cyreit) (21 ακίνητα), αναγνωρίζοντας ζημιά από την πώληση ύψους περίπου €1 εκατ. Οι συνολικές εισπράξεις από την πώληση του Cyreit ανήλθαν σε €160 εκατ.

Ολοκλήρωση του Project Helix

Με την ολοκλήρωση του Project Helix κατά το β' τρίμηνο 2019, ακίνητα με λογιστική αξία ύψους €109 εκατ., τα οποία περιλαμβάνονταν στο χαρτοφυλάκιο του Project Helix, αποαναγνωρίστηκαν στις 30 Ιουνίου 2019.

Ακίνητα που διαχειρίζεται η ΔΔΑ

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, η ΔΔΑ διαχειριζόταν ακίνητα λογιστικής αξίας ύψους €1,467 εκατ. (αποτελούμενα από ακίνητα ύψους €1,358 εκατ. τα οποία κατηγοριοποιήθηκαν ως 'Αποθέματα ακινήτων' και €109 εκατ. ως 'Επενδύσεις σε Ακίνητα'), σε σύγκριση με €1,456 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2020 (αποτελούμενα από ακίνητα αξίας €1,344 εκατ. τα οποία κατηγοριοποιήθηκαν ως 'Αποθέματα ακινήτων' και €112 εκατ. ως 'Επενδύσεις σε Ακίνητα'), και με €1,490 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2019 (αποτελούμενα από ακίνητα αξίας €1,378 εκατ. τα οποία κατηγοριοποιήθηκαν ως 'Αποθέματα Ακινήτων' και €112 εκατ. ως 'Επενδύσεις σε ακίνητα').

Επιπρόσθετα από τα ακίνητα τα οποία διαχειρίζεται η ΔΔΑ, ακίνητα τα οποία κατηγοριοποιήθηκαν ως 'Επενδύσεις σε Ακίνητα' με λογιστική αξία ύψους €21 εκατ. στις Σεπτεμβρίου 2020 (σε σύγκριση με €23 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2020 και €24 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2019), αφορούν ακίνητα που κατείχε το Συγκρότημα πριν τη σύσταση της ΔΔΑ τον Ιανουάριο του 2016.

Ακίνητα που διαχειρίζεται η ΔΔΑ (Συγκρότημα) € εκατ.	Εννιάμηνο 2020	Εννιάμηνο 2019	Γ' τρίμηνο 2020	Β' τρίμηνο 2020	Τριμηνιαία ±%	Ετήσια ±%
Αρχικό Υπόλοιπο	1,490	1,530	1,456	1,484	-2%	-3%
Προσθήκες (περιλαμβάνουν κόστος κατασκευής)	74	159	44	18	147%	-53%
Πωλήσεις	(48)	(159)	(24)	(10)	148%	-70%
Απομειώσεις	(38)	(12)	(9)	(25)	-70%	218%
Μεταφορά στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση	(11)	(5)	-	(11)	-	120%
Τελικό υπόλοιπο	1,467	1,513	1,467	1,456	1%	-3%

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

A.1. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

A.1.6 Μονάδα Διαχείρισης Ακινήτων (Real Estate Management Unit, REMU) (συνέχεια)

Ανάλυση ανά είδος και χώρα 30 Σεπτεμβρίου 2020 (€ εκατ.)	Κύπρος	Ελλάδα	Ρουμανία	Σύνολο
Οικιστικά	177	25	0	202
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα	219	26	6	251
Βιοτεχνίες και βιομηχανίες	74	26	0	100
Ξενοδοχεία	24	0	-	24
Γη (οικόπεδα και αγροτεμάχια)	619	7	2	628
Γήπεδα γκολφ και ακίνητα σχετικά με γκολφ	262	-	-	262
Σύνολο	1,375	84	8	1,467

	Κύπρος	Ελλάδα	Ρουμανία	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2019 (€ εκατ.)				
Οικιστικά	182	26	0	208
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα	200	29	6	235
Βιοτεχνίες και βιομηχανίες	73	32	0	105
Ξενοδοχεία	24	0	-	24
Γη (οικόπεδα και αγροτεμάχια)	628	7	3	638
Γήπεδα γκολφ και ακίνητα σχετικά με γκολφ	280	-	-	280
Σύνολο	1,387	94	9	1,490

A.1.7 Έκθεση σε μη κύριες δραστηριότητες στο εξωτερικό

Η εναπομείνουσα έκθεση σε μη κύριες δραστηριότητες στο εξωτερικό (περιλαμβάνει καθαρά στοιχεία που αναγνωρίζονται στον ισολογισμό και στοιχεία εκτός ισολογισμού) στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 έχει ως ακολούθως:

€ εκατ.	30 Σεπτεμβρίου 2020	31 Δεκεμβρίου 2019
Ελλάδα	128	139
Ρουμανία	20	25
Ρωσία	12	19
Σύνολο	160	183

Το Συγκρότημα συνεχίζει τις προσπάθειες του για περαιτέρω απομόχλευση και διάθεση μη κύριων περιουσιακών στοιχείων και δραστηριοτήτων στην Ελλάδα, τη Ρουμανία και τη Ρωσία.

Επιπρόσθετα των πιο πάνω, στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, υπήρχε έκθεση στην Ελλάδα, ύψους €270 εκατ., που αφορά δάνεια και ακίνητα (σε σύγκριση με €269 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2020 και €265 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2019), η οποία δεν αναγνωρίστηκε ως μη κύρια δραστηριότητα, καθώς θεωρείται από τη Διεύθυνση ότι αποτελεί έκθεση στα πλαίσια των συνήθων εργασιών του Συγκροτήματος.

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

A.2. Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων

A.2.1 Συνολικά Έσοδα

€ εκατ.	Εννιάμηνο 2020	Εννιάμηνο 2019 ¹	Γ' τρίμηνο 2020	Β' τρίμηνο 2020	Τριμηνιαία ±%	Ετήσια ±%
Καθαρά έσοδα από τόκους	250	260	82	83	-1%	-4%
Καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες	106	111	35	33	6%	-4%
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών	14	34	2	6	-76%	-59%
Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες	42	42	13	18	-28%	0%
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	2	26	2	(1)	-	-90%
Λοιπά έσοδα	11	22	3	4	-13%	-48%
Μη επιτοκιακά έσοδα	175	235	55	60	-9%	-25%
Σύνολο εσόδων	425	495	137	143	-5%	-14%
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο (ετησιοποιημένη βάση) ²	1.87%	1.92%	1.79%	1.88%	-9 μ.β.	-5 μ.β.
Μέσος όρος των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων (€ εκατ.) ²	17,865	18,103	18,191	17,690	3%	-1%

1. Τα έσοδα από τόκους, τα μη-επιτοκιακά έσοδα, το κόστος προσωπικού, τα άλλα λειτουργικά έσοδα και οι πιστωτικές ζημιές δανείων που σχετίζονται με την πώληση ΜΕΔ (Helix), παρουσιάζονται στις 'Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT) περιλαμβανομένων εξόδων αναδιάρθρωσης' στην υποκείμενη βάση, για διαχωρισμό της επίδρασης από αυτήν τη μη-επαναλαμβανόμενη συναλλαγή. 2. Περιλαμβανομένων των χαρτοφυλακίων ΜΕΔ (βάσει EAT) τα οποία ταξινομήθηκαν ως 'Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση'. ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, μ.β. = μονάδες βάσης, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα

Τα καθαρά έσοδα από τόκους και το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο για το εννιάμηνο 2020 ανήλθαν σε €250 εκατ. και 1.87% αντίστοιχα, μειωμένα κατά 4% σε ετήσια βάση, κυρίως λόγω του χαμηλότερου όγκου νέων δανείων. Τα καθαρά έσοδα από τόκους και το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο για το γ' τρίμηνο 2020 ανήλθαν σε €82 εκατ. (σε σύγκριση με €83 εκατ. για το β' τρίμηνο 2020) και 1.79% (σε σύγκριση με 1.88% για το β' τρίμηνο 2020) αντίστοιχα.

Ο μέσος όρος των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων για το εννιάμηνο 2020 ανήλθε σε €17,865 εκατ., μειωμένος κατά 1% σε ετήσια βάση, κυρίως λόγω της μείωσης στα δάνεια (μετά τις προβλέψεις). **Ο τριμηνιαίος μέσος όρος των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων** για το γ' τρίμηνο 2020 ανήλθε σε €18,191 εκατ., σε σύγκριση με €17,690 εκατ. για το β' τρίμηνο 2020 (αυξημένος κατά 3% σε τριμηνιαία βάση), σε συνέχεια της αύξησης των ρευστών διαθεσίμων μετά τον δανεισμό από την ΣΠΠΜΑ III τον Ιούνιο 2020, η οποία εν μέρει αντισταθμίζεται από τη μείωση των δανείων (μετά τις προβλέψεις).

Τα μη επιτοκιακά έσοδα για το εννιάμηνο 2020 ανήλθαν σε €175 εκατ. (σε σύγκριση με €235 εκατ. το εννιάμηνο 2019, μειωμένα κατά 25% σε ετήσια βάση) και αποτελούνται από καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες ύψους €106 εκατ., καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών ύψους €14 εκατ., καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες ύψους €42 εκατ., καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και πώληση αποθεμάτων ακινήτων ύψους €2 εκατ. και λοιπά έσοδα ύψους €11 εκατ. Τα μη επιτοκιακά έσοδα για το γ' τρίμηνο 2020 ανήλθαν σε €55 εκατ. (σε σύγκριση με €60 εκατ. για το β' τρίμηνο 2020) μειωμένα κατά 9% σε τριμηνιαία βάση, επηρεασμένα αρνητικά από μειωμένα δικαιώματα από ασφαλιστικές εργασίες και από τη ζημιά από επανεκτίμηση σε χρηματοοικονομικά μέσα, αντισταθμισμένα εν μέρει από την αύξηση στα καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες.

Τα καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες για το εννιάμηνο 2020 ανήλθαν σε €106 εκατ., σε σύγκριση με €111 εκατ. το εννιάμηνο 2019, αντικατοπτρίζοντας τα περιοριστικά μέτρα κατά το α' εξάμηνο 2020. **Τα καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες**, για το γ' τρίμηνο 2020 ανήλθαν σε €35 εκατ., σε σύγκριση με €33 εκατ. για το β' τρίμηνο 2020, καθώς ο όγκος συναλλαγών ανέκαμψε σταδιακά μετά τα περιοριστικά μέτρα.

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

A.2. Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (συνέχεια)

A.2.1 Συνολικά Έσοδα (συνέχεια)

Τα καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών για το εννιάμηνο 2020 ανήλθαν σε €14 εκατ. (αποτελούμενα από καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος ύψους €15 εκατ. και καθαρή ζημιά από επανεκτίμηση σε συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα ύψους €1 εκατ.) μειωμένα κατά 59% σε ετήσια βάση. Η μείωση σε ετήσια βάση οφείλεται κυρίως σε χαμηλότερα καθαρά κέρδη από επανεκτίμηση και μειωμένα καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος για το εννιάμηνο 2020. **Τα καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών** για το γ' τρίμηνο 2020 ανήλθαν σε €2 εκατ. (αποτελούμενα από καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος ύψους €4 εκατ. και καθαρή ζημιά από επανεκτίμηση σε συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα ύψους €2 εκατ.) μειωμένα κατά 76% σε τριμηνιαία βάση. Η μείωση σε τριμηνιαία βάση οφείλεται κυρίως σε αυξημένη ζημιά από επανεκτίμηση σε συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα για το γ' τρίμηνο 2020 (ύψους περίπου €7 εκατ.) και αυξημένα καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος.

Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες ύψους €42 εκατ. για το εννιάμηνο 2020, στα ίδια επίπεδα σε ετήσια βάση. Τα καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες ανήλθαν σε €13 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2020, σε σύγκριση με €18 εκατ. για το β' τρίμηνο 2020 (μειωμένα κατά 28% σε τριμηνιαία βάση), κυρίως λόγω των μειωμένων απαιτήσεων κατά το β' τρίμηνο 2020 ως αποτέλεσμα των περιοριστικών μέτρων και των μειωμένων εσόδων διαχείρισης από επενδύσεις συνδεδεμένες με ασφαλιστικά ταμεία κατά το γ' τρίμηνο, αντικατοπτρίζοντας την απόδοση των αγορών.

Τα καθαρά κέρδη/(ζημιά) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και από πώληση αποθεμάτων ακινήτων για το εννιάμηνο 2020 ανήλθαν σε €2 εκατ. (αποτελούμενα από κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων ύψους €6 εκατ. και ζημιά από επανεκτίμηση επενδύσεων σε ακίνητα ύψους €4 εκατ.), σε σύγκριση με €26 εκατ. για το εννιάμηνο 2019, κυρίως λόγω των περιοριστικών μέτρων. **Τα καθαρά κέρδη/(ζημιά) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και από πώληση αποθεμάτων ακινήτων** για το γ' τρίμηνο 2020 ανήλθαν σε €2 εκατ. (σε σύγκριση με καθαρή ζημιά ύψους €1 εκατ. για το β' τρίμηνο 2020), καθώς ο όγκος των πωλήσεων αυξήθηκε σταδιακά μετά τα περιοριστικά μέτρα κατά το γ' τρίμηνο 2020. Τα κέρδη ΔΔΑ δύνανται να παρουσιάζουν διακυμάνσεις.

Τα συνολικά έσοδα για το εννιάμηνο 2020 ανήλθαν σε €425 εκατ., σε σύγκριση με €495 εκατ. για το εννιάμηνο 2019 (μειωμένα κατά 14% σε ετήσια βάση). Τα συνολικά έσοδα για το γ' τρίμηνο 2020 ανήλθαν σε €137 εκατ., σε σύγκριση με €143 εκατ. για το β' τρίμηνο 2020.

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

A.2. Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (συνέχεια)

A.2.2 Συνολικά Έξοδα

€ εκατ.	Εννιάμηνο 2020	Εννιάμηνο 2019 ¹	Γ' τρίμηνο 2020	Β' τρίμηνο 2020	Τριμηνιαία ±%	Ετήσια ±%
Κόστος προσωπικού	(145)	(167)	(49)	(47)	5%	-12%
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(104)	(122)	(35)	(34)	4%	-15%
Σύνολο λειτουργικών εξόδων	(249)	(289)	(84)	(81)	4%	-13%
Ειδικός φόρος και συνεισφορές στο ΕΤΕ και στο Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων (ΤΕΚ)	(24)	(18)	(9)	(6)	42%	28%
Σύνολο εξόδων	(273)	(307)	(93)	(87)	7%	-11%
Δείκτης κόστος προς έσοδα ²	64%	62%	68%	61%	+7 ε.μ.	+2 ε.μ.
Δείκτης κόστος προς έσοδα αναπροσαρμοσμένος για τον ειδικό φόρο και συνεισφορά στο ΕΤΕ ²	59%	58%	62%	57%	+5 ε.μ.	+1 ε.μ.

1. Τα έσοδα από τόκους, τα μη-επιτοκιακά έσοδα, το κόστος προσωπικού, τα άλλα λειτουργικά έσοδα και οι πιστωτικές ζημιές δανείων που σχετίζονται με την πώληση ΜΕΔ (Helix), παρουσιάζονται στις 'Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT) περιλαμβανομένων εξόδων αναδιάρθρωσης' στην υποκείμενη βάση, για διαχωρισμό της επίδρασης από αυτήν τη μη-επαναλαμβανόμενη συναλλαγή. 2. Περιλαμβανομένων των χαρτοφυλακίων ΜΕΔ (βάσει EAT) τα οποία ταξινομήθηκαν ως 'Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση'.
ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, μ.β.= μονάδες βάσης, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα

Τα συνολικά έξοδα για το εννιάμηνο 2020 ανήλθαν σε €273 εκατ. (σε σύγκριση με €307 εκατ. για το εννιάμηνο 2019 και μειωμένα κατά 11% σε ετήσια βάση), εκ των οποίων 53% αφορούν κόστος προσωπικού (€145 εκατ.), 38% αφορούν άλλα λειτουργικά έξοδα (€104 εκατ.) και 9% (€24 εκατ.) αφορούν ειδικό φόρο και συνεισφορές στο Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης (ΕΤΕ) και στο Ταμείο Εγγυημένων Καταθέσεων (ΤΕΚ). Η μείωση σε ετήσια βάση οφείλεται σε μειωμένα άλλα λειτουργικά έξοδα και σε μειωμένα έξοδα προσωπικού.

Τα συνολικά λειτουργικά έξοδα για το εννιάμηνο 2020 ανήλθαν σε €249 εκατ., σε σύγκριση με €289 εκατ. για το εννιάμηνο 2019 (μειωμένα κατά 13% σε ετήσια βάση). Τα συνολικά λειτουργικά έξοδα για το γ' τρίμηνο 2020 ανήλθαν σε €84 εκατ., σε σύγκριση με €81 εκατ. για το β' τρίμηνο 2020 (αυξημένα κατά 4% σε τριμηνιαία βάση).

Το κόστος προσωπικού ανήλθε σε €145 εκατ. για το εννιάμηνο 2020, μειωμένο κατά 12% σε ετήσια βάση (σε σύγκριση με €167 εκατ. για το εννιάμηνο 2019), κυρίως λόγω της εξοικονόμησης κόστους μετά την ολοκλήρωση του σχεδίου εθελούσιας αποχώρησης προσωπικού (ΣΕΑ) κατά το δ' τρίμηνο 2019, μέσω του οποίου ποσοστό περίπου 11% των υπαλλήλων πλήρους απασχόλησης του Συγκροτήματος είχαν εγκριθεί για αποχώρηση, με συνολικό κόστος ύψους €81 εκατ. να αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στο δ' τρίμηνο 2019. Η ετήσια εξοικονόμηση λαμβάνοντας υπόψη την επίδραση από την ανανέωση της συλλογικής σύμβασης για το 2019 και 2020, υπολογίζεται ότι σε €23 εκατ. ή 11% του κόστους προσωπικού. Το κόστος προσωπικού ανήλθε σε €49 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2020, αυξημένο κατά 5% σε τριμηνιαία βάση (σε σύγκριση με €47 εκατ. για το β' τρίμηνο 2020), με την ομαλοποίηση του κόστους προσωπικού μετά τα περιοριστικά μέτρα κατά το β' τρίμηνο 2020 (ειδικές ετήσιες άδειες σε ευάλωτες ομάδες και αναστολή της συνεισφοράς στο γενικό σύστημα υγείας).

Το Συγκρότημα εργοδοτούσε 3,577 άτομα στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 (σε σύγκριση με 3,579 στις 30 Ιουνίου 2020 και 3,672 άτομα στις 31 Δεκεμβρίου 2019, περιλαμβανομένων και 100 περίπου ατόμων που σχετίζονται με το Project Helix, οι οποίοι μεταφέρθηκαν στον αγοραστή με την ολοκλήρωση της συναλλαγής τον Ιανουάριο 2020). Το κόστος προσωπικού που σχετίζεται με τα άτομα αυτά περιλαμβάνεται στις 'Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT), περιλαμβανομένων εξόδων αναδιάρθρωσης' στην υποκείμενη βάση.

Τα άλλα λειτουργικά έξοδα για το εννιάμηνο 2020 ανήλθαν σε €104 εκατ., μειωμένα κατά 15% σε ετήσια βάση από €122 εκατ. το εννιάμηνο 2019, κυρίως λόγω μειωμένων εξόδων συμβούλων, εξόδων προώθησης και εξόδων σχετικών με ακίνητα κατά το εννιάμηνο 2020. Τα άλλα λειτουργικά έξοδα για το γ' τρίμηνο 2020 ανήλθαν σε €35 εκατ., στα ίδια περίπου επίπεδα με το β' τρίμηνο 2020.

Ο ειδικός φόρος και οι συνεισφορές στο ΕΤΕ και στο Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων (ΤΕΚ) για το εννιάμηνο 2020 ανήλθαν σε €24 εκατ., σε σύγκριση με €18 εκατ. για το εννιάμηνο 2019 (αυξημένα κατά 28% σε ετήσια βάση). Ο ειδικός φόρος και οι συνεισφορές στο ΕΤΕ και στο Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων (ΤΕΚ) για το γ' τρίμηνο 2020 ανήλθαν σε €9 εκατ., σε σύγκριση με €6 εκατ. για το β' τρίμηνο 2020 (αυξημένα κατά 42% σε τριμηνιαία βάση). Η αύξηση ύψους €6 εκατ. σε ετήσια βάση και η αύξηση ύψους €3 εκατ. σε τριμηνιαία βάση οφείλονται στη συνεισφορά της Τράπεζας στο Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων (ΤΕΚ). Η συνεισφορά για το α' εξάμηνο 2020 ανέρχεται σε €3 εκατ. και η συνεισφορά για το β' εξάμηνο 2020 ανέρχεται σε €3 εκατ. και αναγνωρίστηκαν στο α' τρίμηνο 2020 και γ' τρίμηνο 2020 αντίστοιχα, σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ.

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

A.2. Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (συνέχεια)

A.2.2 Συνολικά Έξοδα (συνέχεια)

Από την 1 Ιανουαρίου 2020 και μέχρι τις 3 Ιουλίου 2024, η Τράπεζα υπόκειται σε εισφορά στο Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων σε εξαμηνιαία βάση. Οι εισφορές υπολογίζονται με βάση τη Μεθοδολογία, η οποία λαμβάνει υπόψη τον σταθμισμένο αναλαμβανόμενο κίνδυνο κάθε πιστωτικού ιδρύματος, όπως εγκρίθηκε από τη διαχειριστική επιτροπή του Συστήματος Εγγύησης των Καταθέσεων και Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων (ΣΕΚ) και είναι δημόσια διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της ΚΤΚ. Σύμφωνα με τη Μεθοδολογία, οι εισφορές σε γενικές γραμμές υπολογίζονται στις εγγυημένες καταθέσεις όλων των εγκεκριμένων ιδρυμάτων και στόχος είναι να φθάσουν στο επίπεδο 0.8% αυτών των καταθέσεων έως τις 3 Ιουλίου 2024.

Ο δείκτης κόστος προς έσοδα αναπροσαρμοσμένος για τον ειδικό φόρο και τις συνεισφορές στο ΕΤΕ και στο Ταμείο Εγγυημένων Καταθέσεων (ΤΕΚ) για το εννιάμηνο 2020 ανήλθε σε 59%, στα ίδια επίπεδα σε ετήσια βάση. Ο δείκτης κόστος προς έσοδα αναπροσαρμοσμένος για τον ειδικό φόρο και τις συνεισφορές στο ΕΤΕ και στο Ταμείο Εγγυημένων Καταθέσεων (ΤΕΚ) για το γ' τρίμηνο 2020 ανήλθε σε 62% σε σύγκριση με 57% για το β' τρίμηνο 2020, αντικατοπτρίζοντας αύξηση των συνολικών λειτουργικών εξόδων κατά 4% σε τριμηνιαία βάση και μείωση των συνολικών εσόδων κατά 5% σε τριμηνιαία βάση.

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

A.2. Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (συνέχεια)

A.2.3 (Ζημιά)/κέρδη πριν τη φορολογία και μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία

€ εκατ.	Εννιάμηνο 2020	Εννιάμηνο 2019 ¹	Γ' τρίμηνο 2020	Β' τρίμηνο 2020	Τριμηνιαία ±%	Ετήσια ±%
Λειτουργικά κέρδη	152	188	44	56	-23%	-19%
Πιστωτικές ζημιές δανείων	(118)	(117)	(31)	(23)	28%	1%
Απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(36)	(9)	(7)	(25)	-73%	-
Προβλέψεις για επιδικίες, απαιτήσεις, κανονιστικά και άλλα ζητήματα	(4)	(3)	0	(2)	-83%	33%
Σύνολο πιστωτικών ζημιών δανείων, απομειώσεων και προβλέψεων	(158)	(129)	(38)	(50)	-26%	22%
(Ζημιά)/κέρδη πριν τη φορολογία και μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία	(6)	59	6	6	7%	-
Χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) ²	1.25%	1.19%	0.97%	0.76%	+21 μ.β.	+6 μ.β.

1. Τα έσοδα από τόκους, τα μη-επιτοκιακά έσοδα, το κόστος προσωπικού, τα άλλα λειτουργικά έσοδα και οι πιστωτικές ζημιές δανείων που σχετίζονται με την πώληση ΜΕΔ (Helix), παρουσιάζονται στις 'Προβλέψεις /καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT) περιλαμβανομένων εξόδων αναδιάρθρωσης' στην υποκείμενη βάση, για διαχωρισμό της επίδρασης από αυτήν τη μη-επαναλαμβανόμενη συναλλαγή. 2. Περιλαμβανομένων των χαρτοφυλακίων ΜΕΔ (βάσει EAT) τα οποία ταξινομήθηκαν ως 'Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση'.
ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, μ.β.= μονάδες βάσης, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα

Τα λειτουργικά κέρδη για το εννιάμηνο 2020 ανήλθαν σε €152 εκατ., σε σύγκριση με €188 εκατ. για το εννιάμηνο 2019, μειωμένα κατά 19% σε ετήσια βάση. Τα λειτουργικά κέρδη για το γ' τρίμηνο 2020 ανήλθαν σε €44 εκατ., σε σύγκριση με €56 εκατ. το β' τρίμηνο 2020, μειωμένα κατά 23% σε τριμηνιαία βάση, αντικατοπτρίζοντας αύξηση 7% στα συνολικά έξοδα σε τριμηνιαία βάση και μείωση 5% στα συνολικά έσοδα σε τριμηνιαία βάση.

Οι πιστωτικές ζημιές δανείων για το εννιάμηνο 2020 ανήλθαν σε €118 εκατ., περίπου στα ίδια επίπεδα σε ετήσια βάση. Οι πιστωτικές ζημιές δανείων για το γ' τρίμηνο 2020 ανήλθαν σε €31 εκατ., σε σύγκριση με €23 εκατ. για το β' τρίμηνο 2020 (αυξημένες κατά 28% σε τριμηνιαία βάση). Η χρέωση για το γ' τρίμηνο 2020 περιλαμβάνει χρέωση ύψους €5 εκατ. που αντικατοπτρίζει την επίδραση της μελλοντικής πληροφόρησης σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 (IFRS 9 Forward Looking Information) λόγω της επιδείνωσης των μακροοικονομικών προοπτικών, ως αποτέλεσμα των οικονομικών επιπτώσεων της εξάπλωσης του ιού COVID-19 (σε σύγκριση με χρεώσεις ύψους €10 εκατ. και €28 εκατ. που περιλήφθηκαν στις πιστωτικές ζημιές δανείων το β' τρίμηνο 2020 και το α' τρίμηνο 2020 αντίστοιχα).

Η ετησιοποιημένη χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (**cost of risk**) για το εννιάμηνο 2020 ανήλθε σε 1.25% επί του συνόλου των δανείων, από τα οποία 45 μ.β. αντικατοπτρίζουν την επιδείνωση των μακροοικονομικών προοπτικών το εννιάμηνο 2020 (σε σύγκριση με ετησιοποιημένη χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων ύψους 1.19% για το εννιάμηνο 2019).

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, οι συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων, περιλαμβανομένης της αναπροσαρμογής στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση και των πιστωτικών ζημιών για εκθέσεις εκτός ισολογισμού, ανήλθαν σε €1,933 εκατ. (σε σύγκριση με €2,043 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2020 και €2,096 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2019) και αναλογούν σε 15.7% επί του συνόλου των δανείων (σε σύγκριση με 16.4% στις 30 Ιουνίου 2020 και με 16.3% στις 31 Δεκεμβρίου 2019). Η μείωση στις συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων κατά το γ' τρίμηνο 2020 ανήλθε σε €110 εκατ. (σε σύγκριση με μείωση €66 εκατ. το β' τρίμηνο 2020).

Οι απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων για το εννιάμηνο 2020 ανήλθαν σε €36 εκατ. (σε σύγκριση με €9 εκατ. για το εννιάμηνο 2019) και €7 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2020 (σε σύγκριση με €25 εκατ. για το β' τρίμηνο 2020). Οι αυξημένες χρεώσεις το β' τρίμηνο 2020 αφορά κυρίως συγκεκριμένα, μεγάλα, μη ρευστοποιήσιμα ακίνητα υπό την διαχείριση της ΔΔΑ.

Οι προβλέψεις για επιδικίες, απαιτήσεις, κανονιστικά και άλλα ζητήματα για το εννιάμηνο 2020 ανήλθαν σε €4 εκατ., σε σύγκριση με €3 εκατ. για το εννιάμηνο 2019. Οι προβλέψεις για επιδικίες, απαιτήσεις, κανονιστικά και άλλα ζητήματα για το γ' τρίμηνο 2020 ήταν μηδενικές, σε σύγκριση με €2 εκατ. για το β' τρίμηνο 2020.

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

A.2. Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (συνέχεια)

A.2.4 (Ζημιά)/κέρδη μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας

€ εκατ.	Εννιάμηνο 2020	Εννιάμηνο 2019 ¹	Γ' τρίμηνο 2020	Β' τρίμηνο 2020	Τριμηνιαία ±%	Ετήσια ±%
(Ζημιά)/κέρδη πριν τη φορολογία και μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία	(6)	59	6	6	7%	-
Φορολογία	(7)	(1)	(2)	(3)	-18%	-
Ζημιά/(κέρδη) που αναλογούν σε δικαιώματα μειοψηφίας	4	(2)	0	4	-96%	-
(Ζημιά)/κέρδη μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	(9)	56	4	7	-38%	-116%
Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης – οργανικά	(9)	(14)	(3)	(3)	1%	-36%
(Ζημιά)/κέρδος μετά τη φορολογία – οργανική (που αναλογεί στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	(18)	42	1	4	-71%	-
Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT) περιλαμβανομένων εξόδων αναδιάρθρωσης ²	(104)	(6)	3	(104)	-	-
Ζημιά από επαναμέτρηση της επένδυσης σε συγγενή εταιρία από την κατηγοριοποίηση της ως ομάδα που κατέχεται προς πώληση (CNP) μετά το μερίδιο στα κέρδη συγγενών εταιριών	-	(21)	-	-	-	-
Αναστροφή απομείωσης ΑΦΑ και απομείωση άλλων φορολογικών εισπρακτέων	-	101	-	-	-	-
(Ζημιά)/κέρδη μετά τη φορολογία - που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	(122)	116	4	(100)	-	-

1. Τα έσοδα από τόκους, τα μη-επιποκιακά έσοδα, το κόστος προσωπικού, τα άλλα λειτουργικά έσοδα και οι πιστωτικές ζημιές δανείων που σχετίζονται με την πώληση ΜΕΔ (Helix), παρουσιάζονται στις Προβλέψεις /καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT) περιλαμβανομένων εξόδων αναδιάρθρωσης στην υποκείμενη βάση, για διαχωρισμό της επίδρασης από αυτήν τη μη-επαναλαμβανόμενη συναλλαγή. 2. Οι Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT), περιλαμβανομένων εξόδων αναδιάρθρωσης, αναφέρονται στην καθαρή ζημιά από συναλλαγές που ολοκληρώθηκαν σε κάθε περίοδο αναφοράς, στις καθαρές πιστωτικές ζημιές δανείων σε υπό εξέταση συναλλαγές και πιθανών μελλοντικών πωλήσεων σε κάθε περίοδο αναφοράς, καθώς και στα έξοδα αναδιάρθρωσης που σχετίζονται με αυτές τις συναλλαγές. Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε πιο κάτω. ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, μ.β. = μονάδες βάσης, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα

Η χρέωση φορολογίας για το εννιάμηνο 2020 ανήλθε €7 εκατ., σε σύγκριση με €1 εκατ. για το εννιάμηνο 2019. Η χρέωση φορολογίας για το γ' τρίμηνο 2020 ανήλθε σε €2 εκατ., σε σύγκριση με €3 εκατ. για το β' τρίμηνο 2020.

Η ζημιά μετά τη φορολογία και πριν τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογεί στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) για το εννιάμηνο 2020 ανήλθε σε €9 εκατ., σε σύγκριση με κέρδη ύψους €56 εκατ. για το εννιάμηνο 2019. Τα κέρδη μετά τη φορολογία και πριν τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογεί στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) για το γ' τρίμηνο 2020 ανήλθαν σε €4 εκατ., σε σύγκριση με κέρδη ύψους €7 εκατ. για το β' τρίμηνο 2020.

Τα έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης - οργανικά για το εννιάμηνο 2020 ανήλθαν σε €9 εκατ., σε σύγκριση με €14 εκατ. για το εννιάμηνο 2019. Τα έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης - οργανικά για το γ' τρίμηνο 2020 ανήλθαν σε €3 εκατ., στα ίδια επίπεδα με το β' τρίμηνο 2020.

Η ζημιά μετά τη φορολογία από οργανικές δραστηριότητες (που αναλογεί στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) για το εννιάμηνο 2020 ανήλθε σε €18 εκατ., σε σύγκριση με κέρδη ύψους €42 εκατ. για το εννιάμηνο 2019. Τα κέρδη μετά τη φορολογία από οργανικές δραστηριότητες (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) για το γ' τρίμηνο 2020 ανήλθαν σε €1 εκατ., σε σύγκριση με €4 εκατ. για το β' τρίμηνο 2020.

Οι προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT) περιλαμβανομένων εξόδων αναδιάρθρωσης για το εννιάμηνο 2020 ανήλθαν σε €104 εκατ. (σε σύγκριση με €6 εκατ. για το εννιάμηνο 2019). Το αντίστοιχο ποσό για το γ' τρίμηνο 2020 ανήλθε σε αναστροφή προβλέψεων ύψους €3 εκατ. (σε σύγκριση με προβλέψεις ύψους €104 εκατ. για το β' τρίμηνο 2020). Το ποσό των €104 εκατ. για το β' τρίμηνο 2020 περιλαμβάνει κυρίως πιστωτικές ζημιές δανείων που σχετίζονται με την τότε αναμενόμενη συμφωνία για το Project Helix 2 ύψους €68 εκατ. και επιπρόσθετες πιστωτικές ζημιές δανείων ύψους €21 εκατ. ως αποτέλεσμα πιθανών περαιτέρω πωλήσεων ΜΕΔ στο μέλλον. Επιπλέον, περιλαμβάνονται έξοδα αναδιάρθρωσης που σχετίζονται με πωλήσεις ΜΕΔ για το β' τρίμηνο 2020 ύψους €1 εκατ. (μηδέν για το γ' τρίμηνο 2020).

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

A.2. Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (συνέχεια)

A.2.4 (Ζημιά)/κέρδη μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (συνέχεια)

Η ζημιά από την επαναμέτρηση της επένδυσης σε συγγενή εταιρία που κατέχεται προς πώληση (CNP) μετά το μερίδιο στα κέρδη συγγενών εταιρειών ανήλθε σε €21 εκατ. για το εννιάμηνο 2019, αποτελούμενη από ζημιά από επαναμέτρηση της επένδυσης σε συγγενή εταιρία κατά την επαναταξινόμηση ως περιουσιακό στοιχείο που κατέχεται προς πώληση ύψους €26 εκατ. και από μερίδιο στα κέρδη συγγενούς εταιρίας ύψους €5 εκατ. Τον Οκτώβριο 2019, το Συγκρότημα ολοκλήρωσε την πώληση ολόκληρου του ποσοστού συμμετοχής του ύψους 49.9% στη συγγενή εταιρία CNP Cyprus Insurance Holdings Limited (CNP) η οποία είχε αποκτηθεί ως μέρος της εξαγοράς ορισμένων εργασιών της Λαϊκής Τράπεζας το 2013, με αντίτιμο χρηματικό αντάλλαγμα ύψους €97.5 εκατ.

Η αναστροφή της απομείωσης των ΑΦΑ και απομείωση άλλων φορολογικών εισπρακτέων ανήλθε σε €101 εκατ. για το εννιάμηνο 2019, αποτελούμενη από την καθαρή θετική επίδραση ύψους €109 εκατ. σε συνέχεια τροποποιήσεων στη νομοθεσία Φόρου Εισοδήματος στην Κύπρο που υιοθετήθηκαν τον Μάρτιο 2019, και απομείωση ύψους €8 εκατ. που αφορούσε φορολογικές απαιτήσεις στην Ελλάδα που επηρεάστηκαν αρνητικά από νομοθετικές αλλαγές. Η λογιστική αξία των υπόλοιπων απαιτήσεων στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 ανήλθε σε €5 εκατ. (σε σύγκριση με €5 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2020 και 31 Δεκεμβρίου 2019).

Η ζημιά μετά τη φορολογία που αναλογεί στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας για το εννιάμηνο 2020 ανήλθε σε €122 εκατ., σε σύγκριση με κέρδος ύψους €116 εκατ. για το εννιάμηνο 2019. Η ζημιά μετά τη φορολογία που αναλογεί στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας το γ' τρίμηνο 2020 ανήλθε σε €4 εκατ., σε σύγκριση με ζημιά ύψους €100 εκατ. για το β' τρίμηνο 2020.

B. Λειτουργικό Περιβάλλον

Η πανδημία COVID-19 έχει επιφέρει σημαντική αρνητική επίδραση στην παγκόσμια οικονομία, και η συνακόλουθη συρρίκνωση του ΑΕΠ μετριάζεται μόνο συνεπεία επεκτατικής νομισματικής και δημοσιονομικής πολιτικής. Ένα αποτελεσματικό εμβόλιο, ωστόσο, όπου τα τελευταία νέα σε αυτόν τον τομέα είναι ενθαρρυντικά, θα μπορούσε να επιτρέψει την επιστροφή στην ομαλότητα πολύ πιο γρήγορα, και θα άλλαζε ασφαλώς τις μεσοπρόθεσμες προοπτικές. Όμως, μέχρι να τεθεί υπό έλεγχο η πανδημία, τα δημόσια οικονομικά θα παραμένουν υπό πίεση, και οι εθνικές οικονομίες σε γενικές γραμμές, θα έχουν χαμηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, μέσα σε ένα πλαίσιο χαμηλού πληθωρισμού και αυξανόμενου δημοσίου χρέους.

Σύμφωνα με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (Οικονομικές Προοπτικές, Φθινόπωρο 2020), η παγκόσμια οικονομία θα συρρικνωθεί κατά 4.2% το 2020, χρονιά κατά την οποία οι παγκόσμιες επιπτώσεις της πανδημίας θα είναι περισσότερο αισθητές. Οι παγκόσμιες διαταραχές θα είναι σημαντικές και το παγκόσμιο εμπόριο θα μειωθεί. Το πραγματικό ΑΕΠ θα συρρικνωθεί σε όλες τις γεωγραφικές περιοχές το 2020, αλλά πολύ περισσότερο στις προηγμένες οικονομίες και στη ζώνη του ευρώ, παρά στις αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες οικονομίες. Στις ΗΠΑ, η παραγωγή αναμένεται να μειωθεί κατά 4.3%. Συγκριτικά στην Κίνα αναμένεται χαμηλός αλλά θετικός ρυθμός ανάπτυξης.

Η οικονομία της ευρωζώνης κατέγραψε απότομη συρρίκνωση μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 2020, εξαλείφοντας σχεδόν όλη την οικονομική μεγέθυνση μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση του 2008. Η Ιταλία, η Πορτογαλία, η Ισπανία και η Γαλλία επλήγησαν περισσότερο. Οι χώρες του βόρειου πυρήνα όπως η Γερμανία, οι Κάτω Χώρες, η Αυστρία και η Δανία, επηρεάστηκαν λιγότερο. Υπήρξε σημαντική ανάκαμψη το τρίτο τρίμηνο, σε τριμηνιαία βάση, αλλά η παραγωγή συνέχισε να μειώνεται σε ετήσια βάση.

Η ανάκαμψη της Κυπριακής οικονομίας μετά την κρίση του 2012-2014 ακολούθησε σχετικά σταθερή πορεία. Το πραγματικό ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 4.6% ετησίως κατά μέσο όρο την περίοδο 2015-2019, και το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε στο 6.7% με εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία, το τέταρτο τρίμηνο του 2019. Η πανδημία COVID-19 επέφερε σοβαρές επιπτώσεις στην οικονομική δραστηριότητα, ιδίως στους τομείς που είναι πιο ανοιχτοί στη διεθνή ταξιδιωτική κίνηση και το εμπόριο. Η τουριστική δραστηριότητα επηρεάστηκε σε μέγιστο βαθμό. Οι συνολικές αφίξεις μέσα στο έτος έως τον Σεπτέμβριο, για τις οποίες υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία, μειώθηκαν κατά 84% σε σχέση με ένα χρόνο νωρίτερα, και τα έσοδα μειώθηκαν αντίστοιχα κατά 87% έως τον Αύγουστο. Το πραγματικό ΑΕΠ μειώθηκε κατά 12.3% το δεύτερο τρίμηνο και κατά 4.4% το τρίτο, αφού αυξήθηκε κατά 1.5% το πρώτο τρίμηνο και κατά 3.1% σε ολόκληρο το 2019. Εκτός από τον τουρισμό, η συρρίκνωση του ΑΕΠ προήλθε επίσης κατά κυριότερο λόγο, από το εμπόριο και τις μεταφορές, τη μεταποίηση και τον κατασκευαστικό τομέα.

Από την πλευρά των δαπανών, η συρρίκνωση του ΑΕΠ το πρώτο εξάμηνο, προήλθε κυρίως από την απότομη μείωση των πάγιων επενδύσεων, και σε μικρότερο βαθμό, από την μείωση της ιδιωτικής κατανάλωσης. Οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών μειώθηκαν επίσης σημαντικά. Η συρρίκνωση του ΑΕΠ μετριάζτηκε από την αύξηση της δημόσιας κατανάλωσης και από την απότομη πτώση των εισαγωγών.

Το πραγματικό ΑΕΠ εκτιμάται ότι θα συρρικνωθεί κατά 6.2% το 2020 και θα ανακάμψει κατά 3.7% και κατά 3.0% αντίστοιχα το 2021 και το 2022 σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Ευρωπαϊκές Προβλέψεις, Φθινόπωρο 2020). Η οικονομική δραστηριότητα εισήλθε σε περίοδο ανάκαμψης από το τρίτο τρίμηνο του 2020, αλλά ο ρυθμός ανάκαμψης θα περιορίζεται από τη μεγάλη εξάρτηση της Κύπρου από τους τομείς του τουρισμού και μεταφορών, οι οποίοι θα συνεχίσουν να αντιμετωπίζουν διακοπές στην δραστηριότητα τους έως ότου παραχθεί και διατεθεί ένα αποτελεσματικό εμβόλιο.

Το ποσοστό ανεργίας περιορίστηκε στο 7% το δεύτερο τρίμηνο του έτους (Eurostat), λόγω των κυβερνητικών προγραμμάτων προστασίας της απασχόλησης και των επιδοτήσεων των επιχειρήσεων. Ενδεχομένως το ποσοστό ανεργίας θα αυξηθεί σε κάποιο βαθμό το 2021 καθώς τα προγράμματα στήριξης θα περιορίζονται. Μια αναμενόμενη αύξηση του ποσοστού ανεργίας το 2021, χαμηλή καταναλωτική εμπιστοσύνη και χαμηλότεροι μισθοί κατά μέσο όρο, σε συνδυασμό, αναμένεται να περιορίζουν την ιδιωτική κατανάλωση σε ρυθμούς βραδύτερους από ό,τι στη συνολική παραγωγή. Η ιδιωτική κατανάλωση θα ανακάμψει καθώς θα βελτιώνεται η καταναλωτική εμπιστοσύνη. Η δημόσια κατανάλωση θα επιβραδύνει επίσης το 2021, μετά την απότομη αύξηση που σημείωσε το 2020, αντανakλώντας κυρίως τη σημαντική δημοσιονομική επέκταση για την καταπολέμηση των επιπτώσεων από την πανδημία του COVID-19.

Οι πάγιες επενδύσεις επηρεάζονται από τις εγγραφές και διαγραφές πλοίων και έτσι παρουσιάζουν ιδιαίτερη αστάθεια από τρίμηνο σε τρίμηνο. Ωστόσο, η μείωση της κατασκευαστικής δραστηριότητας κατά τη διάρκεια του έτους, και η αβεβαιότητα που επικράτησε, οδήγησαν σε σημαντική μείωση των πάγιων επενδύσεων. Καθώς η αβεβαιότητα θα μειώνεται και καθώς τα υφιστάμενα και αδειοδοτημένα μεγάλα, και πολυετή κατασκευαστικά έργα θα επαναρχίζουν, ιδίως στον τομέα του τουρισμού, οι πάγιες επενδύσεις αναμένεται να αυξάνονται.

Ο τερματισμός του προγράμματος πολιτικογραφίσεων έναντι επενδύσεων αναμένεται να μειώσει τη ζήτηση για πολυτελείς κατοικίες και ως εκ τούτου, να έχει αρνητική επίδραση στο κατασκευαστικό μέρος των πάγιων επενδύσεων. Το πρόγραμμα αυτό από μόνο του ήταν επωφελές για την κυπριακή οικονομία στην ολότητα του, κυρίως λόγω των έμμεσων επιπτώσεων του σε σχέση με την επανάκτηση της μακροοικονομικής σταθερότητας την περίοδο της χρηματοοικονομικής κρίσης 2012-2014. Η άμεση συμβολή του προγράμματος στη μεγέθυνση της οικονομίας ήταν θετική, αλλά σχετικά μικρή με όρους προστιθέμενης αξίας. Οι αρχικές συνθήκες της οικονομίας είναι τώρα πολύ διαφορετικές από ό,τι όταν εισήχθη το πρόγραμμα πολιτικογραφίσεων έναντι επενδύσεων.

B. Λειτουργικό Περιβάλλον (συνέχεια)

Ο ρυθμός πληθωρισμού του δείκτη τιμών καταναλωτή ήταν χαμηλός κατά το πρώτο τρίμηνο του έτους, και μετατράπηκε σε αρνητικό την περίοδο που ακολούθησε μέχρι τον Οκτώβριο 2020. Συνολικά για τους πρώτους δέκα μήνες του έτους, οι τιμές καταναλωτή μειώθηκαν κατά 0.7% αντανακλώντας τη μειωμένη εγχώρια ζήτηση, τις χαμηλότερες τιμές ενέργειας στις παγκόσμιες αγορές, και τη μείωση του συντελεστή ΦΠΑ για τον τουριστικό τομέα την περίοδο Ιουλίου-Δεκεμβρίου 2020. Ο ρυθμός πληθωρισμού θα παραμείνει πιθανότατα στα τρέχοντα επίπεδα ή και λίγο χαμηλότερα, για το υπόλοιπο του έτους. Η τρέχουσα επεκτατική νομισματική και δημοσιονομική πολιτική δεν αναμένεται να τροφοδοτήσει υψηλότερες τιμές, καθώς τα νοικοκυριά αποταμιεύουν ακόμη περισσότερο και ξοδεύουν λιγότερο εν μέσω οικονομική αβεβαιότητας. Ωστόσο, καθώς η οικονομία αρχίζει να εξέρχεται από την ύφεση το 2021, και καθώς οι τιμές της ενέργειας θα αυξάνονται, ο πληθωρισμός αναμένεται να αυξηθεί σταδιακά.

Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών θα επιδεινωθεί σημαντικά το 2020 καθώς το πλεόνασμα του ισοζυγίου υπηρεσιών και εισοδημάτων συρρικνώνεται και το εμπορικό έλλειμμα περιορίζεται σε μικρότερο βαθμό. Η κατακόρυφη μείωση των εσόδων των ισολογισμών ταξιδιών και μεταφορών, επιφέρει απότομη μείωση του πλεονάσματος του ισοζυγίου υπηρεσιών. Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών θα μειωθεί από το 2021 και μετά, καθώς τα έσοδα του ισοζυγίου υπηρεσιών θα αυξάνονται και τα κεφάλαια από το ταμείο ανάκαμψης της ΕΕ θα πιστώνονται στον λογαριασμό δευτερογενών εισοδημάτων. Οι τιμές του πετρελαίου πιθανώς να αυξηθούν μεσοπρόθεσμα, αλλά να παραμείνουν σχετικά χαμηλές κατά τα πρότυπα των τελευταίων ετών, συμβάλλοντας έτσι στον περιορισμό του εμπορικού ελλείμματος σε σχέση με το ΑΕΠ.

Η Κύπρος είχε δημοσιονομικό πλεόνασμα 1.5% του ΑΕΠ το 2019, όταν ο δείκτης χρέους προς ΑΕΠ μειώθηκε σε 94.0% από 99.2% τέλος του 2018. Η εμφάνιση της πανδημίας COVID-19 και τα μέτρα που εισηγήσαν για τον περιορισμό της, και για την υποστήριξη των εταιρειών και της απασχόλησης, αναμένεται να ωθήσει τον προϋπολογισμό σε σημαντικό έλλειμμα το 2020. Οι δαπάνες θα είναι σημαντικά υψηλότερες και τα φορολογικά έσοδα θα είναι χαμηλότερα εν μέσω της βαθιάς ύφεσης. Ως αποτέλεσμα, ο προϋπολογισμός της γενικής κυβέρνησης αναμένεται να παρουσιάσει σημαντικό έλλειμμα περίπου 6.1% του ΑΕΠ σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το χρέος να ανέλθει στο 112.6% του ΑΕΠ. Το δημοσιονομικό έλλειμμα αναμένεται να μειωθεί το 2021-2022, καθώς η οικονομία θα ανακάμπτει και η κυβέρνηση θα μειώνει τις δαπάνες της σε σχέση με το ΑΕΠ. Επίσης, ο λόγος δημόσιου χρέους προς ΑΕΠ, αναμένεται να αρχίσει να μειώνεται από το 2021 και μετά.

Η ενδεχόμενη πραγματοποίηση δυνητικών υποχρεώσεων αποτελεί ουσιαστικό κίνδυνο για τα δημόσια οικονομικά, ιδίως δεδομένης της μεγάλης έκθεσης του κράτους στην υλοποίηση του Γενικού Συστήματος Υγείας (ΓεΣΥ). Άλλοι κίνδυνοι απορρέουν από τις ρητές ενδεχόμενες υποχρεώσεις του κράτους μέσω των όρων προστασίας περιουσιακών στοιχείων που παρασχέθηκαν στην Ελληνική Τράπεζα στο πλαίσιο της πώλησης και εξυγίανσης της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας το 2018.

Η ΕΚΤ εφάρμοσε μια εξαιρετικά επεκτατική νομισματική πολιτική από την παγκόσμια οικονομική κρίση του 2008 και μετά, ιδιαίτερα μετά το 2012, με στόχο την προστασία της νομισματικής ένωσης και του ευρώ. Στα πλαίσια της πολιτικής της για αντιμετώπιση της κρίσης COVID-19, η ΕΚΤ επέκτεινε το πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης και τα αρνητικά της επιτόκια και εισήγαγε πρόσθετα μέτρα, κυρίως το Πανδαιμικό Έκτακτο Πρόγραμμα Αγορών. Αυτό το πρόγραμμα ξεκίνησε τον Μάρτιο του 2020 με αρχικό μέγεθος €750 δις και αυξήθηκε σε €1.35 τρις τον Ιούνιο του 2020. Η διάρκεια του προγράμματος εκτείνεται τουλάχιστον μέχρι τα μέσα 2021. Οι προθεσμιακές πληρωμές κεφαλαίου από χρεόγραφα που αγοράστηκαν στο πλαίσιο του Πανδημικού Έκτακτου Προγράμματος Αγορών θα επανεπενδύονται τουλάχιστον μέχρι το τέλος του 2022. Η ΕΚΤ διατηρεί επίσης συνθήκες άφθονης ρευστότητας προς το τραπεζικό σύστημα μέσω των πράξεων αναχρηματοδότησης, αλλά και με τη χαλάρωση των κανόνων περί εξασφαλίσεων που θα μπορούν να χρησιμοποιούν οι τράπεζες σε αντάλλαγμα για την παροχή ρευστότητας. Η ΕΚΤ είναι δεσμευμένη να αποτρέψει τον οικονομικό κατακερματισμό στην ευρωζώνη διατηρώντας το κόστος χρηματοδότησης χαμηλό και ελαχιστοποιώντας τον κίνδυνο κρίσης δημόσιου χρέους ιδιαίτερα σε οικονομίες υψηλής μόχλευσης. Ως εκ τούτου, η ΕΚΤ ενεργεί ως ο έσχατος πιστωτής, αλλά το μέγεθος της τρέχουσας κρίσης απαιτεί ευρεία δημοσιονομική παρέμβαση από κυβερνήσεις και μεταβιβαστικές πληρωμές σε περιφερειακό επίπεδο.

Τον Απρίλιο του 2020, η ΕΕ εισήγαγε ένα σημαντικό δημοσιονομικό πρόγραμμα συνολικού ύψους €540 δις. Αυτό συνίστατο από το πρόγραμμα στήριξης του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας ύψους €240 δις, το πρόγραμμα εγγυήσεων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων για δάνεια προς μικρό-μεσαίες επιχειρήσεις, ύψους €200 δις, και το πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής SURE, για στήριξη της απασχόλησης ύψους €100 δις.

Τον Ιούλιο του 2020, μετά από τρεις ημέρες εντατικών διαπραγματεύσεων, οι κυβερνήσεις των 27 κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατέληξαν σε συμφωνία σχετικά με τις αρχικές προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για ένα πρόγραμμα ανάκαμψης. Το πρόγραμμα αποτελείται από ένα ταμείο €750 δις το οποίο θα ενσωματωθεί στο επταετές δημοσιονομικό πλαίσιο της ΕΕ 2021-2027. Από αυτό το ταμείο, θα διατεθούν συνολικά €390 δις με την μορφή των επιχορηγήσεων (αντί της αρχικής πρότασης για επιχορηγήσεις €500 δις), και τα υπόλοιπα €360 δις με τη μορφή χαμηλότοκων δανείων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα έχει τη δυνατότητα να δανείζεται από τις αγορές και να βοηθά κυρίως τις νότιες χώρες, περιλαμβανομένης της Κύπρου, που πλήττονται περισσότερο σοβαρά από την πανδημία.

Το ιδιωτικό χρέος συνέχισε να μειώνεται το 2020 τόσο σε απόλυτους όρους όσο και σε σχέση με το ΑΕΠ. Τα συνολικά υπόλοιπα των μη χρηματοοικονομικών εταιρειών και των νοικοκυριών μειώθηκαν περαιτέρω στη διάρκεια του έτους έως τον Σεπτέμβριο, σε €23.5 δις ευρώ, συνεπεία των μέτρων αναδιάρθρωσης και της μείωσης των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Το ιδιωτικό χρέος εξακολουθεί να υπερβαίνει το ΑΕΠ σε ακαθάριστη βάση και μειώνεται οριακά κάτω από το ΑΕΠ σε καθαρή βάση. Αυτό έρχεται σε πλήρη αντίθεση με την έναρξη της κρίσης στα τέλη του 2012, όταν το οφειλόμενο ιδιωτικό χρέος ήταν δύομισι φορές το ΑΕΠ.

Β. Λειτουργικό Περιβάλλον (συνέχεια)

Το σύνολο των ΜΕΔ στον τραπεζικό τομέα στην Κύπρο μειώθηκε από €20.9 δις στα τέλη Δεκεμβρίου 2017 σε €10.4 δις στα τέλη Δεκεμβρίου 2018 μετά την πώληση δανείων από την Τράπεζα (Project Helix) και την εξυγίανση της Κυπριακής Συνεργατικής Τράπεζας. Τα ΜΕΔ μειώθηκαν στα €9.1 δις στα τέλη Δεκεμβρίου 2019 και επιπλέον στα €6.7 δις ευρώ στα τέλη Ιουνίου 2020. Από αυτά τα €3.3 δις αφορούσαν νοικοκυριά και €3.0 δις τις μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες. Τα υπόλοιπα €0.4 δις αφορούσαν χρηματοπιστωτικές εταιρείες. Το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων ως προς το σύνολο των δανείων ήταν 22.3% στα τέλη Ιουνίου 2020, σε σύγκριση με 28.0% στα τέλη Δεκεμβρίου 2019 και 30.5% στα τέλη Δεκεμβρίου 2018. Το μερίδιο των αναδιαρθρωμένων πιστωτικών διευκολύνσεων στο σύνολο των ΜΕΔ στα τέλη Ιουνίου ήταν 46.6% και ο δείκτης κάλυψης ήταν 55.3%. Πιο ξεκάθαρη εικόνα για τις επιπτώσεις της πανδημίας στην ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου αναμένεται μετά τη λήξη του μορατόριουμ στις αποπληρωμές δανείων στο τέλος του έτους.

Πιστοληπτική αξιολόγηση

Η πιστοληπτική αξιολόγηση της Κυπριακής Κυβέρνησης βελτιώθηκε σημαντικά τα τελευταία χρόνια ως συνάρτηση της βελτίωσης της ανθεκτικότητας της κυπριακής οικονομίας, και των δημοσιονομικών επιδόσεων. Η Κύπρος επέδειξε πολιτική βούληση για τη διόρθωση των δημοσιονομικών ανισορροπιών μέσω μεταρρυθμίσεων και της αναδιάρθρωσης του τραπεζικού της συστήματος. Ο Οίκος **Fitch Ratings** διατηρεί τη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση της Κυπριακής κυβέρνησης στην επενδυτική βαθμίδα BBB- από τον Νοέμβριο του 2018, με επιβεβαίωση τον Απρίλιο και τον Οκτώβριο του 2020. Ο Οίκος αναβάθμισε την προοπτική σε θετική τον Οκτώβριο του 2019 και την αναθεώρησε σε σταθερή τον Απρίλιο του 2020, αντικατοπτρίζοντας τη σημαντική επίδραση που μπορεί να έχει η παγκόσμια πανδημία COVID-19 στην οικονομία και τη δημοσιονομική θέση της Κύπρου. Η **S&P Global Ratings** διατηρεί την πιστοληπτική της αξιολόγηση στην επενδυτική βαθμίδα BBB- και την 'προοπτική' σταθερή, από τον Σεπτέμβριο του 2018. Η βαθμολογία και η θετική προοπτική επιβεβαιώθηκαν τον Μάρτιο και τον Σεπτέμβριο του 2020. Η **Moody's Investors Service** διατηρεί τη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση της Κυπριακής κυβέρνησης σε Ba2 - δύο βαθμίδες κάτω από την επενδυτική βαθμίδα - από τον Ιούλιο του 2018, και την 'προοπτική' θετική από τον Σεπτέμβριο του 2019. Τον Ιούνιο του 2020 ο Οίκος Moody's εξέδωσε την τακτική του ενημέρωση σχετικά με την πιστοληπτική αξιολόγηση της Κυπριακής κυβέρνησης, και αναθεώρησε τις προβλέψεις του για την κυπριακή οικονομία ενόψει της πανδημίας του COVID-19. Σύμφωνα με την ενημέρωση, η πανδημία θα επηρεάσει τις βραχυπρόθεσμες αναπτυξιακές και δημοσιονομικές προοπτικές, αλλά ο αντίκτυπος στο μακροπρόθεσμο πιστωτικό προφίλ της χώρας, αναμένεται να είναι προσωρινός. Πιο πρόσφατα, τον Νοέμβριο του 2020, ο οίκος **DBRS Ratings** επιβεβαίωσε την αξιολόγηση του για την μακροπρόθεσμη αποτίμηση της κυπριακής κυβέρνησης σε τοπικό και ξένο νόμισμα στο BBB (χαμηλό) και την 'προοπτική' σταθερή.

Γ. Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας

Η χρηματοοικονομική επίδοση του Συγκροτήματος είναι άμεσα συνδεδεμένη με το οικονομικό και λειτουργικό περιβάλλον στην Κύπρο. Τον Νοέμβριο 2020, ο οίκος Moody's Investors Service επιβεβαίωσε τη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση της Τράπεζας στο B3 (θετική προοπτική). Τον Οκτωβρίου 2020, ο οίκος Fitch Ratings επιβεβαίωσε τη μακροπρόθεσμη αξιολόγηση της Τράπεζας στο B- (αρνητική προοπτική). Τον Απρίλιο 2020, ο οίκος Fitch Ratings αναθεώρησε την προοπτική της Τράπεζας σε αρνητική, αντικατοπτρίζοντας τη σημαντική επίπτωση που η εξάπλωση του ιού COVID-19 δύναται να έχει στην Κυπριακή οικονομία και κατά συνέπεια στην Τράπεζα. Τον Ιούλιο 2020, ο οίκος Standard and Poor's επιβεβαίωσε τη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική ικανότητα της Τράπεζας σε B+ (σταθερή προοπτική).

Το Συγκρότημα συνεχίζει να επιτυγχάνει πρόοδο έναντι των στρατηγικών του προτεραιοτήτων, στηρίζοντας παράλληλα τους πελάτες, τους συναδέλφους και την κοινωνία για αντιμετώπιση της πανδημίας, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα όπως όλα τα καταστήματά του λειτουργούν σύμφωνα με τις οδηγίες και τις συστάσεις του Υπουργείου Υγείας.

Επιπρόσθετα, το Συγκρότημα συνεχίζει να παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις και τις επιπτώσεις του ιού COVID-19 στην παγκόσμια και την Κυπριακή οικονομία. Ενδείξεις οικονομικής ανάκαμψης σε επίπεδα προ-πανδημίας σημάδεψαν το τρίτο τρίμηνο του έτους, με την Κυπριακή οικονομία να δείχνει πιο ανθεκτική από ότι αρχικά αναμενόταν, αποδεικνύοντας ότι είναι μια ανοιχτή, μικρή και ευέλικτη οικονομία. Παρόλα αυτά, ο αυξημένος αριθμός των νέων περιστατικών του ιού COVID-19 τις τελευταίες εβδομάδες και τα τοπικά περιοριστικά μέτρα που έχουν εφαρμοστεί για περιορισμό της εξάπλωσης του ιού, πιθανόν να οδηγήσουν σε μερική απώλεια της δυναμικής της οικονομικής ανάκαμψης το τέταρτο τρίμηνο. Τα τελευταία νέα για ένα αποτελεσματικό εμβόλιο είναι ενθαρρυντικά, το οποίο με την πάροδο του χρόνου θα μπορούσε να στηρίξει την επιστροφή σε πιο φυσιολογικές συνθήκες.

Οι αλλαγές στο οικονομικό περιβάλλον είχαν ως αποτέλεσμα χαμηλότερα επίπεδα οικονομικής δραστηριότητας και παροχής πιστώσεων, τα οποία ανέκαμψαν σταδιακά το γ' τρίμηνο 2020. Όπως και για άλλες Ευρωπαϊκές τράπεζες, η διατήρηση για μεγάλο χρονικό διάστημα των χαμηλών επιτοκίων εξακολουθεί να αποτελεί πρόκληση για την κερδοφορία του Συγκροτήματος. Συνέπεια της πανδημίας, η Τράπεζα έχει αναθεωρήσει τις μακροοικονομικές παραδοχές στις οποίες βασίζεται ο υπολογισμός των πιστωτικών ζημιών δανείων σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 για το εννιάμηνο 2020 με βάση σχετική εποπτική καθοδήγηση, με αποτέλεσμα να προκύψουν αυξημένες οργανικές πιστωτικές ζημιές δανείων για το εννιάμηνο 2020 ύψους €43 εκατ. Στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, η Τράπεζα αναμένει, σύμφωνα με το βασικό σενάριο, ότι η Κυπριακή οικονομία θα συρρικνωθεί κατά 6.0% το 2020, με σταδιακή ανάκαμψη από το 2021 και με ρυθμό ανάπτυξης 4.0% για το 2021. Οι προβλέψεις της Τράπεζας είναι σύμφωνα με τις δημοσιευμένες προβλέψεις του ΔΝΤ, του Υπουργείου Οικονομικών της Κύπρου, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Κέντρου Οικονομικών Ερευνών του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Οι μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες του Συγκροτήματος παραμένουν ξεκάθαρες, με την προσοχή να συνεχίζει να εστιάζεται στην ενίσχυση του ισολογισμού και στη βελτίωση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου και της αποδοτικότητας, και παράλληλα στη διατήρηση καλής κεφαλαιακής βάσης, για να συνεχίσει να έχει ζωτικό ρόλο στη στήριξη της Κυπριακής οικονομίας. Το Συγκρότημα συνεχίζει να εξερευνά τις επιλογές του για βελτίωση της αποδοτικότητας μέσω του προγράμματος ψηφιακής μεταμόρφωσης ώστε να παρέχει προϊόντα και υπηρεσίες, με μειωμένο λειτουργικό κόστος.

Με την εξάπλωση του ιού COVID-19 τον Μάρτιο 2020, το Συγκρότημα εφάρμοσε το Σχέδιο Διαχείρισης Περιστατικών Πανδημίας (PIMP) και προχώρησε στη σύσταση μιας εξειδικευμένης ομάδας για την παρακολούθηση των εξελίξεων σε εγχώριο και παγκόσμιο επίπεδο και την παροχή καθοδήγησης για μέτρα υγείας και ασφάλειας, ταξιδιωτικές συμβουλές και επιχειρηματική συνέχεια του Συγκροτήματος. Το Συγκρότημα εφαρμόζει τις οδηγίες και τα μέτρα που ανακοινώθηκαν από την κυβέρνηση για την αντιμετώπιση της κατάστασης.

Σύμφωνα με το Σχέδιο Αντιμετώπισης Πανδημίας, το Συγκρότημα υιοθέτησε πακέτο μέτρων για να ελαχιστοποιήσει την πιθανότητα διακοπής των λειτουργιών του. Τα μέτρα περιλαμβάνουν κανόνες για τον περιορισμό εργαζομένων που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες και εκείνων που επιστρέφουν από τα επίκεντρα της εξάπλωσης του ιού. Το Συγκρότημα προχώρησε με την αντικατάσταση προσωπικών συναντήσεων, περιλαμβανομένων και των συναντήσεων με πελάτες, με τηλεπικοινωνίες, αναπροσαρμόζοντας τη συνήθη πρακτική για προσωπική επαφή. Το Συγκρότημα έχει προχωρήσει στον διαχωρισμό των μονάδων με κύριες δραστηριότητες σε ξεχωριστές εγκαταστάσεις. Επιπλέον, για να διασφαλιστεί η επιχειρησιακή συνέχεια, σημαντικός αριθμός του προσωπικού εργάζεται εξ αποστάσεως και η δυνατότητα πρόσβασης εξ αποστάσεως έχει ενισχυθεί σημαντικά. Επιπλέον, το Συγκρότημα ακολουθεί αυστηρούς κανόνες υγιεινής, έχει αυξήσει τη συχνότητα καθαρισμού και απολύμανσης χώρων, και εφαρμόζει και εφαρμόζει και άλλα μέτρα για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας του προσωπικού και των πελατών. Σε ορισμένα από τα πιο πάνω μετρά, επήλθε σταδιακή χαλάρωση μέσα στο γ' τρίμηνο 2020. Ωστόσο, τα μέτρα γίνονται τώρα πιο αυστηρά ως αποτέλεσμα του αυξημένου αριθμού των νέων περιστατικών του ιού COVID-19 τις τελευταίες εβδομάδες και των τοπικών περιοριστικών μέτρων που έχουν εφαρμοστεί για περιορισμό της εξάπλωσης του ιού, ενώ η στενή παρακολούθηση της κατάστασης συνεχίζεται.

Επίσης, αξιολογούνται οι πιθανές οικονομικές επιπτώσεις στους τομείς στους οποίους δραστηριοποιείται το Συγκρότημα, προκειμένου να προσδιοριστούν πιθανές ενέργειες μετριασμού των επιπτώσεων για στήριξη της οικονομίας, όπως την στήριξη των βιώσιμων επηρεαζόμενων επιχειρήσεων και νοικοκυριών μέσω νέου δανεισμού για κάλυψη της ρευστότητας, κεφαλαίου κίνησης (working capital), κεφαλαιουχικών δαπανών και επενδυτικών σκοπών που σχετίζονται με τις δραστηριότητες του δανειολήπτη.

Το πακέτο μέτρων το οποίο ανακοίνωσε η ΕΚΤ και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθώς και τα πρωτοφανή δημοσιονομικά και άλλα μέτρα της Κυπριακής Κυβέρνησης, αναμένεται ότι θα βοηθήσουν στη μείωση της αρνητικής επίδρασης και θα στηρίξουν την ανάκαμψη της Κυπριακής οικονομίας.

Γ. Επισκόπηση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας (συνέχεια)

Στο πλαίσιο των μέτρων για στήριξη των δανειοληπτών που επηρεάζονται από τον ιό COVID-19, και της ευρύτερης Κυπριακής οικονομίας η Κυπριακή Βουλή ψήφισε την αναστολή της καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων (μορατόριουμ) για την περίοδο μέχρι το τέλος του έτους, για όλους τους επιλέξιμους δανειολήπτες οι οποίοι δεν παρουσίαζαν καθυστερήσεις πέραν των 30 ημερών κατά το τέλος Φεβρουαρίου 2020. Πάνω από 25,000 δανειολήπτες είχαν εγκριθεί και αφορούν δάνεια ύψους περίπου €5.9 δις στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 (αποτελούμενο από δάνεια ιδιωτών ύψους €2.1 δις και δάνεια σε επιχειρήσεις ύψους €3.8 δις), αντιπροσωπεύοντας το 65% του συνόλου των δανείων (εξαιρουμένων των χαρτοφυλακίων της Διεύθυνσης Αναδιάρθρωσης Δανείων και Διαχείρισης Χρεών, της Διεύθυνσης Διαχείρισης Ακινήτων και των εκθέσεων σε μη κύριες δραστηριότητες του εξωτερικού).

Το Συγκρότημα συνεχίζει να παρακολουθεί την πιστοληπτική ικανότητα των πελατών που είναι υπό το καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων. Τον Μάιο 2020, ξεκίνησε εκστρατεία αξιολόγησης για καθαρά δάνεια ύψους €5.2 δις. Περίπου το 80% έχει ήδη αξιολογηθεί χωρίς σημαντική μεταβολή στην κατηγορία 'πιθανότητα αθέτησης πληρωμής' (unlikely to pay, 'UTP'). Παρόλα αυτά, λόγω του αυξημένου αριθμού των νέων περιστατικών του ιού COVID-19 τις τελευταίες εβδομάδες και των τοπικών περιοριστικών μέτρων που έχουν εφαρμοστεί για περιορισμό της εξάπλωσης του ιού, η στενή παρακολούθηση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου υπό αναστολή καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων συνεχίζεται. Επιπλέον, δανειολήπτες που αντιπροσωπεύουν το 31% των δανείων σε ιδιώτες υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων είχαν καταβάλει τουλάχιστον μία δόση έως τις 31 Οκτωβρίου 2020. Οι πληρωμές δόσεων κατά το έτος 2020 λογίζονται ως προπληρωμές έναντι των δόσεων για το έτος 2021.

Η στρατηγική του Συγκροτήματος επικεντρώνεται στη διασφάλιση της ποιότητας του ισολογισμού, τη χρηματοδότηση, την κεφαλαιακή θέση και την αποδοτικότητα με στόχο να διασφαλίσει ότι το Συγκρότημα θα διατηρήσει την οικονομική του ισχύ.

Η βελτίωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου παραμένει κύρια προτεραιότητα του Συγκροτήματος. Παρά τις δύσκολες συνθήκες αγοράς λόγω της εξάπλωσης του ιού COVID-19, το Συγκρότημα κατέληξε σε συμφωνία για την πώληση χαρτοφυλακίου δανείων λογιστικής αξίας ύψους περίπου €898 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2020 (από τα οποία δάνεια ύψους €886 εκατ. αφορούσαν ΜΕΔ (βάσει EAT)), γνωστό ως Project Helix 2, ακόμη μια σημαντική πώληση ΜΕΔ από την Τράπεζα. Οι συνδυασμένες ενέργειες μείωσης κινδύνου κατά τους πρώτους εννιά μήνες του 2020, περιλαμβανομένου και του Project Helix 2, έχουν μειώσει τα ΜΕΔ (βάσει EAT) κατά €1.5 δις (σε αναπροσαρμοσμένη βάση). Συνολικά, από το ανώτατό τους επίπεδο το 2014, τα ΜΕΔ (βάσει EAT) έχουν μειωθεί κατά €12.6 δις ή 84%, σε €2.4 δις και το ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια σε 21%.

Το Project Helix 2 σηματοδοτεί περαιτέρω πρόοδο στην επίτευξη των στρατηγικών στόχων του Συγκροτήματος, ώστε να καταστεί ένας πιο ισχυρός, πιο ασφαλής και πιο αποδοτικός οργανισμός. Το Συγκρότημα είναι πλέον σε καλύτερη θέση να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις που προκύπτουν από την συνεχιζόμενη κρίση από την εξάπλωση του ιού COVID-19, και να στηρίξει την ανάκαμψη της Κυπριακής οικονομίας.

Το Συγκρότημα παραμένει επικεντρωμένο στην περαιτέρω μείωση του κινδύνου στον ισολογισμό και θα συνεχίσει να αναζητεί λύσεις για να το πετύχει αυτό. Το Συγκρότημα θα συνεχίσει να αξιολογεί την προοπτική για επιτάχυνση της μείωσης των ΜΕΔ (βάσει EAT) μέσω περαιτέρω πωλήσεων ΜΕΔ (βάσει EAT). Ταυτόχρονα, το Συγκρότημα, σε συνέχεια της εξάπλωσης του ιού COVID-19, επικεντρώνεται στον περιορισμό ενδεχόμενης επιδείνωσης της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου και στην έγκαιρη διαχείριση των καθυστερήσεων.

Η διαδικασία εκποιήσεων, η οποία είχε ανασταλεί μετά την εξάπλωση του ιού COVID-19, από τις 18 Μαρτίου 2020 μέχρι τις 31 Αυγούστου 2020, σύμφωνα με απόφαση του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, συνεχίζεται κανονικά από την 1 Σεπτεμβρίου 2020.

Το Συγκρότημα συνεχίζει να παρέχει νέα δάνεια υψηλής ποιότητας μέσω συνετών πρακτικών και 99% των νέων δανείων που δόθηκαν στην Κύπρο από το 2016 είναι εξυπηρετούμενα. Ο νέος δανεισμός επικεντρώνεται σε επιλεγμένους κλάδους της οικονομίας οι οποίοι είναι συμβατοί με το προφίλ κινδύνου της Τράπεζας, όπως ο τουρισμός, το εμπόριο, τα ακίνητα, οι επαγγελματικές υπηρεσίες, ο τομέας της τεχνολογίας, της πληροφορικής/επικοινωνίας, της ενέργειας, της εκπαίδευσης και των οικολογικών έργων, και μετά την εξάπλωση του ιού COVID-19, ο νέος δανεισμός παραμένει επικεντρωμένος στη στήριξη της Κυπριακής οικονομίας. Κατά το τρίμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, ο νέος δανεισμός ανήλθε σε €288 εκατ., αυξημένος κατά 21% σε τριμηνιαία βάση, καθώς η ζήτηση, κυρίως για στεγαστικά δάνεια στα πλαίσια του σχεδίου της Κυβέρνησης για επιδότηση του επιτοκίου, ανακάμπτει μετά τα περιοριστικά μέτρα. Οι αιτήσεις για νέα στεγαστικά δάνεια ξεπέρασαν τα €148 εκατ. στα μέσα Νοεμβρίου 2020 (σε σύγκριση με πέραν των €65 εκατ. στα μέσα Αυγούστου 2020, όπως ανακοινώθηκε με τα οικονομικά αποτελέσματα του β' τριμήνου 2020).

Με την εξάπλωση του ιού COVID-19, οι τομείς του τουρισμού, εμπορίου, μεταφορών και ο κατασκευαστικός τομέας είναι τομείς που επηρεάστηκαν περισσότερο αρνητικά. Το Συγκρότημα διαθέτει καλά διαφοροποιημένο δανειακό χαρτοφυλάκιο εξυπηρετούμενων δανείων. Στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, τα δάνεια του Συγκροτήματος (εξαιρουμένων των χαρτοφυλακίων της Διεύθυνσης Αναδιάρθρωσης Δανείων και Διαχείρισης Χρεών, της Διεύθυνσης Διαχείρισης Ακινήτων και των εκθέσεων σε μη κύριες δραστηριότητες του εξωτερικού) στον τουρισμό περιορίζονται στο €1.1 δις, από σύνολο δανείων (εξαιρουμένων των χαρτοφυλακίων της Διεύθυνσης Αναδιάρθρωσης Δανείων και Διαχείρισης Χρεών, της Διεύθυνσης Διαχείρισης Ακινήτων και των εκθέσεων σε μη κύριες δραστηριότητες του εξωτερικού) ύψους €9.1 δις. Η αντίστοιχη έκθεση του Συγκροτήματος στον εμπορικό τομέα ήταν επίσης €1.0 δις, ενώ η έκθεση στον κατασκευαστικό τομέα περιορίστηκε σε €0.5 δις.

Γ. Επισκόπηση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας (συνέχεια)

Με στόχο να υποστηρίξει τις επενδύσεις από μικρομεσαίες επιχειρήσεις και επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης και να υποβοηθήσει την Κυπριακή οικονομία δημιουργώντας νέες θέσεις εργασίας για νέους, η Τράπεζα συνεχίζει να παρέχει κοινά χρηματοδοτούμενα προγράμματα. Για το σκοπό αυτό, η Τράπεζα συνεχίζει τη συνεργασία της με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (European Investment Bank (EIB)), το Ευρωπαϊκό Επενδυτικό Ταμείο (European Investment Fund (EIF)), την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (European Bank for Reconstruction and Development (EBRD)) και την Κυπριακή Κυβέρνηση.

Η Διεύθυνση επικεντρώνεται επίσης στη διαφοροποίηση των εσόδων μέσω της αύξησης των προμηθειών και δικαιωμάτων από την υπηρεσία διεθνών συναλλαγών, τη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων μέσω υπηρεσιών wealth management και τις ασφαλιστικές εργασίες. Οι ασφαλιστικές εταιρίες του Συγκροτήματος, EuroLife Ltd και Γενικές Ασφάλειες Κύπρου Λτδ, οι οποίες δραστηριοποιούνται στον κλάδο ζωής και γενικό κλάδο αντίστοιχα, κατέχουν ηγετική θέση στον ασφαλιστικό κλάδο, και παρέχουν σταθερά επαναλαμβανόμενα έσοδα από προμήθειες διαφοροποιώντας περαιτέρω τις ροές εισοδημάτων του Συγκροτήματος. Τα καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες για το εννιάμηνο 2020 ανήλθαν σε €42 εκατ., στα ίδια επίπεδα σε ετήσια βάση, και αποτελούν το 24% των μη επιτοκιακών εσόδων.

Προκειμένου να βελτιώσει περαιτέρω τη χρηματοδοτική της δομή, η Τράπεζα εντείνει τις προσπάθειές της για διαχείριση των καταθέσεων και του αντίστοιχου κόστους, αξιοποιώντας την αυξανόμενη εμπιστοσύνη των πελατών προς την Τράπεζα. Το κόστος των καταθέσεων μειώθηκε κατά 70 μ.β. σε 6 μ.β. κατά τους τελευταίους 33 μήνες. Το κόστος των καταθέσεων μειώθηκε κατά 10 μ.β. κατά το εννιάμηνο 2020, σε σύγκριση με 22 μ.β. κατά το εννιάμηνο 2019.

Επιπλέον, καταβάλλονται προσπάθειες για βελτίωση των πιστωτικών περιθωρίων, παρά τις πιέσεις του ανταγωνισμού. Επίσης, η χρέωση προμηθειών ρευστότητας, για συγκεκριμένες κατηγορίες πελατών, τέθηκε σε εφαρμογή τον Μάρτιο 2020. Η εισαγωγή προμηθειών ρευστότητας σε ευρύτερη κατηγορία μεγάλων πελατών, η οποία καθυστέρησε λόγω της εξάπλωσης του ιού COVID-19, αναμένεται να εφαρμοστεί κατά το α' τρίμηνο 2021. Τον Αύγουστο 2020 το Υπουργείο Οικονομικών εξέδωσε τρία διατάγματα, με εφαρμογή από τον Νοέμβριο 2020, με τα οποία θέτει όριο στις χρεώσεις και τέλη που χρεώνονται σε ένα ημερολογιακό έτος σε λογαριασμούς με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά και για συγκεκριμένες συναλλαγές. Η αναθεώρηση των χρεώσεων για δικαιώματα και προμήθειες βρίσκεται σε εξέλιξη, ενώ τα έσοδα από συναλλαγές αναμένεται να επανέλθουν στα επίπεδα προ-πανδημίας, καθώς η κυπριακή οικονομία ανακάμπτει. Τέλος, τον Ιούνιο 2020, η Τράπεζα δανείστηκε ποσό ύψους €1 δις από το ΣΠΠΜΑ III, παρά τη σημαντική πλεονάζουσα ρευστότητα, δεδομένου του ευνοϊκού επιτοκίου, σε συνδυασμό με τη χαλάρωση στους όρους αναφορικά με τις εξασφαλίσεις. Το ετήσιο ενδεχόμενο όφελος στα καθαρά έσοδα από τόκους εκτιμάται στα €5 εκατ.

Κύρια προτεραιότητα του Συγκροτήματος παραμένει η ενεργή διαχείριση του κόστους χρηματοδότησης και των εξόδων λειτουργίας. Το Πρόγραμμα Ψηφιακής Μεταμόρφωσης που ξεκίνησε το 2017 έχει αρχίσει να προσφέρει μια εμφανώς βελτιωμένη εμπειρία στους πελάτες (βλέπε πιο κάτω), ενώ η μείωση του αριθμού των καταστημάτων μέχρι σήμερα, βελτίωσε ακόμη περισσότερο το λειτουργικό μοντέλο της Τράπεζας. Ο αριθμός των καταστημάτων μειώθηκε κατά 18% το 2019 και το δίκτυο καταστημάτων είναι τώρα στο μισό από ότι ήταν το 2013. Η Διεύθυνση παραμένει επικεντρωμένη στην περαιτέρω βελτίωση της αποδοτικότητας.

Ψηφιακή Μεταμόρφωση

Στο πλαίσιο του οράματος της να είναι ο κορυφαίος χρηματοοικονομικός οργανισμός στην Κύπρο, η Τράπεζα συνεχίζει το Πρόγραμμα Ψηφιακής Μεταμόρφωσης που επικεντρώνεται σε τρεις στρατηγικούς άξονες: την ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών και προϊόντων που βελτιώνουν την εμπειρία του πελάτη, τη βελτίωση εσωτερικών διαδικασιών και την εισαγωγή νέων τρόπων εργασίας για τη βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος.

Τους τελευταίους μήνες, μια σειρά από νέες δυνατότητες έχουν εισαχθεί στην εφαρμογή για κινητά της Τράπεζας Κύπρου. Οι χρήστες μπορούν πλέον να χρησιμοποιούν την εφαρμογή για να υποβάλουν αίτηση και να αποκτήσουν ψηφιακή υπογραφή πιστοποιημένη από eIDAS, η οποία τους επιτρέπει να υπογράψουν ηλεκτρονικά έγγραφα σε οποιαδήποτε συσκευή, ανά πάσα στιγμή. Επιπλέον, έχει εισαχθεί μια νέα δυνατότητα με την οποία οι χρήστες της 1bank μπορούν να συμπληρώνουν τις top-up κάρτες CYTA και Eric μέσω της κινητής εφαρμογής της Τράπεζας. Επίσης, τώρα υπάρχει μια νέα μέθοδος επικοινωνίας με συνδρομητές της 1bank. Οι χρήστες έχουν πλέον την επιλογή να λαμβάνουν ειδοποιήσεις μέσω της κινητής εφαρμογής αντί των μηνυμάτων SMS για συγκεκριμένες ενέργειες. Οι ειδοποιήσεις push είναι ένα άμεσο, πιο ασφαλές κανάλι που δεν επιβαρύνει την Τράπεζα με το κόστος μηνύματος. Στην παρούσα φάση, προσφέρονται ειδοποιήσεις για τις αγορές που πραγματοποιούνται με τη χρήση κάρτας καθώς και για τις αναλήψεις μέσω ATM. Περισσότερες ειδοποιήσεις θα είναι σταδιακά διαθέσιμες. Η δυνατότητα αποστολής ειδοποιήσεων push μπήκε σε εφαρμογή τον Σεπτέμβριο 2020. Μέχρι τώρα, περίπου 15.000 συνδρομητές έχουν εγγραφεί για να λαμβάνουν τις ειδοποιήσεις στην τραπεζική εφαρμογή.

Η υιοθέτηση των ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών από τους πελάτες συνέχισε να αυξάνεται και να αποκτά δυναμική το 2020. Στα τέλη Οκτωβρίου 2020, το 83.5% του αριθμού των συναλλαγών που αφορούν καταθέσεις, αναλήψεις μετρητών και μεταφορές εντός και εκτός Τράπεζας, πραγματοποιήθηκαν μέσω ψηφιακών καναλιών (αυξημένο κατά 19 ε.μ. από 65% τον Σεπτέμβριο 2017, όταν ξεκίνησε το πρόγραμμα ψηφιακής μεταμόρφωσης). Όσον αφορά τη χρήση της τραπεζικής εφαρμογής για κινητά, ο αριθμός των ενεργών χρηστών αυξήθηκε κατά 20% το 2019 και κατά 17% επιπλέον τους δέκα μήνες μέχρι τα τέλη Οκτωβρίου 2020. Επιπλέον, το ποσοστό των ενεργών χρηστών QuickPay αυξάνεται σταθερά. Τον Οκτώβριο 2020 καταγράφηκε ο υψηλότερος αριθμός με περίπου 81 χιλιάδες ενεργούς χρήστες. Παρομοίως τον Σεπτέμβριο καταγράφηκε ο υψηλότερος αριθμός πληρωμών με 197 χιλιάδες συναλλαγές.

Γ. Επισκόπηση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας (συνέχεια)

Ψηφιακή Μεταμόρφωση (συνέχεια)

Το 2020, λόγω των περιοριστικών μέτρων για τον ιό COVID-19, έχει παρατηρηθεί μείωση στις αναλήψεις μετρητών και καταθέσεων μέσω του δικτύου καταστημάτων. Έχει επίσης παρατηρηθεί αύξηση στην υιοθέτηση ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών και στον βαθμό διείσδυσης των ψηφιακών συνδρομητών, καθώς όλο και περισσότεροι πελάτες έχουν αποκτήσει πρόσβαση στα ψηφιακά κανάλια της Τράπεζας και περισσότερες κάρτες έχουν εκδοθεί. Στα τέλη Οκτωβρίου 2020, το 74% των πελατών χρησιμοποιούν ψηφιακά κανάλια για διενέργεια τραπεζικών συναλλαγών (αυξημένο κατά 14 ε.μ. από 60% τον Σεπτέμβριο 2017, όταν ξεκίνησε το πρόγραμμα ψηφιακής μεταμόρφωσης). Αναμένεται περαιτέρω αύξηση το 3^ο τρίμηνο 2020 λόγω της αύξησης στον αριθμό των συνδρομητών, καθώς και στον αριθμό των καρτών που έχουν εκδοθεί.

Έχοντας ως φιλοδοξία η Τράπεζα να είναι ένας από τους ακρογωνιαίους λίθους της ψηφιακής οικονομίας, έχει δώσει στους πελάτες τη δυνατότητα να εξουσιοδοτήσουν την παραχώρηση των στοιχείων ταυτοποίησης τους στην Κυβέρνηση, χρησιμοποιώντας τα διαπιστευτήρια διαδικτυακής τραπεζικής, επιτρέποντας έτσι την ψηφιακή εγγραφή στην Κυβερνητική Πύλη (Αριάδνη) όπου μπορούν να χρησιμοποιούν ηλεκτρονικές υπηρεσίες που διατίθενται από την Κυπριακή Κυβέρνηση (μέχρι τώρα οι πολίτες έπρεπε να είναι φυσικά παρόντες για σκοπούς ταυτοποίησης τους).

Επιπλέον, η Τράπεζα Κύπρου είναι η πρώτη Τράπεζα στην ΕΕ που προσφέρει στους πελάτες της τη δυνατότητα να αποκτήσουν πιστοποιητικά Εγκεκριμένης Ηλεκτρονικής Υπογραφής μέσω της εφαρμογής για κινητά χωρίς να απαιτείται φυσική παρουσία. Μια Εγκεκριμένη Ηλεκτρονική Υπογραφή έχει την ίδια νομική ισχύ με τη φυσική υπογραφή, και έτσι μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να υπογραφεί ψηφιακά οποιοδήποτε έγγραφο. Η υπογραφή μπορεί να γίνει πλέον πολύ πιο γρήγορα, προσφέροντας βελτιωμένη εμπειρία στον πελάτη. Η Τράπεζα Κύπρου προσφέρει επί του παρόντος ορισμένα από τα έγγραφα της Τράπεζας για υπογραφή με τη χρήση Ηλεκτρονικής Υπογραφής και έχει καθορίσει πλάνο για να προσφέρει σταδιακά τα περισσότερα έγγραφα της Τράπεζας προς ηλεκτρονική υπογραφή.

Επίσης, ως μέρος του Προγράμματος Ψηφιακής Μεταμόρφωσης, βρίσκονται σε εξέλιξη σημαντικές αλλαγές για την εγκαθίδρυση ενός μοντέρνου και πιο αποδοτικού εργασιακού περιβάλλοντος. Έχουν εισαχθεί νέες τεχνολογίες και εργαλεία που θα αλλάξουν δραστικά την εμπειρία των εργαζομένων, βελτιώνοντας τη συνεργασία και την ανταλλαγή γνώσεων σε ολόκληρο τον οργανισμό. Περαιτέρω βελτιώσεις θα υλοποιηθούν το 2021 και τα αποτελέσματα των προσπαθειών αυτών θα φανούν τους επόμενους μήνες.

Δ. Στρατηγική και Προοπτικές

Οι στρατηγικοί στόχοι του Συγκροτήματος είναι να καταστεί **ένα πιο ισχυρό, πιο ασφαλές και πιο αποδοτικό πιστωτικό ίδρυμα, ικανό να στηρίξει την ανάκαμψη της Κυπριακής οικονομίας** και να δημιουργήσει αξία για τους μετόχους του στο μεσοπρόθεσμο διάστημα.

Οι βασικοί πυλώνες της στρατηγικής του Συγκροτήματος είναι:

- **Ολοκλήρωση της μείωσης του κινδύνου στον ισολογισμό**
- **Ενίσχυση εσόδων με βέλτιστη διαχείριση κεφαλαίων**, μέσω δημιουργίας εσόδων από αύξηση εξυπηρετούμενων δανείων και από τραπεζικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες με χαμηλότερες απαιτήσεις κεφαλαίου (όπως ασφαλιστικού κλάδου και ψηφιακής οικονομίας)
- **Βελτίωση λειτουργικής αποδοτικότητας**, μέσω ορθολογιστικού μοντέλου λειτουργίας, που στηρίζεται στον ψηφιακό μετασχηματισμό και τις αυτοματοποιήσεις
- **Ενίσχυση οργανωτικής ανθεκτικότητας και πολιτικής για Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) θέματα (Environmental, Social and Governance, ESG)**, μέσω ενός οργανισμού με όραμα για το μέλλον και ξεκάθαρη στρατηγική υποστηριζόμενη από αποτελεσματική εταιρική διακυβέρνηση ευθυγραμμισμένη με προτεραιότητες αναφορικά με ΠΚΔ θέματα

ΚΥΡΙΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΠΥΛΩΝΕΣ	ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ
Ολοκλήρωση της μείωσης του κινδύνου στον ισολογισμό	<ul style="list-style-type: none"> • Μείωση ΜΕΔ κατά το 2021, μέσω οργανικών και μη οργανικών λύσεων, η οποία αναμένεται να ξεπεράσει τις εισροές σε ΜΕΔ • Συνεχίζεται η αξιολόγηση πιθανής επιτάχυνσης μείωσης των ΜΕΔ (βάσει EAT) μέσω περαιτέρω πωλήσεων ΜΕΔ
Ενίσχυση εσόδων με βέλτιστη διαχείριση κεφαλαίων , μέσω δημιουργίας εσόδων από αύξηση εξυπηρετούμενων δανείων και από τραπεζικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες με χαμηλότερες απαιτήσεις κεφαλαίου (όπως ασφαλιστικού κλάδου και ψηφιακής οικονομίας)	<ul style="list-style-type: none"> • Μετριασμός επιπτώσεων από προκλήσεις στα καθαρά έσοδα από τόκους, μέσω π.χ. αύξησης χαρτοφυλακίου εξυπηρετούμενων δανείων και βελτιστοποίησης τιμολόγησης καταθέσεων • Ενίσχυση εσόδων από δικαιώματα και προμήθειες, μέσω π.χ. εισαγωγής προμηθειών ρευστότητας σε ευρύτερη κατηγορία πελατών, εισαγωγής νέου καταλόγου προμηθειών, αύξησης του μέσου αριθμού προϊόντων ανά πελάτη από διασταυρούμενες πωλήσεις (cross selling), νέων πηγών εσόδων μέσω εισαγωγής πλατφόρμας ψηφιακής οικονομίας • Επικέντρωση στις κερδοφόρες ασφαλιστικές δραστηριότητες με ευκαιρίες για περαιτέρω ανάπτυξη, π.χ. μέσω προώθησης προϊόντων υψηλού περιθωρίου αξιοποιώντας την ισχυρή θέση του Συγκροτήματος στην αγορά και την πελατειακή βάση για πιο στοχευόμενες πωλήσεις με τη βοήθεια του ψηφιακού μετασχηματισμού
Βελτίωση λειτουργικής αποδοτικότητας , μέσω ορθολογιστικού μοντέλου λειτουργίας, που στηρίζεται στον ψηφιακό μετασχηματισμό και τις αυτοματοποιήσεις	<ul style="list-style-type: none"> • Διάθεση λύσεων εξόδου για αποδέσμευση μόνιμου προσωπικού • Εξορθολογισμός αριθμού καταστημάτων • Περιορισμός εξόδων αναδιάρθρωσης μετά την ολοκλήρωση της μείωσης του κινδύνου στον ισολογισμό • Ενίσχυση ελέγχου αγορών (procurement) • Μείωση 'συνόλου λειτουργικών εξόδων' κατά περίπου 10% παρά τον πληθωρισμό
Ενίσχυση οργανωτικής ανθεκτικότητας και πολιτικής για Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) θέματα (Environmental, Social and Governance, ESG) , μέσω ενός οργανισμού με όραμα για το μέλλον και ξεκάθαρη στρατηγική υποστηριζόμενη από αποτελεσματική εταιρική διακυβέρνηση ευθυγραμμισμένη με προτεραιότητες αναφορικά με ΠΚΔ θέματα	<ul style="list-style-type: none"> • Περαιτέρω βελτίωση δομής και εταιρικής διακυβέρνησης • Επικέντρωση στο ανθρώπινο δυναμικό • Προτεραιότητα στην πολιτική για Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) θέματα

Δ. Στρατηγική και Προοπτικές (συνέχεια)

Παρόλο που υπάρχει αβεβαιότητα στο ευρύτερο οικονομικό περιβάλλον λόγω της πανδημίας, η Διεύθυνση παραμένει βέβαιη για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων του Συγκροτήματος.

Το Συγκρότημα έχει περάσει μια περίοδο σημαντικών αλλαγών και σήμερα θέτει τις βάσεις για τη δημιουργία κατάλληλων αποδόσεων για τους μετόχους του μεσοπρόθεσμα.

Συγκεκριμένα, οι βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες περιλαμβάνουν την ολοκλήρωση της μείωσης του κινδύνου στον ισολογισμό με την ταυτόχρονη διαχείριση νέων εισροών ΜΕΔ μετά τη λήξη της αναστολής δόσεων, τη στρατηγική για διατηρήσιμη κερδοφορία, τη διασφάλιση ότι η βάση κόστους παραμένει κατάλληλη με την παράλληλη περαιτέρω επένδυση στο πρόγραμμα ψηφιακού μετασχηματισμού για τον εκσυγχρονισμό της Τράπεζας, την αντιμετώπιση των προκλήσεων από χαμηλά επιτόκια και πλεονάζουσα ρευστότητα, και την έναρξη έκδοσης Ελάχιστων Απαιτήσεων για Ίδια Κεφάλαια και Επιλέξιμες Υποχρεώσεις (MREL), καθώς και την αναχρηματοδότηση του ομολόγου Tier 2, ανάλογα με τις συνθήκες αγοράς.

Οι μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες περιλαμβάνουν τη δημιουργία διατηρήσιμης κερδοφορίας και αξίας στους μετόχους, την ενίσχυση εσόδων αξιοποιώντας την ηγετική θέση του Συγκροτήματος στην αγορά, τη βελτίωση της λειτουργικής αποδοτικότητας και την βελτιστοποίηση της διαχείρισης κεφαλαίων.

Οι μεσοπρόθεσμοι στρατηγικοί στόχοι του Συγκροτήματος παρουσιάζονται πιο κάτω.

Στρατηγικοί Στόχοι		2022	Μεσοπρόθεσμα
Κερδοφορία	Απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (Return on Tangible Equity, ROTÉ) ¹		~7%
	Σύνολο λειτουργικών εξόδων ²		<€350 εκατ.
Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου	Ποσοστό ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) προς δάνεια	<10%	~5%
	Χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk)		70-80 μ.β.
Κεφάλαια	Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1)	Τουλάχιστον 13%	

1. Η απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (Return on Tangible Equity, ROTÉ) υπολογίζεται ως τα κέρδη μετά τη φορολογία ως προς τα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας μείον άυλα περιουσιακά στοιχεία.
2. Το 'Σύνολο λειτουργικών εξόδων' αποτελείται από το κόστος προσωπικού και άλλα λειτουργικά έξοδα. Στο 'Σύνολο λειτουργικών εξόδων' δεν περιλαμβάνεται ο 'ειδικός φόρος και οι συνεισφορές στο Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης (ΕΤΕ) και στο Ταμείο Εγγυημένων Καταθέσεων (ΤΕΚ)', ούτε και οποιαδήποτε έξοδα συμβούλων ή άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης.

Η διατήρηση μιας ισχυρής κεφαλαιακής βάσης έχει αποτελέσει βασική προτεραιότητα για τη Διεύθυνση τα τελευταία χρόνια και παραμένει εξίσου σημαντική. Η στρατηγική βασίζεται στη διατήρηση ελάχιστου Δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) ύψους 13% καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου. Η δημιουργία κεφαλαίων από οργανικές δραστηριότητες, η επικέντρωση σε δραστηριότητες με χαμηλότερες απαιτήσεις κεφαλαίου, η περαιτέρω μείωση των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων υψηλού κινδύνου και το όφελος από την αποδέσμευση των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων του δανειακού χαρτοφυλακίου του Project Helix 2 μετά την πλήρη πληρωμή της αναβαλλόμενης αντιπαροχής αναμένεται να έχουν θετική επίδραση στα κεφάλαια του Συγκροτήματος. Ταυτόχρονα, παράγοντες που θα μπορούσαν ενδεχομένως να έχουν αρνητικό αντίκτυπο στους δείκτες κεφαλαίου του Συγκροτήματος περιλαμβάνουν τη σταδιακή εισαγωγή των μεταβατικών διατάξεων του ΔΠΧΑ 9, πιθανές κανονιστικές επιπτώσεις, καθώς και μη επαναλαμβανόμενες χρεώσεις για βελτιστοποίηση της βάσης εξόδων. Μέχρι την ολοκλήρωση της μείωσης του κινδύνου στον ισολογισμό και την αναδιάρθρωση των εργασιών, δύναται να υπάρχει μεταβλητότητα στους κεφαλαιακούς δείκτες ως αποτέλεσμα της χρονικής στιγμής πιθανών μελλοντικών επιπτώσεων από εποπτικές αλλαγές και μη επαναλαμβανόμενα έξοδα αναδιάρθρωσης.

Το Συγκρότημα έχει ξεκάθαρη στρατηγική, αξιοποιώντας την ισχυρή πελατειακή του βάση, την ανανεωμένη εμπιστοσύνη των πελατών του, την ηγετική του θέση στην αγορά, και την περαιτέρω ανάπτυξη ψηφιακών γνώσεων και υποδομών, προκειμένου να ολοκληρώσει την αναδιάρθρωση των εργασιών του και να θέσει την Τράπεζα σε πορεία κερδοφορίας για δημιουργία αξίας για τους μετόχους.

Ε. Οικονομικά αποτελέσματα στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση

Μη ελεγμένη Ενδιάμεση Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων

	Ενδιάμεση που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου	
	2020	2019 (αναπροσαρ- μοσμένα)
	€000	€000
Κύκλος εργασιών	565,188	716,164
Έσοδα από τόκους	295,959	363,353
Έσοδα παρόμοια με έσοδα από τόκους	35,679	40,178
Έξοδα από τόκους	(47,311)	(73,082)
Έξοδα παρόμοια με έξοδα από τόκους	(34,452)	(36,440)
Καθαρά έσοδα από τόκους	249,875	294,009
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	111,910	129,631
Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες	(5,330)	(9,211)
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος	14,636	21,151
Καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών εταιριών	4,252	14,540
Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες	41,581	41,731
Καθαρές (ζημιές)/κέρδη από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα	(3,851)	1,473
Καθαρά κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	6,341	24,180
Λοιπά έσοδα	11,162	21,639
	430,576	539,143
Δαπάνες προσωπικού	(145,561)	(169,982)
Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων πιστωτικών ιδρυμάτων στην Κύπρο, συνεισφορά στο Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης και άλλοι ειδικοί φόροι	(24,039)	(24,970)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(134,309)	(167,809)
	126,667	176,382
Καθαρά κέρδη από αποαγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος	1,760	6,298
Πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	(211,322)	(140,750)
Πιστωτικές ζημιές άλλων χρηματοοικονομικών μέσων	(229)	(5,032)
Απομείωση μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(35,677)	(12,993)
(Ζημιές)/κέρδη πριν το μερίδιο στις (ζημιές)/κέρδη συγγενών εταιριών	(118,801)	23,905
Επαναμέτρηση επένδυσης σε συγγενή εταιρία κατά την ταξινόμηση της ως να κατέχεται προς πώληση	-	(25,943)
Μερίδιο στις (ζημιές)/κέρδη συγγενών εταιριών	(97)	5,400
(Ζημιές)/κέρδη πριν τη φορολογία	(118,898)	3,362
Φορολογία	(6,329)	114,514
(Ζημιές)/κέρδη μετά τη φορολογία για την περίοδο	(125,227)	117,876
Αναλογούντες σε:		
Ιδιοκτήτες της Εταιρίας	(121,568)	115,614
Δικαιώματα μειοψηφίας	(3,659)	2,262
(Ζημιές)/κέρδη για την περίοδο	(125,227)	117,876
Βασικές και προσαρμοσμένες (ζημιές)/κέρδη κατά μετοχή αναλογούντες στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (€ σεντ)	(27.3)	25.9

Ε. Οικονομικά αποτελέσματα στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση (συνέχεια)

Μη ελεγμένη Ενδιάμεση Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων

	Ενδιάμεσο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου	
	2020	2019
	€000	€000
(Ζημιές)/κέρδη για την περίοδο	(125,227)	117,876
Λοιπά συνολικά εισοδήματα		
Λοιπά συνολικά εισοδήματα που μπορεί να επανακατηγοριοποιηθούν στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους		
Αποθεματικό εύλογης αξίας (ομόλογα)		
Καθαρές (ζημιές)/κέρδη επενδύσεων σε ομόλογα που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	(12,447)	10,644
Μεταφορά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων λόγω πώλησης	(3,653)	-
	(16,100)	10,644
Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος		
Κέρδη/(ζημιές) από τη μετατροπή των καθαρών επενδύσεων σε υποκαταστήματα του εξωτερικού και θυγατρικές	25,360	(8,528)
(Ζημιές)/κέρδη από αντισταθμίσεις των καθαρών επενδύσεων σε υποκαταστήματα του εξωτερικού και θυγατρικές	(23,983)	9,668
Μεταφορά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων λόγω διάλυσης θυγατρικής στο εξωτερικό	122	(422)
	1,499	718
Σύνολο λοιπών συνολικών εισοδημάτων που μπορεί να επανακατηγοριοποιηθούν στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους	(14,601)	11,362
Λοιπά συνολικά εισοδήματα που δεν πρόκειται να επανακατηγοριοποιηθούν στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους		
Αποθεματικό εύλογης αξίας (μετοχές)		
Μερίδιο στα καθαρά κέρδη από μεταβολές στην εύλογη αξία συγγενών εταιριών	-	4,200
Καθαρές (ζημιές)/κέρδη από επενδύσεις σε μετοχές που ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	(197)	188
	(197)	4,388
Αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων		
Αναβαλλόμενη φορολογία	(459)	29
	(459)	29
Αναλογιστικές ζημιές των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών		
Ζημιές κατά την επαναμέτρηση των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	(3,773)	(5,022)
Σύνολο λοιπών συνολικών εισοδημάτων που δεν πρόκειται να επανακατηγοριοποιηθούν στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους	(4,429)	(605)
Λοιπά συνολικά (έξοδα)/εισοδήματα για την περίοδο μετά τη φορολογία	(19,030)	10,757
Συγκεντρωτικές συνολικές (ζημιές)/εισοδήματα για την περίοδο	(144,257)	128,633
Αναλογούντες σε:		
Ιδιοκτήτες της Εταιρίας	(140,457)	126,344
Δικαιώματα μειοψηφίας	(3,800)	2,289
Συνολικές (ζημιές)/εισοδήματα για την περίοδο	(144,257)	128,633

Ε. Οικονομικά αποτελέσματα στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση (συνέχεια)**Μη ελεγμένους Ενδιάμεσους Ενοποιημένους Ισολογισμούς**

	30 Σεπτεμβρίου 2020	31 Δεκεμβρίου 2019
Περιουσιακά στοιχεία	€000	€000
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	5,506,401	5,060,042
Δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες	529,393	320,881
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	20,956	23,060
Επενδύσεις	1,849,449	1,682,869
Επενδύσεις που εκχωρήθηκαν ως εξασφάλιση	176,797	222,961
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	10,046,718	10,721,841
Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους	453,128	458,852
Προπληρωμές, δεδουλευμένα έσοδα και λοιπά περιουσιακά στοιχεία	284,275	243,930
Αποθέματα ακινήτων	1,358,046	1,377,453
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	341,333	379,126
Επενδύσεις σε ακίνητα	130,222	136,197
Ακίνητα και εξοπλισμός	278,187	288,054
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	177,351	178,946
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξία	2,296	2,393
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση	360,990	26,217
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	21,515,542	21,122,822
Υποχρεώσεις		
Καταθέσεις από τράπεζες	404,800	533,404
Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες	997,250	-
Συμφωνίες επαναγοράς	124,092	168,129
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	49,699	50,593
Καταθέσεις πελατών	16,384,131	16,691,531
Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	640,680	640,013
Δεδουλευμένα, αναβαλλόμενα έσοδα, λοιπές υποχρεώσεις και λοιπές προβλέψεις	358,797	324,246
Επιδόσεις, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα	111,545	108,094
Δανειακό κεφάλαιο	266,508	272,170
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	47,593	46,015
Σύνολο υποχρεώσεων	19,385,095	18,834,195
Ίδια κεφάλαια		
Μετοχικό κεφάλαιο	44,620	44,620
Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	1,294,358	1,294,358
Αποθεματικά επανεκτίμησης και άλλα αποθεματικά	200,635	210,701
Αδιανέμητα κέρδη	346,112	490,286
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	1,885,725	2,039,965
Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι	220,000	220,000
Σύνολο κεφαλαίων εξαιρουμένων των δικαιωμάτων μειοψηφίας	2,105,725	2,259,965
Δικαιώματα μειοψηφίας	24,722	28,662
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	2,130,447	2,288,627
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων	21,515,542	21,122,822

Ε. Οικονομικά αποτελέσματα στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση (συνέχεια)

Μη ελεγμένους Ενδιάμεσους Ενοποιημένους Ισολογισμούς (συνέχεια)

Οι συγκριτικές πληροφορίες έχουν αναπροσαρμοσθεί ως ακολούθως:

- Τα 'Εσοδα από αμοιβές και προμήθειες' και τα 'Εξοδα από αμοιβές και προμήθειες' όπως αναπροσαρμόστηκαν περιλαμβάνουν απαλοιφή των ενδοεταιρικών ποσών μεταξύ των 'Εσόδων από αμοιβές και προμήθειες' και των 'Εξόδων από αμοιβές και προμήθειες' ύψους €2,194 χιλ., σύμφωνα με την αντίστοιχη αναπροσαρμογή που έγινε στη Σημείωση 10 των ετήσιων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019, προκειμένου να αντικατοπτρίζεται η επίδραση στην εννιαμηνιαία συγκριτική πληροφόρηση.
- Τέλος υπό μορφή εγγυήσεως που σχετίζεται με την αναθεωρημένη νομοθεσία φορολογίας εισοδήματος, ο Περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμος Τροποποίηση 28(I) του 2019, που θεσπίστηκε στην 1 Μαρτίου 2019, ύψους €6,255 χιλ. έχει επαναταξινομηθεί από τα 'Εξοδα από αμοιβές και προμήθειες' στον 'Ειδικό φόρο επί των καταθέσεων πιστωτικών ιδρυμάτων στην Κύπρο, συνεισφορά στο Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης και άλλοι ειδικοί φόροι'. Η αναπροσαρμογή έγινε σύμφωνα με την παρουσίαση των ετήσιων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019, όπου το τέλος υπό μορφή εγγυήσεως παρουσιάστηκε για πρώτη φορά στον 'Ειδικό φόρο επί των καταθέσεων πιστωτικών ιδρυμάτων στην Κύπρο, συνεισφορά στο Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης και άλλοι ειδικοί φόροι'.
- Η συγκριτική πληροφόρηση για τον 'Κύκλο εργασιών' αναπροσαρμόστηκε για να συμπεριλάβει την επίπτωση της αλλαγής στα 'Εσοδα από αμοιβές και προμήθειες' όπως περιγράφεται πιο πάνω.

Οι πιο πάνω αναπροσαρμογές συνάδουν με την παρουσίαση των εν λόγω ποσών στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019 στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2019 και δεν είχαν οποιαδήποτε επίδραση στα αποτελέσματα ή στα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος για την περίοδο.

E. Οικονομικά αποτελέσματα στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση (συνέχεια)

Μη ελεγμένη Ενδιάμεση Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

	Αναλογούντα στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας									Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι	Δικαιώματα μειοψηφίας	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Ίδιες μετοχές	Αδιανέμητα κέρδη	Αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων	Αποθεματικό χρηματοοικονομικών μέσων σε εύλογη αξία	Αποθεματικό ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος	Σύνολο			
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000			
1 Ιανουαρίου 2020	44,620	1,294,358	(21,463)	490,286	79,286	33,900	102,051	16,927	2,039,965	220,000	28,662	2,288,627
Ζημιές για την περίοδο	-	-	-	(121,568)	-	-	-	-	(121,568)	-	(3,659)	(125,227)
Λοιπές συνολικές (ζημιές)/εισοδήματα μετά τη φορολογία για την περίοδο	-	-	-	(3,773)	(326)	(16,291)	-	1,501	(18,889)	-	(141)	(19,030)
Συνολικές (ζημιές)/εισοδήματα μετά τη φορολογία για την περίοδο	-	-	-	(125,341)	(326)	(16,291)	-	1,501	(140,457)	-	(3,800)	(144,257)
Αύξηση στην αξία ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	-	-	-	(5,771)	-	-	5,771	-	-	-	-	-
Φορολογία για αύξηση στην αξία ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	-	-	-	721	-	-	(721)	-	-	-	-	-
Αλλαγή στη συμμετοχή σε Ταμείο Οργανισμού Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες (ΟΣΕΚΑ)	-	-	-	(33)	-	-	-	-	(33)	-	-	(33)
Πληρωμή κουπονιού στους κατόχους χρεογράφων Κατηγορίας 1	-	-	-	(13,750)	-	-	-	-	(13,750)	-	-	(13,750)
Μερίσματα που πληρώθηκαν στα δικαιώματα μειοψηφίας	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(140)	(140)
30 Σεπτεμβρίου 2020	44,620	1,294,358	(21,463)	346,112	78,960	17,609	107,101	18,428	1,885,725	220,000	24,722	2,130,447

Ε. Οικονομικά αποτελέσματα στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση (συνέχεια)

Μη ελεγμένη Ενδιάμεση Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων (συνέχεια)

	Αναλογούντα στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας									Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι	Δικαιώματα μειοψηφίας	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Ίδιες μετοχές	Αδιανέμητα κέρδη	Αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων	Αποθεματικό χρηματοοικονομικών μέσων σε εύλογη αξία	Αποθεματικό ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος	Σύνολο			
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000			
1 Ιανουαρίου 2019	44,620	1,294,358	(21,463)	591,941	79,433	15,289	101,001	16,151	2,121,330	220,000	25,998	2,367,328
Κέρδη για την περίοδο	-	-	-	115,614	-	-	-	-	115,614	-	2,262	117,876
Λοιπές συνολικές (ζημιές)/εισοδήματα μετά τη φορολογία για την περίοδο	-	-	-	(5,022)	22	15,012	-	718	10,730	-	27	10,757
Συνολικά εισοδήματα μετά τη φορολογία για την περίοδο	-	-	-	110,592	22	15,012	-	718	126,344	-	2,289	128,633
Αύξηση στην αξία ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	-	-	-	(2,000)	-	-	2,000	-	-	-	-	-
Φορολογία για αύξηση στην αξία ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	-	-	-	250	-	-	(250)	-	-	-	-	-
Πληρωμή κουπονιού στους κατόχους Χρεογράφων Κατηγορίας 1	-	-	-	(13,447)	-	-	-	-	(13,447)	-	-	(13,447)
Αλλαγή στη συμμετοχή σε Ταμείο Οργανισμού Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες (ΟΣΕΚΑ)	-	-	-	(11)	-	-	-	-	(11)	-	-	(11)
30 Σεπτεμβρίου 2019	44,620	1,294,358	(21,463)	687,325	79,455	30,301	102,751	16,869	2,234,216	220,000	28,287	2,482,503

ΣΤ. Σημειώσεις

ΣΤ.1 Συμφιλίωση της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων μεταξύ της απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης

€ εκατ.	Υποκείμενη Βάση	Πωλήσεις ΜΕΔ	Άλλα	Βάση όπως απαιτείται από τη νομοθεσία
Καθαρά έσοδα από τόκους	250	-	-	250
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	106	-	-	106
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών εταιριών	14	-	5	19
Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες	42	-	-	42
Καθαρά κέρδη από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και πώληση αποθεμάτων ακινήτων	2	-	-	2
Λοιπά έσοδα	11	-	-	11
Σύνολο εσόδων	425	-	5	430
Σύνολο εξόδων	(273)	(17)	(13)	(303)
Λειτουργικό κέρδος	152	(17)	(8)	127
Πιστωτικές ζημιές δανείων	(118)	(87)	(5)	(210)
Απομειώσεις λοιπών χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(36)	-	-	(36)
Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα	(4)	-	4	-
Ζημιές πριν τη φορολογία και πριν τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία	(6)	(104)	(9)	(119)
Φορολογία	(7)	-	-	(7)
Ζημιές που αναλογούν σε δικαιώματα μειοψηφίας	4	-	-	4
Ζημιές μετά τη φορολογία και πριν τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία (αναλογούντες στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	(9)	(104)	(9)	(122)
Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης - οργανικά	(9)	-	9	-
Ζημιές μετά τη φορολογία – οργανικές* (αναλογούντες στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	(18)	(104)	-	(122)
Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ, περιλαμβανομένων εξόδων αναδιάρθρωσης	(104)	104	-	-
Ζημιές μετά τη φορολογία (αναλογούντες στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	(122)	-	-	(122)

*Αφορά ζημιές μετά τη φορολογία (αναλογούντες στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας), πριν από τις προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ, συμπεριλαμβανομένων εξόδων αναδιάρθρωσης.

Οι διαφορές επανακατηγοριοποίησης μεταξύ της υποκείμενης βάσης και της βάσης όπως απαιτείται από τη νομοθεσία αφορούν κυρίως την επίδραση από τα 'μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία' και παρατίθενται πιο κάτω:

Πωλήσεις ΜΕΔ

- Τα συνολικά έξοδα περιλαμβάνουν έξοδα αναδιάρθρωσης ύψους €4 εκατ. και λειτουργικά έξοδα ύψους €13 εκατ. που αφορούν κυρίως την πώληση χαρτοφυλακίων ΜΕΔ και παρουσιάζονται στις 'Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ, συμπεριλαμβανομένων εξόδων αναδιάρθρωσης' στην υποκείμενη βάση.
- Οι πιστωτικές ζημιές δανείων στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση περιλαμβάνουν πιστωτικές ζημιές δανείων που σχετίζονται με το Project Helix 2 ύψους €66 εκατ. και επιπρόσθετες πιστωτικές ζημιές δανείων ύψους €21 εκατ. στα πλαίσια του ΔΠΧΑ 9 ως αποτέλεσμα πιθανών περαιτέρω μελλοντικών πωλήσεων ΜΕΔ, και παρουσιάζονται στα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία στις 'Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ, περιλαμβανομένων εξόδων αναδιάρθρωσης' στην υποκείμενη βάση.

Άλλες επαναταξινομήσεις

- Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης ύψους περίπου €9 εκατ. τα οποία περιλαμβάνονται στα 'Άλλα λειτουργικά έξοδα' στη βάση όπως απαιτείται από τη νομοθεσία, παρουσιάζονται ξεχωριστά στην υποκείμενη βάση αφού αφορούν μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία.
- Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα ζητήματα ύψους €4 εκατ. τα οποία περιλαμβάνονται στα 'Άλλα λειτουργικά έξοδα' στη βάση όπως απαιτείται από τη νομοθεσία, παρουσιάζονται ξεχωριστά στην υποκείμενη βάση, αφού αφορούν κυρίως περιπτώσεις που προήλθαν από μη συνήθεις δραστηριότητες του Συγκροτήματος.

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)

ΣΤ.1 Συμφιλίωση της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων μεταξύ της απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης (συνέχεια)

- Τα καθαρά κέρδη από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ύψους €5 εκατ. περιλαμβάνονται στις 'Πιστωτικές ζημιές δανείων' στην υποκείμενη βάση, ενώ στην απαιτούμενη από την νομοθεσία βάση περιλαμβάνονται στα 'Καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών'. Η ταξινόμησή τους στην υποκείμενη βάση έχει πραγματοποιηθεί ώστε να συνάδει με τις καθαρές ζημιές των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος.

ΣΤ.2 Καταθέσεις πελατών

Η ανάλυση των καταθέσεων πελατών παρουσιάζεται πιο κάτω:

	30 Σεπτεμβρίου 2020	31 Δεκεμβρίου 2019
<i>Ανά κατηγορία κατάθεσης</i>	€000	€000
Όψεως	7,910,267	7,595,231
Ταμειυτηρίου	1,821,208	1,567,344
Προθεσμίας ή με προειδοποίηση	6,652,656	7,528,956
	16,384,131	16,691,531
<i>Ανά γεωγραφικό τομέα</i>		
Κύπρος	16,384,131	16,691,531
<i>Ανά νόμισμα</i>		
Ευρώ	14,738,714	15,009,828
Δολάριο Αμερικής	1,245,416	1,286,292
Αγγλική Στερλίνα	276,333	288,289
Ρωσικό Ρούβλι	30,924	30,113
Ελβετικό Φράγκο	10,029	10,803
Άλλα νομίσματα	82,715	66,206
	16,384,131	16,691,531
<i>Ανά πελατειακό τομέα</i>		
Μεγάλες επιχειρήσεις	1,092,571	1,117,222
Διεθνείς μεγάλες επιχειρήσεις	641,682	691,550
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	810,077	770,655
Ιδιώτες	10,215,567	10,140,920
Αναδιάρθρωσεις χρεών		
– Μεγάλες επιχειρήσεις	34,836	52,421
– Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	18,821	28,222
– Άλλοι ιδιώτες	9,239	10,507
Ανακτήσεις χρεών		
– Μεγάλες επιχειρήσεις	3,857	6,140
Διεθνείς τραπεζικές εργασίες	3,284,057	3,543,315
Διαχείριση περιουσίας	273,424	330,579
	16,384,131	16,691,531

Οι καταθέσεις ανά γεωγραφικό τομέα είναι με βάση τη χώρα στην οποία έγινε η κατάθεση.

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)**ΣΤ.3 Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες**

	30 Σεπτεμβρίου 2020	31 Δεκεμβρίου 2019
	€000	€000
Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος	10,879,628	12,008,146
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες	(1,131,418)	(1,655,598)
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος	9,748,210	10,352,548
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	298,508	369,293
	10,046,718	10,721,841

ΣΤ.4 Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου των μεικτών δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

Οι συγκεντρώσεις ανά κλάδο της οικονομίας και ανά πελατειακό τομέα και η γεωγραφική ανάλυση, βάσει της χώρας στην οποία πραγματοποιείται η διαχείριση των δανείων, των μεικτών δανείων και απαιτήσεων από πελάτες του Συγκροτήματος που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος παρουσιάζονται στους πιο κάτω πίνακες:

	30 Σεπτεμβρίου 2020			31 Δεκεμβρίου 2019		
	Κύπρος	Άλλες χώρες	Σύνολο μεικτά δάνεια	Κύπρος	Άλλες χώρες	Σύνολο μεικτά δάνεια
Ανά κλάδο της οικονομίας	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Εμπόριο	1,148,654	11,457	1,160,111	1,318,138	11,085	1,329,223
Βιομηχανία	406,322	2,532	408,854	451,470	3,222	454,692
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	945,911	782	946,693	915,040	799	915,839
Κατασκευές	689,858	2,929	692,787	827,567	3,272	830,839
Ακίνητα	1,077,241	24,214	1,101,455	1,116,424	23,772	1,140,196
Ιδιώτες	5,235,452	791	5,236,243	5,782,571	847	5,783,418
Επαγγελματικές και άλλες υπηρεσίες	656,484	28,656	685,140	774,304	41,965	816,269
Λοιποί κλάδοι	647,733	612	648,345	736,993	677	737,670
	10,807,655	71,973	10,879,628	11,922,507	85,639	12,008,146
Ανά πελατειακό τομέα						
Μεγάλες επιχειρήσεις	1,929,897	20,050	1,949,947	1,952,457	22,358	1,974,815
Διεθνείς μεγάλες επιχειρήσεις	1,828,349	44,329	1,872,678	1,845,777	53,972	1,899,749
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	1,101,151	6,925	1,108,076	1,101,718	8,586	1,110,304
Ιδιώτες						
- στεγαστικά	2,894,720	-	2,894,720	2,792,687	-	2,792,687
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	886,466	669	887,135	895,121	723	895,844
Αναδιρθώσεις χρεών						
- μεγάλες επιχειρήσεις	192,012	-	192,012	321,125	-	321,125
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	156,438	-	156,438	317,277	-	317,277
- στεγαστικά	164,342	-	164,342	350,534	-	350,534
- λοιπά καταναλωτικά	98,599	-	98,599	179,045	-	179,045
Ανακτήσεις χρεών						
- μεγάλες επιχειρήσεις	50,838	-	50,838	90,607	-	90,607
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	228,364	-	228,364	433,578	-	433,578
- στεγαστικά	628,234	-	628,234	844,657	-	844,657
- λοιπά καταναλωτικά	485,798	-	485,798	633,531	-	633,531
Διεθνείς τραπεζικές εργασίες	129,681	-	129,681	133,652	-	133,652
Διαχείριση περιουσίας	32,766	-	32,766	30,741	-	30,741
	10,807,655	71,973	10,879,628	11,922,507	85,639	12,008,146

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)

ΣΤ.4 Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου των μεικτών δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

Τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στην Κύπρο περιλαμβάνουν δάνεια που χορηγήθηκαν από την BOC PCL στην Κύπρο σε ελληνικές εταιρίες ως μέρος των συνήθων εργασιών της, λογιστικής αξίας ύψους €184,095 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2019: €184,130 χιλ.) και δάνεια στην Κύπρο με εξασφαλίσεις στην Ελλάδα, λογιστικής αξίας ύψους €86,256 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2019: €80,324 χιλ.).

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση

Οι συγκεντρώσεις ανά κλάδο της οικονομίας και ανά πελατειακό τομέα και η γεωγραφική ανάλυση, βάσει της χώρας στην οποία πραγματοποιείται η διαχείριση των δανείων, των μεικτών δανείων και απαιτήσεων από πελάτες του Συγκροτήματος που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος και κατέχονται προς πώληση παρουσιάζονται στους πιο κάτω πίνακες:

	30 Σεπτεμβρίου 2020			31 Δεκεμβρίου 2019		
	Κύπρος	Άλλες χώρες	Σύνολο μεικτά δάνεια	Κύπρος	Άλλες χώρες	Σύνολο μεικτά δάνεια
Ανά κλάδο οικονομίας	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Εμπόριο	78,474	-	78,474	18,039	-	18,039
Βιομηχανία	26,445	-	26,445	6,327	-	6,327
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	20,641	-	20,641	5,164	-	5,164
Κατασκευές	107,703	-	107,703	10,592	-	10,592
Ακίνητα	49,350	-	49,350	1,263	-	1,263
Ιδιώτες	501,214	-	501,214	110,663	-	110,663
Επαγγελματικές και άλλες υπηρεσίες	60,265	-	60,265	16,578	-	16,578
Λοιποί κλάδοι	43,926	-	43,926	5,255	-	5,255
	888,018	-	888,018	173,881	-	173,881
Ανά πελατειακό τομέα						
Μεγάλες επιχειρήσεις	-	-	-	710	-	710
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	1	-	1	5	-	5
Ιδιώτες						
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	39	-	39	330	-	330
Αναδιρθρώσεις χρεών						
- μεγάλες επιχειρήσεις	68,560	-	68,560	7,618	-	7,618
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	54,227	-	54,227	1,155	-	1,155
- στεγαστικά	58,126	-	58,126	1,127	-	1,127
- λοιπά καταναλωτικά	21,260	-	21,260	40,112	-	40,112
Ανακτήσεις χρεών						
- μεγάλες επιχειρήσεις	77,594	-	77,594	17,640	-	17,640
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	216,816	-	216,816	20,691	-	20,691
- στεγαστικά	225,374	-	225,374	4,752	-	4,752
- λοιπά καταναλωτικά	166,021	-	166,021	79,674	-	79,674
Διεθνείς τραπεζικές εργασίες	-	-	-	67	-	67
	888,018	-	888,018	173,881	-	173,881

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)**ΣΤ.5 Ανάλυση χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες ανά στάδιο**

Η ανάλυση των μεικτών δανείων και απαιτήσεων από πελάτες του Συγκροτήματος που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος ανά στάδιο και ανά πελατειακό τομέα παρουσιάζεται στους ακόλουθους πίνακες:

30 Σεπτεμβρίου 2020	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000
Ανά πελατειακό τομέα					
Μεγάλες επιχειρήσεις	1,521,867	351,730	41,210	35,140	1,949,947
Διεθνείς μεγάλες επιχειρήσεις	1,421,544	303,981	110,757	36,396	1,872,678
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	781,949	288,578	26,178	11,371	1,108,076
Ιδιώτες					
- στεγαστικά	2,286,107	523,223	73,724	11,666	2,894,720
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	611,132	220,501	37,787	17,715	887,135
Αναδιρθώσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	32,023	63,320	80,491	16,178	192,012
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	20,701	30,351	92,186	13,200	156,438
- στεγαστικά	1,523	8,479	149,621	4,719	164,342
- λοιπά καταναλωτικά	179	2,315	92,696	3,409	98,599
Ανακτήσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	-	-	42,576	8,262	50,838
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	-	-	205,989	22,375	228,364
- στεγαστικά	-	-	522,862	105,372	628,234
- λοιπά καταναλωτικά	223	4	399,728	85,843	485,798
Διεθνείς τραπεζικές εργασίες	76,431	43,074	9,956	220	129,681
Διαχείριση περιουσίας	21,071	8,853	1,858	984	32,766
	6,774,750	1,844,409	1,887,619	372,850	10,879,628

31 Δεκεμβρίου 2019	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000
Ανά πελατειακό τομέα					
Μεγάλες επιχειρήσεις	1,624,886	247,501	61,917	40,511	1,974,815
Διεθνείς μεγάλες επιχειρήσεις	1,456,080	258,425	149,464	35,780	1,899,749
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	837,825	221,977	40,219	10,283	1,110,304
Ιδιώτες					
- στεγαστικά	2,202,044	430,200	149,020	11,423	2,792,687
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	646,648	169,063	60,890	19,243	895,844
Αναδιρθώσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	32,879	60,545	197,319	30,382	321,125
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	49,193	55,345	193,415	19,324	317,277
- στεγαστικά	2,604	3,866	334,892	9,172	350,534
- λοιπά καταναλωτικά	430	607	172,079	5,929	179,045
Ανακτήσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	-	-	74,637	15,970	90,607
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	-	-	372,046	61,532	433,578
- στεγαστικά	-	-	702,392	142,265	844,657
- λοιπά καταναλωτικά	216	-	499,018	134,297	633,531
Διεθνείς τραπεζικές εργασίες	75,965	44,317	12,788	582	133,652
Διαχείριση περιουσίας	16,099	11,522	2,121	999	30,741
	6,944,869	1,503,368	3,022,217	537,692	12,008,146

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)**ΣΤ.5 Ανάλυση χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες ανά στάδιο (συνέχεια)**

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τα μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες του Συγκροτήματος που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος ανά στάδιο και ανά γεωγραφική περιοχή, βάσει της χώρας στην οποία πραγματοποιείται η διαχείριση των δανείων:

30 Σεπτεμβρίου 2020	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000
Κύπρος	6,774,156	1,844,409	1,816,240	372,850	10,807,655
Άλλες χώρες	594	-	71,379	-	71,973
	6,774,750	1,844,409	1,887,619	372,850	10,879,628

31 Δεκεμβρίου 2019	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000
Κύπρος	6,944,083	1,503,368	2,937,364	537,692	11,922,507
Άλλες χώρες	786	-	84,853	-	85,639
	6,944,869	1,503,368	3,022,217	537,692	12,008,146

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση

Οι πιο κάτω πίνακες παρουσιάζουν τα μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος που κατέχονται προς πώληση ανά στάδιο και ανά πελατειακό τομέα:

30 Σεπτεμβρίου 2020	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000
Ανά πελατειακό τομέα					
Μεγάλες επιχειρήσεις	-	-	-	1	1
Ιδιώτες					
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	-	4	35	-	39
Αναδιρθώσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	66	894	66,169	1,431	68,560
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	1,667	5,745	44,910	1,905	54,227
- στεγαστικά	479	9,281	45,973	2,393	58,126
- λοιπά καταναλωτικά	234	1,103	19,114	809	21,260
Ανακτήσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	-	-	62,581	15,013	77,594
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	-	-	178,903	37,913	216,816
- στεγαστικά	-	-	194,147	31,227	225,374
- λοιπά καταναλωτικά	-	-	122,789	43,232	166,021
	2,446	17,027	734,621	133,924	888,018

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)**ΣΤ.5 Ανάλυση χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες ανά στάδιο (συνέχεια)**

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση (συνέχεια)

31 Δεκεμβρίου 2019	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	Σύνολο
Ανά πελατειακό τομέα	€000	€000	€000	€000	€000
Μεγάλες επιχειρήσεις	-	360	350	-	710
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	-	-	2	3	5
Ιδιώτες					
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	139	47	144	-	330
Αναδιρθώσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	20	410	6,162	1,026	7,618
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	7	1	952	195	1,155
- στεγαστικά	4	-	1,119	4	1,127
- λοιπά καταναλωτικά	6	2	36,549	3,555	40,112
Ανακτήσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	-	-	14,543	3,097	17,640
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	-	-	15,392	5,299	20,691
- στεγαστικά	-	-	3,954	798	4,752
- λοιπά καταναλωτικά	-	-	71,020	8,654	79,674
Διεθνείς τραπεζικές εργασίες	-	-	19	48	67
	176	820	150,206	22,679	173,881

Η γεωγραφική περιοχή, με βάση τη χώρα διαχείρισης των δανείων, των μεικτών δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2020 και 31 Δεκεμβρίου 2019 είναι η Κύπρος.

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)**ΣΤ.6 Πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες**

	Εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου	
	2020	2019
	€000	€000
Ζημιά απομείωσης μετά την αναστροφή σε δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	212,773	164,952
Ανακτήσεις από προηγούμενως διαγραφέντα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	(17,734)	(18,096)
Αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές	17,925	(798)
Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και ανειλημμένες υποχρεώσεις	(1,642)	(5,308)
	211,322	140,750

Η κίνηση στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες, περιλαμβανομένων των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση, και η ανάλυση του συνόλου ανά στάδιο παρουσιάζεται στους πιο κάτω πίνακες:

30 Σεπτεμβρίου 2020	Κύπρος	Άλλες χώρες	Σύνολο
	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	1,742,103	61,447	1,803,550
Συναλλαγματικές και άλλες μεταβολές	(348)	(4,018)	(4,366)
Διαγραφές	(272,392)	(16,982)	(289,374)
Τόκοι που (προβλέφθηκαν και) δεν αναγνωρίστηκαν στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	63,289	(3,719)	59,570
Πώληση χαρτοφυλακίου Velocity 2	(112,098)	-	(112,098)
Επιβάρυνση για την περίοδο	195,541	17,232	212,773
30 Σεπτεμβρίου	1,616,095	53,960	1,670,055
Στάδιο 1	23,813	-	23,813
Στάδιο 2	34,590	-	34,590
Στάδιο 3	1,349,418	53,960	1,403,378
Απομειωμένα κατά την απόκτηση ή την αρχική αναγνώριση (POCI)	208,274	-	208,274
Σύνολο	1,616,095	53,960	1,670,055

30 Σεπτεμβρίου 2019	Κύπρος	Άλλες χώρες	Σύνολο
	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	3,315,259	146,746	3,462,005
Συναλλαγματικές και άλλες διαφορές	6,624	3,732	10,356
Διαγραφές	(314,988)	(34,978)	(349,966)
Τόκοι που (προβλέφθηκαν και) δεν αναγνωρίστηκαν στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	96,513	4,956	101,469
Πώληση χαρτοφυλακίων Helix και Velocity	(1,548,060)	(54,765)	(1,602,825)
Επιβάρυνση για την περίοδο	165,069	(117)	164,952
30 Σεπτεμβρίου	1,720,417	65,574	1,785,991
Στάδιο 1	20,561	3	20,564
Στάδιο 2	40,500	-	40,500
Στάδιο 3	1,449,622	65,571	1,515,193
Απομειωμένα κατά την απόκτηση ή την αρχική αναγνώριση (POCI)	209,734	-	209,734
Σύνολο	1,720,417	65,574	1,785,991

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)

ΣΤ.6 Πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (συνέχεια)

Η επιβάρυνση της περιόδου σε δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, περιλαμβανομένων των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση, ανά στάδιο παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα:

	Εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου	
	2020	2019
	€000	€000
<i>Κύπρος</i>		
Στάδιο 1	3,969	(10,226)
Στάδιο 2	(5,373)	(79)
Στάδιο 3	196,945	175,374
	195,541	165,069
<i>Άλλες χώρες</i>		
Στάδιο 3	17,232	(117)
	212,773	164,952

Οι πιστωτικές ζημιές των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες πιο πάνω περιλαμβάνουν πιστωτικές ζημιές που σχετίζονται με δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση, οι οποίες αναλύονται ανά στάδιο και γεωγραφική περιοχή στον πιο κάτω πίνακα:

30 Σεπτεμβρίου 2020	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000
Κύπρος	1,010	9,297	450,347	77,983	538,637
	1,010	9,297	450,347	77,983	538,637
Συλλογική απομείωση	1,010	9,297	450,347	77,983	538,637

Κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2019 δεν υπήρχαν δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονταν προς πώληση.

Κατά το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, οι συνολικές μη συμβατικές διαγραφές που αναγνωρίστηκαν από το Συγκρότημα ανήλθαν σε €212,782 χιλ. (εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2019: €185,700 χιλ.).

Οι παραδοχές που έχουν γίνει αφορούν τις μελλοντικές μεταβολές στις αξίες ακινήτων, καθώς και το χρονικό ορίζοντα της ρευστοποίησης της εξασφάλισης, το κόστος φορολογίας και τα έξοδα ανάκτησης και μετέπειτα πώλησης της εξασφάλισης καθώς και άλλες σχετικές μειώσεις. Έχει χρησιμοποιηθεί ο ανάλογος δείκτης ως βάση για τον υπολογισμό της τρέχουσας αγοραίας αξίας των ακινήτων και γίνονται διορθώσεις σύμφωνα με την κρίση της διοίκησης όπου χρειάζεται, δεδομένης της δυσκολίας για την διαφοροποίηση μεταξύ του βραχυπρόθεσμου αντίκτυπου και των μακροπρόθεσμων διαρθρωτικών αλλαγών καθώς και της έλλειψης στοιχείων στην αγορά για σκοπούς σύγκρισης, ενώ έγιναν παραδοχές με βάση ένα μακροοικονομικό σενάριο για τις μελλοντικές αλλαγές στις αξίες των ακινήτων. Η συσσωρευμένη μέση μελλοντική θετική μεταβολή της αξίας των ακινήτων κατά τη διάρκεια του εννιαμήνου που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και του έτους 2019 έχει περιοριστεί στο μηδέν ενώ η μελλοντική αρνητική μεταβολή έχει ληφθεί υπόψη. Αυτό ισχύει για όλα τα σενάρια.

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, η μεσοσταθμισμένη μείωση τιμών (συμπεριλαμβανομένης της μείωσης για την έλλειψη ρευστότητας και των εξόδων πωλήσεων) που χρησιμοποιήθηκε για τον υπολογισμό των συλλογικών προβλέψεων για τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, εξαιρουμένων εκείνων που κατέχονται προς πώληση, ανέρχεται περίπου στο 32% για το βασικό σενάριο (31 Δεκεμβρίου 2019: περίπου 32%).

Το χρονικό πλαίσιο ανάκτησης των εξασφαλίσεων ακινήτων για τον υπολογισμό της συλλογικής πρόβλεψης των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες, εξαιρουμένων εκείνων που κατέχονται προς πώληση, έχει εκτιμηθεί κατά μέσο όρο στα επτά έτη για το βασικό σενάριο (31 Δεκεμβρίου 2019: μέσος όρος επτά έτη).

Για τους υπολογισμούς απομείωσης σε ατομική βάση, το χρονικό πλαίσιο είσπραξης των εξασφαλίσεων καθώς και οι μειώσεις τιμών βασίζονται στα συγκεκριμένα δεδομένα και συνθήκες της κάθε περίπτωσης.

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)

ΣΤ.6 Πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (συνέχεια)

Για τους υπολογισμούς των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών χρησιμοποιήθηκαν τρία σενάρια: βασικό, αρνητικό και θετικό με ποσοστό πιθανότητας 50%, 30% και 20% αντίστοιχα.

Για τους πελάτες στο Στάδιο 3 το βασικό σενάριο λαμβάνει υπόψη τις ακόλουθες μεταβλητές, που βασίζονται σε συγκεκριμένα δεδομένα και συνθήκες του κάθε πελάτη: τις λειτουργικές ταμειακές ροές, το χρονικό πλαίσιο είσπραξης των εξασφαλίσεων και τις μειώσεις τιμών κατά τη ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων. Το βασικό σενάριο χρησιμοποιείται για τη δημιουργία άλλων θετικότερων ή αρνητικότερων σεναρίων. Για το αρνητικό σενάριο, οι λειτουργικές ταμειακές ροές μειώνονται κατά 50%, οι εκπτώσεις τιμών στις εξασφαλίσεις ακινήτων αυξάνονται κατά 50% και ο χρόνος ρευστοποίησης των εξασφαλίσεων αυξάνεται κατά ένα έτος σε σχέση με το βασικό σενάριο. Για το θετικό σενάριο οι εκπτώσεις τιμών μειώνονται κατά 5%, χωρίς καμιά αλλαγή στην περίοδο ρευστοποίησης σε σχέση με το βασικό σενάριο. Οι παραδοχές που έχουν γίνει για την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών (συμπεριλαμβανομένων των ταμειακών ροών που μπορεί να προκύψουν από την ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων) αντικατοπτρίζουν τρέχουσες και αναμενόμενες μελλοντικές οικονομικές συνθήκες και γενικά συνάδουν με αυτές που χρησιμοποιούνται για τις εκθέσεις σε Στάδιο 3 που αξιολογούνται σε συλλογική βάση. Στην περίπτωση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση, το Συγκρότημα έχει λάβει υπόψη το χρονοδιάγραμμα της αναμενόμενης πώλησης και τα εκτιμώμενα έσοδα από την πώληση στον προσδιορισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Ποσά τα οποία διαγράφηκαν στο παρελθόν και αναμένεται να ανακτηθούν μέσω πώλησης περιλαμβάνονται στις 'Ανακτήσεις από προηγούμενως διαγραφέντα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες'.

Οι παραπάνω παραδοχές επηρεάζονται επίσης από τον συνεχιζόμενο διάλογο για ρυθμιστικά θέματα που διατηρεί η BOC PCL με τον κύριο επόπτη της, την ΕΚΤ και άλλες ρυθμιστικές οδηγίες και διερμηνείες που εκδίδονται από διάφορους κανονιστικούς φορείς όπως η ΕΚΤ και η ΕΑΤ, οι οποίες παρέχουν καθοδήγηση και προσδοκίες ως προς τους σχετικούς ορισμούς και διαχείριση/ταξινόμηση συγκεκριμένων παραμέτρων/παραδοχών που χρησιμοποιούνται στην εκτίμηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών.

Οποιαδήποτε διαφοροποίηση σε αυτές τις παραδοχές ή διαφορά μεταξύ των παραδοχών που έγιναν και των πραγματικών αποτελεσμάτων θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε σημαντικές αλλαγές στο εκτιμημένο ποσό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες.

ΣΤ.7 Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες του Συγκροτήματος που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης ανά στάδιο και γεωγραφική ανάλυση, εξαιρουμένων εκείνων που κατέχονται προς πώληση.

	30 Σεπτεμβρίου 2020			31 Δεκεμβρίου 2019		
	Κύπρος	Άλλες χώρες	Σύνολο	Κύπρος	Άλλες χώρες	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Στάδιο 1	250,367	106	250,473	357,658	114	357,772
Στάδιο 2	261,597	-	261,597	299,448	-	299,448
Στάδιο 3	918,834	30,776	949,610	1,567,155	33,253	1,600,408
Απομειωμένα κατά την απόκτηση ή την αρχική αναγνώριση (POCI)	131,244	-	131,244	202,502	-	202,502
	1,562,042	30,882	1,592,924	2,426,763	33,367	2,460,130

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)

ΣΤ.8 Γνωστοποιήσεις πιστωτικού κινδύνου

Με βάση τα πρότυπα αναφοράς της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (ΕΑΤ) και τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) προς τις τράπεζες για τα Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια (ΜΕΔ), ΜΕΔ θεωρούνται τα ανοίγματα τα οποία ικανοποιούν έναν από τους πιο κάτω όρους:

- (i) Ο δανειολήπτης έχει αξιολογηθεί ότι δεν είναι πιθανό να εκπληρώσει τις πιστωτικές του υποχρεώσεις χωρίς την εκποίηση της εξασφάλισής του, ανεξάρτητα από την ύπαρξη τυχόν ληξιπρόθεσμων οφειλών ή τον αριθμό των ημερών σε καθυστέρηση.
- (ii) Δάνεια σε αθέτηση ή απομειωμένα δάνεια σύμφωνα με την προσέγγιση που προβλέπεται από τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), τα οποία θα προκαλούσαν επίσης αθέτηση υποχρέωσης βάσει συγκεκριμένης πιστωτικής προσαρμογής, αναδιάρθρωσης κινδύνου και πτώχευσης του οφειλέτη.
- (iii) Σημαντικά ανοίγματα όπως καθορίζονται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ), τα οποία είναι ληξιπρόθεσμα πάνω από 90 μέρες.
- (iv) Εξυπηρετούμενα, ρυθμισμένα δάνεια υπό επίβλεψη για τα οποία χρειάζονται επιπρόσθετες ρυθμίσεις.
- (v) Εξυπηρετούμενα, ρυθμισμένα δάνεια υπό επίβλεψη τα οποία παρουσιάζουν ληξιπρόθεσμες οφειλές πάνω από 30 μέρες εντός της περιόδου επίβλεψης.

Ο όρος Δάνεια περιλαμβάνει όλα τα εντός και εκτός του ισολογισμού στοιχεία, εκτός από αυτά που κατέχονται για εμπορία και κατηγοριοποιούνται ως τέτοια στο συνολικό τους ποσό χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η εξασφάλιση τους.

Εφαρμόζονται τα ακόλουθα κριτήρια σημαντικότητας:

- Όταν τα προβληματικά δάνεια του οφειλέτη, τα οποία πληρούν τα πιο πάνω κριτήρια για ΜΕΔ, υπερβαίνουν το 20% της μεικτής λογιστικής αξίας όλων των εντός ισολογισμού δανείων του, τότε όλα τα δάνεια του οφειλέτη κατηγοριοποιούνται ως μη εξυπηρετούμενα. Διαφορετικά, μόνο τα προβληματικά δάνεια κατηγοριοποιούνται ως μη εξυπηρετούμενα.
- Σημαντικές καθυστερήσεις/υπερβάσεις ορίζονται ως εξής:
 - Για ανοίγματα σε ιδιώτες: Συνολικές καθυστερήσεις/υπερβάσεις πέραν των €100
 - Για όλα τα άλλα ανοίγματα: Συνολικές καθυστερήσεις/υπερβάσεις πέραν των €500και το ποσό σε καθυστέρηση/υπέρβαση να είναι τουλάχιστον 1% του συνολικού ποσού χρηματοδότησης του πελάτη.

Τα ΜΕΔ μπορεί να παύσουν να θεωρούνται ως τέτοια μόνο όταν ικανοποιούνται όλοι οι πιο κάτω όροι:

- (i) Η επέκταση στα ρυθμιστικά μέτρα δεν οδηγεί στην αναγνώριση απομείωσης ή σε αθέτηση.
- (ii) Έχει περάσει ένας χρόνος από την επέκταση των ρυθμιστικών μέτρων.
- (iii) Μετά τα ρυθμιστικά μέτρα και σύμφωνα με τους όρους μετά από τις ρυθμίσεις, δεν υπάρχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές ή ανησυχίες σχετικά με την ολική αποπληρωμή του δανείου.
- (iv) Δεν υπάρχει κριτήριο για πιθανότητα μη αποπληρωμής από τον οφειλέτη.
- (v) Ο οφειλέτης έχει πραγματοποιήσει πληρωμές, μετά από τις ρυθμίσεις, ενός μη ασήμαντου ποσού του κεφαλαίου (υπάρχουν διαφορετικά κεφαλαιακά όρια αναλόγως του τύπου των παροχών).

Οι πιο κάτω πίνακες παρουσιάζουν ανάλυση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες με βάση τα πρότυπα αναφοράς της ΕΑΤ.

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)

ΣΤ.8 Γνωστοποιήσεις πιστωτικού κινδύνου (συνέχεια)

30 Σεπτεμβρίου 2020	Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες ¹				Συσσωρευμένες απομειώσεις, συσσωρευμένες αρνητικές αλλαγές στην εύλογη αξία λόγω πιστωτικού κινδύνου και προβλέψεις			
	Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες του Συγκροτήματος ²	Από τα οποία ΜΕΔ	Από τα οποία έτυχαν ρύθμισης		Συσσωρευμένες απομειώσεις, συσσωρευμένες αρνητικές αλλαγές στην εύλογη αξία λόγω πιστωτικού κινδύνου και προβλέψεις	Από τα οποία ΜΕΔ	Από τα οποία έτυχαν ρύθμισης	
			Συνολικά δάνεια με ρυθμιστικά μέτρα	Από τα οποία ΜΕΔ			Συνολικά δάνεια με ρυθμιστικά μέτρα	Από τα οποία ΜΕΔ
€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες								
Γενικές κυβερνήσεις	57,738	-	-	-	3,256	-	-	-
Άλλες χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	124,297	13,899	15,529	2,015	15,484	10,073	1,357	725
Μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	5,656,195	861,483	708,872	451,961	535,910	455,341	218,370	206,546
Από τις οποίες: Μικρομεσαίες επιχειρήσεις ³	4,028,232	630,164	641,610	417,040	442,825	380,986	202,364	191,354
Από τις οποίες: Εμπορικών ακινήτων ³	4,210,547	488,276	608,395	375,812	320,293	255,213	172,836	162,874
Μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις ανά κλάδο								
Κατασκευές	686,248	130,152			83,446			
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο	1,134,238	257,513			143,297			
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	1,102,560	31,163			43,900			
Ακίνητα	1,213,129	211,463			107,132			
Βιομηχανία	400,830	76,024			50,145			
Άλλοι κλάδοι	1,119,190	155,168			107,990			
Νοικοκυριά	5,556,052	1,462,541	1,073,020	765,881	792,914	726,576	341,780	331,939
Από τα οποία: Στεγαστικά δάνεια ³	4,306,230	1,147,452	865,772	621,156	572,237	519,393	256,575	249,084
Από τα οποία: Καταναλωτικά δάνεια ³	684,438	194,180	124,544	102,513	115,605	111,249	51,110	49,864
	11,394,282	2,337,923	1,797,421	1,219,857	1,347,564	1,191,990	561,507	539,210
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση	919,162	899,657	531,773	516,627	569,781	559,589	311,568	303,281
Σύνολο στον ισολογισμό	12,313,444	3,237,580	2,329,194	1,736,484	1,917,345	1,751,579	873,075	842,491

¹ Τα μεικτά δάνεια παρουσιάζονται πριν την αναπροσαρμογή στην υπολειμματική εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση σε σχέση κυρίως με τα δάνεια που αποκτήθηκαν από τη Λαϊκή Τράπεζα (υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του ανεξόφλητου συμβατικού ποσού και της εύλογης αξίας των δανείων κατά την ημερομηνία της εξαγοράς).

² Μη συμπεριλαμβανόμενων δανείων και απαιτήσεων από κεντρικές τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

³ Οι αναλύσεις που παρουσιάζονται στις κατηγορίες 'μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις' και 'νοικοκυριά' δεν προστίθενται μεταξύ τους, γιατί συγκεκριμένοι πελάτες μπορεί να καταχωρούνται και στις δύο κατηγορίες.

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)

ΣΤ.8 Γνωστοποιήσεις πιστωτικού κινδύνου (συνέχεια)

31 Δεκεμβρίου 2019	Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες ⁴				Συσσωρευμένες απομειώσεις, συσσωρευμένες αρνητικές αλλαγές στην εύλογη αξία λόγω πιστωτικού κινδύνου και προβλέψεις				
	Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες του Συγκροτήματος ⁵	Από τα οποία ΜΕΔ	Από τα οποία έτυχαν ρύθμισης		Συσσωρευμένες απομειώσεις, συσσωρευμένες αρνητικές αλλαγές στην εύλογη αξία λόγω πιστωτικού κινδύνου και προβλέψεις	Από τα οποία ΜΕΔ	Από τα οποία έτυχαν ρύθμισης		
			Συνολικά δάνεια με ρυθμιστικά μέτρα	Από τα οποία ΜΕΔ			Συνολικά δάνεια με ρυθμιστικά μέτρα	Από τα οποία ΜΕΔ	
€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες									
Γενικές κυβερνήσεις	56,921	1	-	-	3,389	-	-	-	-
Άλλες χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	124,343	27,459	18,489	2,366	17,542	14,843	1,466	462	
Μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	6,271,155	1,382,074	1,216,902	737,602	753,848	686,025	348,577	337,290	
Από τις οποίες: Μικρομεσαίες επιχειρήσεις ⁶	4,662,994	1,073,846	786,069	556,483	636,820	576,635	271,110	261,229	
Από τις οποίες: Εμπορικών ακινήτων ⁶	4,270,225	858,998	767,008	480,382	457,622	402,751	219,952	211,902	
Μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις ανά κλάδο									
Κατασκευές	823,276	265,879			144,336				
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο	1,294,815	371,613			185,720				
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	1,055,448	50,116			44,823				
Ακίνητα	1,266,772	296,406			153,802				
Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	425,134	90,832			53,916				
Άλλοι κλάδοι	1,405,710	307,228			171,251				
Νοικοκυριά	6,192,505	2,285,998	1,577,249	1,245,937	1,148,304	1,080,696	526,423	513,772	
Από τα οποία: Στεγαστικά δάνεια ⁶	4,808,202	1,811,698	1,291,083	1,021,084	842,389	783,146	401,561	392,046	
Από τα οποία: Καταναλωτικά δάνεια ⁶	770,552	280,584	177,047	151,313	158,044	156,642	71,357	70,065	
	12,644,924	3,695,532	2,812,640	1,985,905	1,923,083	1,781,564	876,466	851,524	
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση	184,964	183,974	45,191	45,028	159,035	158,998	37,438	37,429	
Σύνολο στον ισολογισμό	12,829,888	3,879,506	2,857,831	2,030,933	2,082,118	1,940,562	913,904	888,953	

⁴ Τα μεικτά δάνεια παρουσιάζονται πριν την αναπροσαρμογή στην υπολειμματική εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση σε σχέση κυρίως με τα δάνεια που αποκτήθηκαν από τη Λαϊκή Τράπεζα (υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του ανεξόφλητου συμβατικού ποσού και της εύλογης αξίας των δανείων κατά την ημερομηνία της εξαγοράς).

⁵ Μη συμπεριλαμβανόμενων δανείων και απαιτήσεων από κεντρικές τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

⁶ Οι αναλύσεις που παρουσιάζονται στις κατηγορίες 'μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις' και 'νοικοκυριά' δεν προστίθενται μεταξύ τους, γιατί συγκεκριμένοι πελάτες μπορεί να καταχωρούνται και στις δύο κατηγορίες.

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)

ΣΤ.9 Επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα

Το Συγκρότημα, στο πλαίσιο των συνήθων δραστηριοτήτων του υπόκειται σε έρευνες και ανακρίσεις, αιτήματα για πληροφορίες, ελέγχους, έρευνες, νομικές και άλλες διαδικασίες από τις εποπτικές αρχές, κυβερνητικούς και άλλους δημόσιους φορείς, πραγματικές και απειλούμενες, που αφορούν την καταλληλότητα και επάρκεια των υπηρεσιών ή των συμβουλών που δόθηκαν στους πελάτες ή την απουσία συμβουλών, τις πρακτικές δανεισμού και τιμολόγησης, τις απαιτήσεις πώλησης και γνωστοποιήσεων πληροφοριών, την τήρηση αρχείων, την αρχειοθέτηση και διάφορα άλλα θέματα. Περαιτέρω, το Συγκρότημα, ως μέρος της διαδικασίας πώλησης κάποιων δραστηριοτήτων του, έχει παραχωρήσει διάφορες διαβεβαιώσεις, εγγυητικές και αποζημιώσεις στους αγοραστές. Αυτές σχετίζονται, μεταξύ άλλων, με την ιδιοκτησία των δανείων, την εγκυρότητα των εξασφαλίσεων, την ποιότητα των δεδομένων, τη φορολογική έκθεση και άλλα θέματα που συμφωνήθηκαν με τους αγοραστές. Ως αποτέλεσμα, το Συγκρότημα μπορεί να υποχρεωθεί να αποζημιώσει τους αγοραστές σε περίπτωση που γίνει έγκυρη απαίτηση από τους αγοραστές σε σχέση με τις πιο πάνω διαβεβαιώσεις, εγγυητικές και αποζημιώσεις. Επιπρόσθετα, ως αποτέλεσμα της επιδείνωσης της Κυπριακής οικονομίας και του τραπεζικού τομέα το 2012 και την μετέπειτα αναδιάρθρωση της BOC PCL το 2013 ως αποτέλεσμα των Διαταγμάτων Διάσωσης με Ίδια Μέσα, η BOC PCL υπόκειται σε μεγάλο αριθμό νομικών διαδικασιών και ερευνών που είτε προηγούνται, ή προκύπτουν από γεγονότα που συνέβησαν κατά τη διάρκεια της περιόδου των Διαταγμάτων Διάσωσης με Ίδια Μέσα. Οι περισσότερες και πιο σημαντικές έρευνες και διαδικασίες που βρίσκονται σε εξέλιξη αφορούν θέματα που προέκυψαν κατά τη διάρκεια της περιόδου πριν την έκδοση των Διαταγμάτων Διάσωσης με τα Ίδια Μέσα. Προβλέψεις αναγνωρίστηκαν για εκείνες τις περιπτώσεις που γίνεται πρόβλεψη ότι δεν συνιστά παραδοχή αδικοπραγίας ή νομικής ευθύνης. Παρόλο που η έκβαση αυτών των θεμάτων είναι από τη φύση τους αβέβαιη, η διοίκηση πιστεύει ότι, με βάση τη διαθέσιμη πληροφόρηση, έχουν γίνει κατάλληλες προβλέψεις σε σχέση με τις νομικές διαδικασίες και τα κανονιστικά και άλλα θέματα.

ΣΤ.10 Ρύθμιση Ρευστότητας

Το Συγκρότημα πρέπει να συμμορφώνεται με τις πρόνοιες του Δείκτη Κάλυψης Ρευστότητας (ΔΚΡ) με βάση την Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων IV (CRD IV) του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) (όπως συμπληρώνεται από τους σχετικούς Κανονισμούς). Το Συγκρότημα παρακολουθεί επίσης τη θέση του έναντι του Δείκτη Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (ΔΚΣΧ) όπως προτείνεται στο πλαίσιο της Βασιλείας III και αναμένεται ότι θα τεθεί ως εποπτικός δείκτης παρακολούθησης όταν τεθεί σε εφαρμογή ο Κανονισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRRII), με το όριο να τίθεται στο 100%.

Ο ΔΚΡ έχει σχεδιαστεί για να εστιάζει στη βραχυπρόθεσμη ανθεκτικότητα του προφίλ του Συγκροτήματος αναφορικά με τον κίνδυνο ρευστότητας, διασφαλίζοντας ότι το Συγκρότημα διαθέτει επαρκή υψηλής ποιότητας ρευστά διαθέσιμα για να επιβιώσει σε ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων διάρκειας 30 ημερών. Ο ΔΚΣΧ αναπτύχθηκε για την προώθηση μιας βιώσιμης δομής λήξης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων.

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 το Συγκρότημα πληρούσε όλες τις εποπτικές απαιτήσεις ρευστότητας. Στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 ο ΔΚΡ ανήλθε σε 256% για το Συγκρότημα (σε σύγκριση με 208% στις 31 Δεκεμβρίου 2019) και ήταν σε συμμόρφωση με την ελάχιστη εποπτική απαίτηση ύψους 100%. Στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, ο ΔΚΣΧ του Συγκροτήματος, σύμφωνα με τα πρότυπα της Βασιλείας III, ανήλθε σε 135% (σε σύγκριση με 127% στις 31 Δεκεμβρίου 2019).

ΣΤ.11 Ρευστά αποθεματικά

Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει τα ρευστά αποθεματικά του Συγκροτήματος:

Σύνθεση ρευστών αποθεματικών	30 Σεπτεμβρίου 2020			31 Δεκεμβρίου 2019		
	Εσωτερικά Ρευστά αποθεματικά	Ρευστά αποθεματικά βάσει του ΔΚΡ κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2015/61		Εσωτερικά Ρευστά αποθεματικά	Ρευστά αποθεματικά βάσει του ΔΚΡ κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2015/61	
		Επίπεδο 1	Επίπεδο 2A		Επίπεδο 1	Επίπεδο 2A
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	5,349,685	5,349,685	-	4,898,360	4,898,361	-
Καταθέσεις με τράπεζες	336,290	-	-	147,086	-	-
Εμπορεύσιμες επενδύσεις	1,386,342	1,261,976	109,772	1,214,197	1,115,196	124,763
Διαθέσιμη ρευστότητα με ΕΚΤ	719,821	-	-	1,116,249	-	-
Σύνολο	7,792,138	6,611,661	109,772	7,375,892	6,013,557	124,763

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)

ΣΤ.11 Ρευστά αποθεματικά (συνέχεια)

Τα Εσωτερικά Ρευστά Αποθεματικά παρουσιάζουν τα συνολικά ρευστά περιουσιακά στοιχεία όπως αυτά προσδιορίζονται στην Πολιτική Ρευστότητας της ΒΟC ΡCΛ. Τα ρευστά αποθεματικά βάσει του ΔΚΡ κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2015/61 παρουσιάζουν τα ρευστά περιουσιακά στοιχεία βάσει του ορισμού στον προαναφερόμενο κανονισμό, δηλαδή Υψηλής Ποιότητας Ρευστοποιήσιμα Περιουσιακά Στοιχεία (ΥΠΡΠΣ).

Τα υπόλοιπα και καταθέσεις με τράπεζες δεν περιλαμβάνονται στα Ρευστά αποθεματικά σύμφωνα με το ΔΚΡ, καθότι δεν θεωρούνται ΥΠΡΠΣ (είναι μέρος των εισροών του ΔΚΡ).

Οι Εμπορεύσιμες Επενδύσεις στα Ρευστά αποθεματικά του ΔΚΡ παρουσιάζονται σε αγοραίες αξίες μειωμένες κατά τους συνήθεις συντελεστές όπως περιγράφονται στον κανονισμό του ΔΚΡ. Οι εμπορεύσιμες επενδύσεις στα Εσωτερικά Ρευστά αποθεματικά περιλαμβάνουν όλες τις αποδεκτές επενδύσεις από το ΔΚΡ ή/και την ΕΚΤ και παρουσιάζονται σε αγοραίες αξίες μείον έκπτωση τιμής, βάσει εκπτώσεων τιμής και μεθοδολογίας της ΕΚΤ.

Τέλος, η διαθέσιμη ρευστότητα με την ΕΚΤ δεν είναι μέρος των Ρευστών αποθεματικών βάσει του ΔΚΡ, καθότι τα δεσμευμένα περιουσιακά στοιχεία με την ΕΚΤ δεν είναι αποδεκτά για το ΔΚΡ, αλλά είναι αποδεκτά ως εξασφάλιση μόνο για τις πιστοδοτικές πράξεις του Ευρωσυστήματος.

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Διαθεσίμων έχει την ευθύνη για τη διαχείριση των Ρευστών Αποθεματικών.

Ως αποτέλεσμα της έξαρσης του COVID-19, η ΕΚΤ έχει υιοθετήσει ένα ευρύ φάσμα μέτρων πολιτικής για τον μετριασμό των οικονομικών επιπτώσεων της κρίσης και για να διασφαλίσει ότι οι τράπεζες που είναι κάτω από την εποπτεία της θα μπορούν να συνεχίσουν να χρηματοδοτούν την πραγματική οικονομία. Παρατίθεται πιο κάτω συνοπτική περιγραφή των κύριων μέτρων που έχουν άμεσο ή έμμεσο αντίκτυπο στη ρευστότητα των τραπεζών.

Τον Ιούλιο 2020, η ΕΚΤ ανακοίνωσε ότι θα επιτρέψει στις τράπεζες να λειτουργούν κάτω από το καθορισμένο επίπεδο του 100% του ΔΚΡ τουλάχιστον μέχρι το τέλος του 2021. Επιπρόσθετα, το πακέτο μέτρων περιλαμβάνει μέτρα χαλάρωσης των κριτηρίων καταλληλότητας των εξασφαλίσεων, το οποίο έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της δανειοληπτικής ικανότητας των τραπεζών στις πιστοδοτικές πράξεις της ΕΚΤ και τη βελτίωση των αποθεμάτων ρευστότητας ως αποτέλεσμα χαμηλότερων περικοπών αποτίμησης που εφαρμόζονται στις αποδεκτές από την ΕΚΤ εξασφαλίσεις που κατέχουν οι τράπεζες, οι οποίες περιλαμβάνουν ομόλογα και Πρόσθετες Δανειακές Απαιτήσεις (Additional Credit Claims, "ACC"). Τα μέτρα χαλάρωσης των κριτηρίων καταλληλότητας των εξασφαλίσεων είναι προσωρινά (με εξαίρεση τη μείωση των περικοπών αποτίμησης των Πρόσθετων Δανειακών Απαιτήσεων, που είναι μόνιμη), τα οποία θα είναι σε ισχύ μέχρι το Σεπτέμβριο 2021, με την ευελιξία να επεκταθούν ή να τροποποιηθούν. Επιπρόσθετα, η ΕΚΤ έχει διευρύνει το πεδίο εφαρμογής του πλαισίου ACC, επεκτείνοντας το εύρος των δανείων που είναι αποδεκτά ως εξασφάλιση. Αναφορικά με τις υφιστάμενες εξασφαλίσεις, η ΕΚΤ έχει ανακοινώσει αλλαγές στους κανόνες εξασφαλίσεων, καθιστώντας προσωρινά αποδεκτές εξασφαλίσεις με πιστοληπτική διαβάθμιση χαμηλότερη της επενδυτικής βαθμίδας, έως ένα συγκεκριμένο όριο διαβάθμισης.

Επιπλέον, το πακέτο μέτρων περιλαμβάνει μέτρα για την παροχή στήριξης ρευστότητας στο χρηματοπιστωτικό σύστημα της ζώνης του ευρώ, όπως σειρά πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (Longer-Term Refinancing Operations, "LTROs") οι οποίες διεξήχθησαν από το Μάρτιο μέχρι τον Ιούνιο 2020 ούτως ώστε οι συμμετέχοντες να μπορούν να μεταφέρουν τα υφιστάμενα ποσά από πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης σε στοχευόμενες πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (Targeted longer-term refinancing operations, "TLTRO III"), καθώς και σημαντικές ευνοϊκές τροποποιήσεις στους όρους και τα χαρακτηριστικά των στοχευόμενων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης. Επίσης, έχει εισαχθεί μια νέα σειρά μη στοχευόμενων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης λόγω πανδημίας (Pandemic Emergency longer-term refinancing operations, "PELTROs"), οι οποίες θα φέρουν επιτόκιο το οποίο θα είναι κατά 25 μονάδες βάσης χαμηλότερο από το μέσο επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος (επί του παρόντος στο 0%) το οποίο θα ισχύει καθόλη τη διάρκεια της κάθε πράξης PELTRO, οι οποίες θα λήγουν διαδοχικά εντός του τρίτου τριμήνου του 2021.

ΣΤ.12 Διαχείριση κεφαλαίου

Ο κύριος στόχος της διαχείρισης κεφαλαίου του Συγκροτήματος είναι η διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις σχετικές εποπτικές κεφαλαιακές απαιτήσεις, καθώς επίσης και η διατήρηση ισχυρών δεικτών πιστοληπτικής διαβάθμισης και υγιών δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας έτσι ώστε να μπορεί να υποστηρίξει τις εργασίες του και να μεγιστοποιεί την αξία προς τους μετόχους του.

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)

ΣΤ.12 Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)

Οι κανονισμοί κεφαλαιακής επάρκειας σε ισχύ, που εφαρμόστηκαν μέσω των Κανονισμών Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) και της Οδηγίας Κεφαλαιακών Απαιτήσεων IV (CRD IV) τέθηκαν σε ισχύ την 1 Ιανουαρίου 2014 με κάποιες διατάξεις να εφαρμόζονται σταδιακά. Ο Κανονισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) και η Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων IV (CRD IV) ενσωμάτωσαν τα νέα πρότυπα της Βασιλείας III, αναφορικά με τα κεφάλαια, τη ρευστότητα και τη μόχλευση, στο νομοθετικό πλαίσιο της ΕΕ. Ο Κανονισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) καθορίζει τις εποπτικές απαιτήσεις για τήρηση κεφαλαίων, ρευστότητας και μόχλευσης για πιστωτικά ιδρύματα και επενδυτικές επιχειρήσεις οι οποίες ισχύουν για όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Η Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων IV (CRD IV) ρυθμίζει την πρόσβαση σε δραστηριότητες για λήψη καταθέσεων και εσωτερικής διακυβέρνησης συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών, της σύνθεσης του διοικητικού συμβουλίου και της διαφάνειας. Σε αντίθεση με τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), τα κράτη μέλη ήταν υποχρεωμένα να ενσωματώσουν την Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων IV (CRD IV) στη νομοθεσία τους, δίνοντας με αυτό τον τρόπο τη δυνατότητα στην εποπτική αρχή του κάθε κράτους να επιβάλει πρόσθετες απαιτήσεις για κεφαλαιακά αποθέματα.

Στις 27 Ιουνίου 2019, τέθηκαν σε εφαρμογή οι αναθεωρημένοι κανονισμοί για το κεφάλαιο και τη ρευστότητα (ο Κανονισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II) και η Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων V (CRD V)). Βάσει τροποποιητικού κανονισμού, ισχύουν οι υφιστάμενες διατάξεις του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), εκτός εάν έχουν τροποποιηθεί από τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II). Τα κράτη μέλη καλούνται να ενσωματώσουν την Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων V (CRD V) στη νομοθεσία τους. Συγκεκριμένες διατάξεις τέθηκαν αμέσως σε εφαρμογή (κυρίως σε σχέση με την ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL)), αλλά οι περισσότερες αλλαγές θα αρχίσουν να εφαρμόζονται από τα μέσα του 2021. Ορισμένες πτυχές του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II) εξαρτώνται από τα τελικά τεχνικά πρότυπα που θα εκδοθούν από την ΕΑΤ και θα εγκριθούν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι βασικές αλλαγές που εισήχθησαν, περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, αλλαγές στα κριτήρια καταλληλότητας για τα Κεφάλαια Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1), τα Πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (AT1) και τα Κεφάλαια Κατηγορίας 2 (T2), εισαγωγή απαιτήσεων για την ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL) και τη δεσμευτική απαίτηση για το Δείκτη Μόχλευσης και το Δείκτη Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (ΔΚΣΧ).

Επιπλέον, ο Κανονισμός (ΕΕ) 2016/445 της ΕΚΤ, σχετικά με την άσκηση δικαιωμάτων και διακριτικών ευχερειών που παρέχει το Ενωσιακό δίκαιο (ΕΚΤ/2016/4) παρέχει ορισμένες μεταβατικές ρυθμίσεις που υπερισχύουν των εθνικών διακριτικών ευχερειών εκτός κι αν είναι αυστηρότερες από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/445.

Επιπρόσθετα, τον Ιούνιο 2020, τέθηκε σε ισχύ ο Κανονισμός (ΕΕ) 2020/873, που παρέχει ορισμένες προσαρμογές προς αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, επισπεύδοντας την εφαρμογή ορισμένων μέτρων ελάφρυνσης κεφαλαίων τα οποία επρόκειτο να τεθούν σε ισχύ σε μεταγενέστερο στάδιο, και εισάγοντας τροποποιήσεις, ως μέρος των ευρύτερων προσπαθειών των αρμόδιων αρχών να παρέχουν την απαραίτητη στήριξη στα ιδρύματα. Οι κυριότερες τροποποιήσεις που επηρεάζουν τα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 σχετίζονται με την επίσπευση της εφαρμογής του νέου συντελεστή έκπτωσης για ΜΜΕ, βάσει του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II), που εισήχθη τον Ιούνιο 2020 αντί τον Ιούνιο 2021 (χαμηλότερα σταθμισμένα σε κίνδυνο ανοίγματα (RWAs)), την επέκταση των μεταβατικών ρυθμίσεων του ΔΠΧΑ 9 και την εισαγωγή περαιτέρω μέτρων ελάφρυνσης του αντίκτυπου στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετόχων Κατηγορίας 1 (CET1) επιτρέποντας στα ιδρύματα να προσθέτουν στο Κεφάλαιο Κοινών Μετόχων Κατηγορίας 1 (CET1) οποιαδήποτε αύξηση στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που αναγνωρίστηκαν το 2020 και 2021 σε σχέση με μη πιστωτικά απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες με την σταδιακή μείωση της αναπροσαρμογής να αρχίζει από το 2022. Επιπρόσθετα, οι τροποποιήσεις εισάγουν προσωρινή χαλάρωση σε σχέση με μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές σε ανοίγματα σε κεντρικές και τοπικές κυβερνήσεις ή σε τοπικές αρχές που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων και την οποία το Συγκρότημα επέλεξε να υιοθετήσει και εφαρμόσε το τρίτο τρίμηνο του 2020. Η οριστικοποίηση των αλλαγών στην εποπτική μεταχείριση των άυλων περιουσιακών στοιχείων λογισμικού, όπως τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II), αναμένεται το τέταρτο τρίμηνο του 2020 φέρνοντας την εφαρμογή σε ισχύ το 2020 αντί το 2021.

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) του Συγκροτήματος ανέρχεται σε 14.6% και ο δείκτης Συνολικών Κεφαλαίων ανέρχεται σε 18.1% με μεταβατικές διατάξεις.

Η ελάχιστη απαίτηση του Πυλώνα I για τον δείκτη συνολικών κεφαλαίων ανέρχεται στο 8.0% και αυτό δύναται να επιτευχθεί, επιπρόσθετα από τον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) ύψους 4.5%, με μέχρι 1.5% από Πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (AT1) και με μέχρι 2.0% από Κεφάλαια Κατηγορίας 2 (T2).

Το Συγκρότημα υπόκειται επίσης σε επιπρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις για κινδύνους που δεν καλύπτονται από τις κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα I (συμπληρωματικές πρόνοιες του Πυλώνα II) (P2R).

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)

ΣΤ.12 Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)

Με την ολοκλήρωση της ετήσιας Διαδικασίας Εποπτικής Εξέτασης και Αξιολόγησης (ΔΕΕΑ) που πραγματοποιήθηκε από την ΕΚΤ το 2019 ο ελάχιστος δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με μεταβατικές διατάξεις του Συγκροτήματος και ο αντίστοιχος δείκτης Συνολικών Κεφαλαίων παραμένουν αμετάβλητοι για το 2020 σε σύγκριση με το 2019, εξαιρουμένης της σταδιακής αύξησης του Αποθεματικού Ασφαλείας των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII). Η απαίτηση για τον ελάχιστο δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με μεταβατικές διατάξεις του Συγκροτήματος ανέρχεται σε 11.0% και αποτελείται από απαιτήσεις του Πυλώνα Ι ύψους 4.5%, απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ (P2R) ύψους 3.0%, το Αποθεματικό Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) ύψους 2.5% (σε πλήρη εφαρμογή από την 1 Ιανουαρίου 2019) και το Αποθεματικό Ασφαλείας O-SII ύψους 1.0%.

Η απαίτηση για τον Συνολικό δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας του Συγκροτήματος ανέρχεται σε 14.5% και αποτελείται από απαιτήσεις του Πυλώνα Ι ύψους 8.0% (από το οποίο μέχρι 1.5% μπορεί να καλυφθεί με Πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (AT1) και μέχρι 2.00% με Κεφάλαια Κατηγορίας 2 (T2)), απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ (P2R) ύψους 3.0%, το Αποθεματικό Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) ύψους 2.5% και το Αποθεματικό ασφαλείας O-SII ύψους 1.0%. Η ΕΚΤ είχε παράσχει επίσης μη δημόσια καθοδήγηση για πρόσθετα αποθέματα του δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1). Η τελική απόφαση της ΔΕΕΑ για το 2019 τέθηκε σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2020.

Τον Απρίλιο 2020, σε συνέχεια των ανακοινώσεων της ΕΚΤ και της ΕΑΤ στις 12 Μαρτίου 2020 σχετικά με την έξαρση του ιού COVID-19, η BOC PCL έλαβε τροποποιητική απόφαση ΔΕΕΑ από την ΕΚΤ, η οποία τροποποιεί τη σύνθεση της απαίτησης για επιπρόσθετα ίδια κεφάλαια του Πυλώνα ΙΙ (P2R), επιτρέποντας τη χρήση Πρόσθετων Κεφαλαίων Κατηγορίας 1 (AT1) και Κεφαλαίων Κατηγορίας 2 (T2) για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του Πυλώνα ΙΙ και όχι μόνο με Κεφάλαια Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1), σε σχέση με την τελική απόφαση ΔΕΕΑ που λήφθηκε το Δεκέμβριο 2019 και η οποία απαιτούσε όπως οι απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ (P2R) ικανοποιούνται πλήρως με Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1). Η απόφαση αυτή τέθηκε σε εφαρμογή από τις 12 Μαρτίου 2020, ενώ αρχικά αναμενόταν να τεθεί σε εφαρμογή τον Ιανουάριο του 2021 μαζί με την Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων V (CRD V). Ως αποτέλεσμα, η απαίτηση για τον ελάχιστο δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) του Συγκροτήματος έχει μειωθεί στο 9.7%, και αποτελείται από απαιτήσεις του Πυλώνα Ι ύψους 4.5%, απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ (P2R) ύψους 1.7%, το Αποθεματικό Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) ύψους 2.5% (σε πλήρη εφαρμογή από την 1 Ιανουαρίου 2019) και το Αποθεματικό Ασφαλείας O-SII ύψους 1.0%. Οι ελαφρύνσεις κεφαλαίου της ΕΚΤ για τις συνέπειες του COVID-19 οδήγησαν στην αύξηση του αποθέματος του δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) του Συγκροτήματος κατά 131 μ.β. Δεν υπήρξε οποιαδήποτε αλλαγή στην απαίτηση για τον δείκτη Συνολικών Κεφαλαίων.

Επιπλέον, με βάση τις τελικές κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ για τη ΔΕΕΑ και των εποπτικών ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων καθώς και τη μεθοδολογία 2018 της ΔΕΕΑ του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (SSM), τα ίδια κεφάλαια που κατέχονται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του Πυλώνα ΙΙ (P2G), δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την κάλυψη οποιονδήποτε άλλων κεφαλαιακών απαιτήσεων (απαιτήσεις του Πυλώνα Ι, απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ (P2R) ή συνδυασμένη απαίτηση αποθέματος ασφαλείας), και ως εκ τούτου δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν δύο φορές. Σύμφωνα με την τελική απόφαση της ΔΕΕΑ του 2019, οι νέες αυτές πρόνοιες τέθηκαν σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2020.

Το Νοέμβριο 2020 το Συγκρότημα έλαβε ενημέρωση από την ΕΚΤ σύμφωνα με την οποία δεν θα εκδοθεί απόφαση ΔΕΕΑ για τον κύκλο της ΔΕΕΑ για το 2020 και θα παραμείνει σε ισχύ η απόφαση ΔΕΕΑ του 2019, και ως εκ τούτου οι κεφαλαιακές απαιτήσεις για το Συγκρότημα, καθώς και άλλες απαιτήσεις που καθορίστηκαν από την απόφαση ΔΕΕΑ του 2019 (όπως έχει τροποποιηθεί), παραμένουν αμετάβλητες. Η εν λόγω ενημέρωση είναι συμβατή με σχετική ανακοίνωση της ΕΚΤ που πραγματοποιήθηκε νωρίτερα στο έτος ότι η ΕΚΤ θα υιοθετήσει μια ρεαλιστική προσέγγιση σε ότι αφορά τον κύκλο της ΔΕΕΑ για το 2020.

Η απαίτηση για τον ελάχιστο δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με μεταβατικές διατάξεις του Συγκροτήματος για το 2019 ανερχόταν σε 10.5%, και αποτελείτο από απαιτήσεις του Πυλώνα Ι ύψους 4.5%, απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ (P2R) ύψους 3.0%, το Αποθεματικό Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) ύψους 2.5% και το Αποθεματικό Ασφαλείας O-SII ύψους 0.5%. Η ΕΚΤ είχε παράσχει επίσης μη δημόσια καθοδήγηση για πρόσθετα αποθέματα του δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1).

Η απαίτηση για τον ελάχιστο δείκτη Συνολικών Κεφαλαίων με μεταβατικές διατάξεις του Συγκροτήματος για το 2019 ανερχόταν σε 14.0% και αποτελείτο από τις απαιτήσεις του Πυλώνα Ι ύψους 8.0% (από το οποίο μέχρι 1.50% μπορεί να καλυφθεί με Πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (AT1) και μέχρι 2.00% με Κεφάλαια Κατηγορίας 2 (T2)), τις απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ (P2R) ύψους 3.0%, το Αποθεματικό Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) ύψους 2.5% καθώς και το Αποθεματικό Ασφαλείας O-SII ύψους 0.5%.

Οι πιο πάνω ελάχιστοι δείκτες ισχύουν τόσο για την BOC PCL όσο και για το Συγκρότημα. Η κεφαλαιακή θέση του Συγκροτήματος και της BOC PCL στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 ξεπερνά τόσο τις κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα Ι όσο και τις συμπληρωματικές απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ (P2R). Σημειώνεται ωστόσο ότι οι συμπληρωματικές κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον Πυλώνα ΙΙ (P2R) αφορούν συγκεκριμένη χρονική στιγμή και συνεπώς υπόκεινται σε αλλαγές με την πάροδο του χρόνου.

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)

ΣΤ.12 Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)

Η ΚΤΚ, με βάση τις διατάξεις του Μακροπροληπτικής Εποπτείας των Ιδρυμάτων Νόμου του 2015, καθορίζει σε τριμηνιαία βάση το Αντικυκλικό Κεφαλαϊκό Απόθεμα Ασφάλειας (CCyB) όπως προκύπτει από την μεθοδολογία που περιγράφεται στον νόμο. Η ΚΤΚ έχει καθορίσει το Αντικυκλικό Κεφαλαϊκό Απόθεμα Ασφάλειας (CCyB) για την Κύπρο στο 0% για τα έτη 2020 και 2019.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του πιο πάνω νόμου, η ΚΤΚ είναι επίσης η αρμόδια αρχή για τον προσδιορισμό των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SIIs) και για τον καθορισμό του κεφαλαϊκού Αποθέματος Ασφάλειας Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων γι' αυτές τις συστημικά σημαντικές τράπεζες. Η BOC PCL έχει προσδιοριστεί ως O-SII και η ΚΤΚ έχει καθορίσει το κεφαλαϊκό απόθεμα ασφαλείας για την BOC PCL και το Συγκρότημα στο 2.0%.

Το κεφαλαϊκό απόθεμα ασφαλείας Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων έχει τεθεί σε εφαρμογή σταδιακά από την 1 Ιανουαρίου 2019 αρχικά στο 0.5% και θα αυξάνεται κατά 0.5% κάθε χρόνο μέχρι την πλήρη εφαρμογή του (2.0%). Τον Απρίλιο 2020 η ΚΤΚ αποφάσισε την καθυστέρηση της σταδιακής εφαρμογής του Αποθεματικού Ασφαλείας O-SII (0.5%) την 1 Ιανουαρίου 2021 και την 1 Ιανουαρίου 2022 κατά 12 μήνες. Ως εκ τούτου, η εισαγωγή του Αποθεματικού Ασφαλείας O-SII χωρίς μεταβατικές διατάξεις μετατίθεται την 1 Ιανουαρίου 2023, αντί την 1 Ιανουαρίου 2022 όπως είχε αρχικά οριστεί.

Οι θυγατρικές ασφαλιστικές εταιρίες του Συγκροτήματος συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιριών, περιλαμβανομένου του ελάχιστου περιθωρίου φερεγγυότητας. Η ρυθμιζόμενη εταιρία του Συγκροτήματος Διαχείρισης ΟΣΕΚΑ και φύλαξης Ταμείων, BOC Asset Management Ltd, συμμορφώνεται με τις εποπτικές κεφαλαϊκές απαιτήσεις των νόμων και κανονισμών της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΕΚ) Κύπρου στις 30 Σεπτεμβρίου 2020. Η εποπτευόμενη επενδυτική εταιρία του Συγκροτήματος (ΚΕΠΕΥ), ο Κυπριακός Οργανισμός Επενδύσεων και Αξιών Λτδ (CISCO), υστερούσε των ελάχιστων αρχικών κεφαλαϊκών απαιτήσεων και του πρόσθετου Αποθεματικού Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και 31 Δεκεμβρίου 2019, ενώ στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 δεν τηρούσε ούτε τα ελάχιστα όρια του συνολικού δείκτη κεφαλαϊκής επάρκειας. Το Νοέμβριο 2020, η CISCO προέβη στις απαραίτητες ενέργειες για αποκατάσταση των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων και συμμόρφωση με τα ελάχιστα όρια του δείκτη κεφαλαϊκής της επάρκειας.

ΣΤ.12.1 Κεφαλαϊκή θέση

Η κεφαλαϊκή θέση του Συγκροτήματος και της BOC PCL (μετά την εφαρμογή των μεταβατικών διατάξεων) παρουσιάζεται πιο κάτω.

Εποπτικά κεφάλαια	Συγκρότημα		BOC PCL	
	30 Σεπτεμβρίου 2020	31 Δεκεμβρίου 2019 ⁷	30 Σεπτεμβρίου 2020	31 Δεκεμβρίου 2019 ⁷
	€000	€000	€000	€000
Μεταβατικά Κεφάλαια Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) ⁸	1,734,560	1,909,049	1,692,782	1,869,105
Πρόσθετα Μεταβατικά Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (AT1)	220,000	220,000	220,000	220,000
Κεφάλαια Κατηγορίας 2 (T2)	195,380	189,955	250,000	250,000
Μεταβατικά συνολικά εποπτικά κεφάλαια	2,149,940	2,319,004	2,162,782	2,339,105
Σταθμισμένα σε κίνδυνο ανοίγματα – πιστωτικός κίνδυνος ⁹	10,545,095	11,547,303	10,535,564	11,518,932
Σταθμισμένα σε κίνδυνο ανοίγματα – λειτουργικός κίνδυνος	1,342,700	1,342,700	1,255,875	1,255,875
Σύνολο σταθμισμένων σε κίνδυνο ανοίγματα	11,887,795	12,890,003	11,791,439	12,774,807
	%	%	%	%
Δείκτης Μεταβατικών Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1)	14.6	14.8	14.4	14.6
Δείκτης συνολικών μεταβατικών ιδίων κεφαλαίων	18.1	18.0	18.3	18.3

⁷ Σύμφωνα με την Ετήσια Έκθεση 2019 και τις Γνωστοποιήσεις του Πυλώνα III του 2019.

⁸ Τα Κεφάλαια Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) περιλαμβάνουν αφαιρέσεις κυρίως λόγω κανονιστικών διατάξεων, που αποτελούνται, μεταξύ άλλων, από άυλα περιουσιακά στοιχεία ύψους €45,098 χιλ. για το Συγκρότημα και €42,203 χιλ. για την BOC PLC στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 (31 Δεκεμβρίου 2019: €51,204 χιλ. για το Συγκρότημα και €48,463 χιλ. για την BOC PCL).

⁹ Περιλαμβάνει τις προσαρμογές πιστωτικής αποτίμησης (CVA).

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)

ΣΤ.12 Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)

ΣΤ.12.1 Κεφαλαιακή θέση (συνέχεια)

Οι δείκτες κεφαλαίου του Συγκροτήματος και της BOC PCL κατά την ημερομηνία αναφοράς χωρίς μεταβατικές διατάξεις για το ΔΠΧΑ9 και χωρίς μεταβατικές διατάξεις για εφαρμογή του προσωρινού χειρισμού σύμφωνα με το Άρθρο 468 του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) παρουσιάζονται πιο κάτω:

	Συγκρότημα		BOC PCL	
	30 Σεπτεμβρίου 2020 ¹⁰	31 Δεκεμβρίου 2019 ¹¹	30 Σεπτεμβρίου 2020 ¹⁰	31 Δεκεμβρίου 2019 ¹¹
Χωρίς μεταβατικές διατάξεις	%	%	%	%
Δείκτης Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1	12.8	13.1	12.6	12.9
Δείκτης συνολικών ιδίων κεφαλαίων	16.5	16.5	16.6	16.6

Κατά τη διάρκεια της περιόδου που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, τα Κεφάλαια Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) επηρεάστηκαν αρνητικά από τη σταδιακή εφαρμογή των μεταβατικών διατάξεων του ΔΠΧΑ 9 την 1 Ιανουαρίου 2020, τη μείωση των αποθεματικών και τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές, συμπεριλαμβανομένων των προβλέψεων που αναγνωρίστηκαν ως αποτέλεσμα της συμφωνίας πώλησης ΜΕΔ που υπογράφηκε τον Αύγουστο του 2020 (Project Helix 2). Θετική επίδραση στο Δείκτη Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) είχαν η μεταβολή των σταθμισμένων σε κίνδυνο ανοιγμάτων και τα εισοδήματα πριν από τις προβλέψεις. Η εισαγωγή των πρόσφατων προσαρμογών για αντιμετώπιση της πανδημίας του ιού COVID-19, επηρέασαν θετικά τον Δείκτη Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1), μέσω της αύξησης των ποσών που προστίθενται πίσω στα κεφάλαια για το ΔΠΧΑ 9 (δυναμικό στοιχείο) και των μη πραγματοποιηθέντων ζημιών συγκεκριμένων χρηματοοικονομικών ανοιγμάτων που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων και της μείωσης των σταθμισμένων σε κίνδυνο ανοιγμάτων μέσω της εφαρμογής του νέου συντελεστή έκπτωσης για μικρομεσαίες επιχειρήσεις το οποίο είχε ως αποτέλεσμα τη διεύρυνση του πληθυσμού των εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων που επωφελούνται από χαμηλότερους συντελεστές στάθμισης κινδύνου και επίσης την αναθεώρηση του συντελεστή έκπτωσης που εφαρμόζεται σε αυτά τα ανοίγματα με αποτέλεσμα τη μείωση στα Σταθμισμένα σε Κίνδυνο Ανοίγματα κατά περίπου €380 εκατ.

Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω, ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) μειώθηκε κατά περίπου 20μ.β. κατά τη διάρκεια του εννιαμήνου που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2020.

Ως μέρος των ελαφρυντικών μέτρων μετά την έξαρση του ιού COVID-19, στις 12 Μαρτίου 2020, η ΕΚΤ και η ΕΑΤ ανακοίνωσαν ότι επιτρέπεται στις τράπεζες να λειτουργούν προσωρινά κάτω από το επίπεδο κεφαλαίου που προσδιορίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές του Πυλώνα ΙΙ (P2G), του Αποθεματικού Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου και του Αντικυκλικού Αποθεματικού Ασφαλείας (CCyB). Τον Ιούλιο 2020, η ΕΚΤ δεσμεύτηκε να επιτρέψει στις τράπεζες να λειτουργούν κάτω από τις οδηγίες του Πυλώνα ΙΙ (P2G) και της συνδυαζόμενης απαίτησης αποθέματος τουλάχιστον μέχρι το τέλος του 2022, χωρίς αυτόματη ενεργοποίηση εποπτικών ενεργειών.

Το Συγκρότημα επέλεξε στο παρελθόν να εφαρμόζει την στατική-δυναμική προσέγγιση σε σχέση με τις μεταβατικές ρυθμίσεις για την αρχική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9, όπου η επίδραση της απομείωσης από την αρχική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 στους δείκτες κεφαλαίου θα απορροφηθεί σταδιακά, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/2395 κι ως εκ τούτου εφαρμόζει την παράγραφο 4 του Άρθρου 473(α) του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR). Η στατική-δυναμική προσέγγιση επιτρέπει τον περιοδικό επαναυπολογισμό των μεταβατικών προσαρμογών στα δάνεια του Σταδίου 1 και Σταδίου 2, ούτως ώστε να αντικατοπτρίζουν την αύξηση των προβλέψεων των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των δανείων στο Στάδιο 3 παραμένουν στατικές κατά τη μεταβατική περίοδο σύμφωνα με την επίδραση κατά την αρχική αναγνώριση.

Το ποσό που προστίθεται κάθε έτος μειώνεται με βάση ένα συντελεστή στάθμισης μέχρι να επέλθει η πλήρης απορρόφηση της επίπτωσης από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 στο δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 στο τέλος της πενταετίας. Η επίδραση στα κεφάλαια για το έτος 2018 ήταν 5% της επίδρασης της απομείωσης από την αρχική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9, αυξανόμενη σε 15% (συσσωρευμένα) για το έτος 2019 και σε 30% (συσσωρευμένα) για το έτος 2020.

Σε συνέχεια των τροποποιήσεων του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) τον Ιούνιο 2020, το Συγκρότημα εφάρμοσε τις τροποποιήσεις σε σχέση με τις μεταβατικές ρυθμίσεις του ΔΠΧΑ 9 για τα δάνεια του Σταδίου 1 και Σταδίου 2 (δυναμικό στοιχείο), οι οποίες προβλέπουν επέκταση της μεταβατικής περιόδου για το δυναμικό στοιχείο.

¹⁰ Χωρίς μεταβατικές διατάξεις για ΔΠΧΑ 9 και χωρίς εφαρμογή του προσωρινού χειρισμού σύμφωνα με το Άρθρο 468 του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR).

¹¹ Χωρίς μεταβατικές διατάξεις για ΔΠΧΑ 9.

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)

ΣΤ.12 Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)

ΣΤ.12.1 Κεφαλαιακή θέση (συνέχεια)

Παρέχεται η δυνατότητα να προστίθεται πίσω το 100% των προβλέψεων για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές του ΔΠΧΑ 9 για τα δάνεια σε Στάδιο 1 και 2 κατά τα έτη 2020 και 2021, με το ποσοστό να μειώνεται σε 75% το 2022, σε 50% το 2023 και σε 25% το 2024. Ο υπολογισμός σε κάθε περίοδο αναφοράς γίνεται για τις προβλέψεις του Σταδίου 1 και Σταδίου 2 κατά την 1 Ιανουαρίου 2020, αντί της 1 Ιανουαρίου 2018. Ο υπολογισμός του ποσού του στατικού στοιχείου δεν επηρεάζεται.

Σε σχέση με τον προσωρινό χειρισμό για μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές για συγκεκριμένα ανοίγματα που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, ο Κανονισμός (ΕΕ) 2020/873 επιτρέπει στα ιδρύματα να αφαιρέσουν από το δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) τα συσσωρευμένα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές από τις 31 Δεκεμβρίου 2019, εξαιρουμένων των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που είναι πιστωτικά απομειωμένα. Το σχετικό ποσό αφαιρείται κλιμακωτά, 100% από τον Ιανουάριο μέχρι τον Δεκέμβριο 2020, με το ποσοστό να μειώνεται σε 70% από τον Ιανουάριο μέχρι τον Δεκέμβριο 2021 και σε 40% από τον Ιανουάριο μέχρι τον Δεκέμβριο 2022. Η Τράπεζα εφαρμόζει την προσωρινή μεταχείριση από το τρίτο τρίμηνο του 2020.

Πρότυπο ΔΠΧΑ 9/Άρθρο 468–FL: Σύγκριση των ιδίων κεφαλαίων και των δεικτών κεφαλαίου και μόχλευσης του ιδρύματος με και χωρίς την εφαρμογή μεταβατικών διατάξεων για το ΔΠΧΑ 9 ή ανάλογων αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, και με και χωρίς την εφαρμογή της προσωρινής μεταχείρισης σύμφωνα με το Άρθρο 468 του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR)

		30 Σεπτεμβρίου 2020	30 Ιουνίου 2020	31 Μαρτίου 2020	31 Δεκεμβρίου 2019	30 Σεπτεμβρίου 2019*
		€000	€000	€000	€000	€000
1	Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1)	1,734,560	1,707,010	1,806,926	1,909,049	1,974,153
2	Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) ως εάν το ΔΠΧΑ 9 ή ανάλογες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές με μεταβατικές διατάξεις δεν είχαν εφαρμοστεί	1,502,062	1,479,450	1,590,786	1,646,593	1,711,698
2α	Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) ως εάν η προσωρινή μεταχείριση μη πραγματοποιηθέντων κερδών και ζημιών που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω άλλων συνολικών εισοδημάτων σύμφωνα με το Άρθρο 468 του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) δεν είχε εφαρμοστεί**	1,726,264	1,707,010	1,806,926	1,909,049	1,974,153
3	Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (T1)	1,954,560	1,927,010	2,026,926	2,129,049	2,194,153
4	Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (T1) ως εάν το ΔΠΧΑ 9 ή ανάλογες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές με μεταβατικές διατάξεις δεν είχαν εφαρμοστεί	1,722,062	1,699,450	1,810,786	1,866,593	1,931,698
4α	Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (T1) ως εάν η προσωρινή μεταχείριση μη πραγματοποιηθέντων κερδών και ζημιών που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω άλλων συνολικών εισοδημάτων σύμφωνα με το Άρθρο 468 του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) δεν είχε εφαρμοστεί**	1,946,264	1,927,010	2,026,926	2,129,049	2,194,153
5	Συνολικά κεφάλαια	2,149,940	2,126,084	2,227,575	2,319,004	2,391,436
6	Συνολικά κεφάλαια ως εάν το ΔΠΧΑ 9 ή ανάλογες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές με μεταβατικές διατάξεις δεν είχαν εφαρμοστεί	1,937,107	1,917,532	2,028,428	2,075,418	2,148,107
6α	Συνολικά κεφάλαια ως εάν η προσωρινή μεταχείριση μη πραγματοποιηθέντων κερδών και ζημιών που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω άλλων συνολικών εισοδημάτων σύμφωνα με το Άρθρο 468 του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) δεν είχε εφαρμοστεί**	2,141,644	2,126,084	2,227,575	2,319,004	2,391,436
Σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία						
7	Σύνολο σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων	11,887,795	11,960,184	12,598,792	12,890,003	13,757,700
8	Σύνολο σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων ως εάν το ΔΠΧΑ 9 ή ανάλογες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές με μεταβατικές διατάξεις δεν είχαν εφαρμοστεί	11,655,297	11,732,624	12,368,530	12,607,267	13,471,035

* Τα ποσά και οι δείκτες παρουσιάζονται εξαιρουμένων των ενδιάμεσων κερδών.

**Η προσωρινή μεταχείριση εφαρμόστηκε από το Συγκρότημα κατά το τρίτο τρίμηνο 2020 και δεν επηρεάζει τις προηγούμενες περιόδους που παρουσιάζονται.

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)**ΣΤ.12 Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)****ΣΤ.12.1 Κεφαλαιακή θέση (συνέχεια)**

		30 Σεπτεμβρίου 2020	30 Ιουνίου 2020	31 Μαρτίου 2020	31 Δεκεμβρίου 2019	30 Σεπτεμβρίου 2019*
		€000	€000	€000	€000	€000
	Δείκτες κεφαλαίου					
9	Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) (ως ποσοστό του ποσού ανοίγματος κινδύνου)	14.6%	14.3%	14.3%	14.8%	14.3%
10	Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) (ως ποσοστό του ποσού ανοίγματος κινδύνου) ως εάν το ΔΠΧΑ 9 ή ανάλογες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές με μεταβατικές διατάξεις δεν είχαν εφαρμοστεί	12.9%	12.6%	12.9%	13.1%	12.7%
10α	Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) (ως ποσοστό του ποσού ανοίγματος κινδύνου) ως εάν η προσωρινή μεταχείριση μη πραγματοποιηθέντων κερδών και ζημιών που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω άλλων συνολικών εισοδημάτων σύμφωνα με το Άρθρο 468 του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) δεν είχε εφαρμοστεί**	14.5%	14.3%	14.3%	14.8%	14.3%
11	Κεφάλαιο Κατηγορίας 1 (T1) (ως ποσοστό του ποσού ανοίγματος κινδύνου)	16.4%	16.1%	16.1%	16.5%	15.9%
12	Κεφάλαιο Κατηγορίας 1 (T1) (ως ποσοστό του ποσού ανοίγματος κινδύνου) ως εάν το ΔΠΧΑ 9 ή ανάλογες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές με μεταβατικές διατάξεις δεν είχαν εφαρμοστεί	14.8%	14.5%	14.6%	14.8%	14.3%
12α	Κεφάλαιο Κατηγορίας 1 (T1) (ως ποσοστό του ποσού ανοίγματος κινδύνου) ως εάν η προσωρινή μεταχείριση μη πραγματοποιηθέντων κερδών και ζημιών που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω άλλων συνολικών εισοδημάτων σύμφωνα με το Άρθρο 468 του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) δεν είχε εφαρμοστεί**	16.4%	16.1%	16.1%	16.5%	15.9%
13	Συνολικά κεφάλαια (ως ποσοστό του ποσού ανοίγματος κινδύνου)	18.1%	17.8%	17.7%	18.0%	17.4%
14	Συνολικά κεφάλαια (ως ποσοστό του ποσού ανοίγματος κινδύνου) ως εάν το ΔΠΧΑ 9 ή ανάλογες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές με μεταβατικές διατάξεις δεν είχαν εφαρμοστεί	16.6%	16.3%	16.4%	16.5%	15.9%
14α	Συνολικά κεφάλαια (ως ποσοστό του ποσού ανοίγματος κινδύνου) ως εάν η προσωρινή μεταχείριση μη πραγματοποιηθέντων κερδών και ζημιών που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω άλλων συνολικών εισοδημάτων σύμφωνα με το Άρθρο 468 του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) δεν είχε εφαρμοστεί**	18,0%	17.8%	17.7%	18.0%	17.4%
	Δείκτης μόχλευσης					
15	Δείκτης μόχλευσης μέτρου συνολικού ανοίγματος	21,377,843	21,219,766	20,316,602	21,075,511	21,088,020
16	Δείκτης μόχλευσης	9.1%	9.1%	10.0%	10.1%	10.4%
17	Δείκτης μόχλευσης ως εάν το ΔΠΧΑ 9 ή ανάλογες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές με μεταβατικές διατάξεις δεν είχαν εφαρμοστεί	8.1%	8.1%	9.0%	8.9%	9.3%
17α	Δείκτης μόχλευσης ως εάν η προσωρινή μεταχείριση μη πραγματοποιηθέντων κερδών και ζημιών που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω άλλων συνολικών εισοδημάτων σύμφωνα με το Άρθρο 468 του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) δεν είχε εφαρμοστεί**	9.1%	9.1%	10.0%	10.1%	10.4%

* Τα ποσά και οι δείκτες παρουσιάζονται εξαιρουμένων των ενδιάμεσων κερδών.

**Η προσωρινή μεταχείριση εφαρμόστηκε από το Συγκρότημα κατά το τρίτο τρίμηνο 2020 και δεν επηρεάζει τις προηγούμενες περιόδους που παρουσιάζονται.

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)

ΣΤ.12 Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)

ΣΤ.12.1 Κεφαλαιακή θέση (συνέχεια)

Η μείωση στα Σταθμισμένα σε Κίνδυνο Ανοίγματα (ΣΚΑ) προήλθε κυρίως από τον Πιστωτικό κίνδυνο και αναλύεται στα μέρη ΣΤ.12.2 και ΣΤ.12.3 πιο κάτω.

Η αύξηση του δείκτη μόχλευσης στο μέτρο συνολικού ανοίγματος από τις 31 Δεκεμβρίου 2019 μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2020 ακολουθεί την κίνηση των περιουσιακών στοιχείων του ισολογισμού του Συγκροτήματος.

Η μείωση στον δείκτη μόχλευσης από τις 31 Δεκεμβρίου 2019 μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2020 οφείλεται κυρίως στη μείωση στο μέτρο Κεφαλαίου (Κεφάλαιο Κατηγορίας 1).

ΣΤ.12.2 Ανασκόπηση Σταθμισμένων σε Κίνδυνο Ανοιγμάτων

		Σταθμισμένα σε Κίνδυνο Ανοίγματα		Ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις
		30 Σεπτεμβρίου 2020	31 Δεκεμβρίου 2019	30 Σεπτεμβρίου 2020
		€000	€000	€000
1	Πιστωτικός κίνδυνος (εξαιρουμένου του πιστωτικού κινδύνου αντισυμβαλλόμενου (ΠΚΑ))	10,417,181	11,411,497	833,374
2	<i>Εκ των οποίων: τυποποιημένη προσέγγιση</i>	10,417,181	11,411,497	833,374
6	ΠΚΑ	8,421	12,618	674
7	<i>Εκ των οποίων: τρέχουσες τιμές αγοράς</i>	6,203	9,568	497
12	<i>Εκ των οποίων: Προσαρμογή Πιστωτικής Αποτίμησης Αντισυμβαλλόμενου (ΠΠΑΑ)</i>	2,218	3,050	177
14	Ανοίγματα σε Τιτλοποιήσεις στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο (μετά το ανώτατο όριο)	40,304	45,638	3,224
18	<i>Εκ των οποίων: τυποποιημένη προσέγγιση</i>	40,304	45,638	3,224
23	Λειτουργικός κίνδυνος	1,342,700	1,342,700	107,416
25	<i>Εκ των οποίων: τυποποιημένη προσέγγιση</i>	1,342,700	1,342,700	107,416
27	Ποσά κάτω από το όριο αφαίρεσης (υπόκεινται στο συντελεστή στάθμισης κινδύνου 250%)	79,189	77,550	6,335
29	Σύνολο	11,887,795	12,890,003	951,023

Η μείωση στα Σταθμισμένα σε Κίνδυνο Ανοίγματα (ΣΚΑ) προήλθε κυρίως από τη μείωση στον Πιστωτικό κίνδυνο που παρουσιάζεται στην πρώτη γραμμή του πιο πάνω πίνακα, η οποία αναλύεται περαιτέρω στο μέρος ΣΤ.12.3 πιο κάτω.

Δεν υπήρχαν μεγάλα ανοίγματα σε ιδρύματα που να υπερέβαιναν τα σχετικά όρια.

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)

ΣΤ.12 Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)

ΣΤ.12.3 Τυποποιημένη προσέγγιση – Σταθμισμένα σε Κίνδυνο Ανοίγματα και Ένταση των Σταθμισμένων σε Κίνδυνο Ανοιγμάτων

Ο πιο κάτω πίνακας απεικονίζει τα Σταθμισμένα σε Κίνδυνο Ανοίγματα και την Ένταση των Σταθμισμένων σε Κίνδυνο Ανοιγμάτων όλων των κατηγοριών που περιλαμβάνονται στις γραμμές 1 και 27 στον πίνακα στο μέρος ΣΤ.12.2 πιο πάνω.

Κατηγορίες ανοιγμάτων	30 Σεπτεμβρίου 2020		31 Δεκεμβρίου 2019	
	Σταθμισμένα σε Κίνδυνο Ανοίγματα και ένταση των Σταθμισμένων σε Κίνδυνο Ανοιγμάτων		Σταθμισμένα σε Κίνδυνο Ανοίγματα και ένταση των Σταθμισμένων σε Κίνδυνο Ανοιγμάτων	
	Σταθμισμένα σε Κίνδυνο Ανοίγματα	Ένταση των Σταθμισμένων σε Κίνδυνο Ανοιγμάτων	Σταθμισμένα σε Κίνδυνο Ανοίγματα	Ένταση των Σταθμισμένων σε Κίνδυνο Ανοιγμάτων
	€000	%	€000	%
Κεντρικές κυβερνήσεις ή κεντρικές τράπεζες	348,944	5.1	382,591	6.2
Περιφερειακές κυβερνήσεις ή τοπικές αρχές	657	1.2	542	0.8
Οντότητες δημόσιου τομέα	3	-	9	-
Ιδρύματα	175,665	23.4	179,648	29.6
Επιχειρήσεις	2,970,094	90.0	3,353,301	99.5
Λιανική τραπεζική	937,431	71.2	960,387	71.2
Ανοίγματα εξασφαλισμένα με υποθήκες επί ακίνητης περιουσίας	1,246,980	36.4	1,180,406	37.5
Ανοίγματα σε αθέτηση	1,581,480	103.8	2,053,619	107.3
Ανοίγματα που σχετίζονται με ιδιαίτερα υψηλούς κινδύνους	1,199,227	150.0	1,404,849	150.0
Καλυμμένα ομολόγα	16,586	10.0	16,333	10.0
Οργανισμοί Συλλογικών Επενδύσεων (ΟΣΕ)	2,774	74.5	205	100.0
Μετοχές	101,017	188.8	80,275	237.9
Άλλα στοιχεία	1,915,512	97.2	1,876,882	94.1
Σύνολο	10,496,370	51.2	11,489,047	57.1

Η μείωση στη συνολική ένταση των Σταθμισμένων σε Κίνδυνο Ανοιγμάτων (ΣΚΑ) προήλθε κυρίως από: (α) την αλλαγή στη σύνθεση του ισολογισμού, δηλαδή υπόλοιπα σε κατηγορίες ανοιγμάτων σχετικά υψηλότερου κινδύνου (απαιτήσεις από πελάτες, λοιπά περιουσιακά στοιχεία και ακίνητα που κατέχονται προς πώληση) έχουν μειωθεί και υπόλοιπα σε κατηγορίες ανοιγμάτων χαμηλότερου κινδύνου (μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες) έχουν αυξηθεί, (β) αυξημένες εξυγιάνσεις/εξοφλήσεις/αποπληρωμές των ΜΕΔ, και (γ) τη μειωμένη ένταση των Σταθμισμένων σε Κίνδυνο Ανοιγμάτων (ΣΚΑ) σε κάθε κατηγορία ανοίγματος, η οποία οφείλεται κυρίως στην εφαρμογή του νέου συντελεστή στήριξης προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις που προέκυψε από την τροποποίηση του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II) τον Ιούνιο 2020, η οποία επέκτεινε τον πληθυσμό των εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων που επωφελοούνται από χαμηλότερους συντελεστές στάθμισης κινδύνου στις κατηγορίες ανοιγμάτων «Επιχειρήσεις» και «Ανοίγματα εξασφαλισμένα με υποθήκες επί ακίνητης περιουσίας» και επίσης την αναθεώρηση του συντελεστή έκπτωσης που εφαρμόζεται σε αυτά τα ανοίγματα με αποτέλεσμα τη μείωση των σταθμισμένων σε κίνδυνο ανοιγμάτων κατά περίπου €380 εκατ.. Η μείωση των αναβαλλόμενων φορολογικών πιστώσεων με συντελεστή στάθμισης κινδύνου 100% βελτίωσε την ένταση των Σταθμισμένων σε Κίνδυνο Ανοιγμάτων των «Κεντρικών κυβερνήσεων ή κεντρικών τραπεζών». Παρομοίως, οι βελτιωμένες εξωτερικές πιστοληπτικές διαβαθμίσεις και εναπομεινουσες λήξεις συνέβαλαν στη μειωμένη ένταση των Σταθμισμένων σε Κίνδυνο Ανοιγμάτων των κατηγοριών ανοιγμάτων «Ιδρύματα» και «Οργανισμοί Συλλογικών Επενδύσεων (ΟΣΕ)». Η βελτίωση των «Ανοιγμάτων σε αθέτηση» οφείλεται στην αυξημένη κάλυψη προβλέψεων και τη μείωση στα ΜΕΔ, ενώ η αύξηση στην ένταση των Σταθμισμένων σε Κίνδυνο Ανοιγμάτων των «Άλλων στοιχείων» προήλθε από την αύξηση στα υπόλοιπα των ακινήτων που κατέχονται προς πώληση μετά από αποτυχημένη δημοπρασία ή που διατηρούνται για περισσότερα από 10 έτη και, σύμφωνα και με τις συστάσεις της ΔΕΕΑ, ο συντελεστής στάθμισης κινδύνου ξεπερνά το 100%. Όλες οι άλλες μεταβολές συνάδουν με τις μεταβολές στον ισολογισμό.

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)

ΣΤ.13 Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης Κεφαλαιακής Επάρκειας (ΕΔΑΚΕ), Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης Ρευστοτικής Επάρκειας (ΕΔΑΡΕ), Πυλώνας II και Διαδικασία Εποπτικής Εξέτασης και Αξιολόγησης (ΔΕΕΑ)

Το Συγκρότημα ετοιμάζει τις εκθέσεις ΕΔΑΚΕ και ΕΔΑΡΕ σε ετήσια βάση. Και οι δύο εκθέσεις για το έτος 2019 εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο και υποβλήθηκαν στην ΕΚΤ στις 30 Απριλίου 2020. Λόγω του χρονικού υποβολής των δύο εκθέσεων, τα επιχειρηματικά πλάνα και τα σενάρια προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων των εκθέσεων ΕΔΑΚΕ και ΕΔΑΡΕ δεν έχουν επικαιροποιηθεί για να αντικατοπτρίζουν την επίδραση του ιού COVID-19 στη βάση σχετικής με το θέμα επικοινωνίας με τον επόπτη. Εντούτοις, η προκαταρκτική εκτιμώμενη επίπτωση του ιού COVID-19 στα κεφάλαια και στη ρευστότητα (βάσει σεναρίων) έχει σχολιασθεί σε ξεχωριστή ενότητα στις εκθέσεις ΕΔΑΚΕ και ΕΔΑΡΕ.

Βάσει της έκθεσης ΕΔΑΚΕ κατά το τέλος Δεκεμβρίου 2019, η BOC PCL διαθέτει επαρκή κεφάλαια κατά τη διάρκεια της τριετούς περιόδου που της επιτρέπουν να συμμορφώνεται με όλες τις εποπτικές απαιτήσεις κεφαλαίου, σε κανονιστική προσέγγιση, τόσο κάτω από το βασικό όσο και κάτω από το δυσμενές σενάριο. Υπό την οικονομική προοπτική, προκύπτουν μικρές κεφαλαιακές ελλείψεις στο δυσμενές σενάριο, το 2022, οι οποίες όμως μπορεί να μετριαστούν από διαθέσιμους μετριαστικούς παράγοντες.

Το Συγκρότημα έχει ετοιμάσει αναθεώρηση της έκθεσης ΕΔΑΚΕ, κατά την 31 Μαρτίου 2020 και κατά την 30 Ιουνίου 2020, στη βάση του πιο πρόσφατου αναθεωρημένου οικονομικού πλάνου, το οποίο υποβλήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο τον Ιούνιο 2020. Και οι δύο αναθεωρήσεις υποδεικνύουν ότι η BOC PCL έχει επαρκή κεφάλαια κατά τη διάρκεια της τριετούς περιόδου που της επιτρέπουν να συμμορφώνεται με όλες τις εποπτικές απαιτήσεις κεφαλαίου, τόσο κάτω από το βασικό όσο και κάτω από το δυσμενές σενάριο, στην κανονιστική προσέγγιση. Υπό την οικονομική προοπτική, προκύπτουν κεφαλαιακές ελλείψεις στο δυσμενές σενάριο, τα έτη 2021 και 2022. Το οικονομικό κεφάλαιο παρακολουθείται στενά για να διασφαλιστεί ότι υπάρχουν διαθέσιμοι μετριαστικοί παράγοντες στην περίπτωση που πραγματοποιηθεί ένα τέτοιο σενάριο.

Το Συγκρότημα θα ετοιμάσει επίσης τριμηνιαία αναθεώρηση των αποτελεσμάτων της ΕΔΑΚΕ κατά το τέλος Σεπτεμβρίου 2020, λαμβάνοντας υπόψη τις τελευταίες πραγματικές και προβλεπόμενες πληροφορίες. Κατά την διάρκεια της τριμηνιαίας αναθεώρησης, το προφίλ κινδύνου και οι διαδικασίες μεταβολών και πολιτικές διαχείρισης κινδύνου του Συγκροτήματος αναθεωρούνται και τυχόν αλλαγές από την ετήσια άσκηση της ΕΔΑΚΕ λαμβάνονται υπόψη.

Το Συγκρότημα ετοιμάζει επίσης τριμηνιαία αναθεώρηση της ΕΔΑΡΕ, μέσω τριμηνιαίων ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων ρευστότητας που υποβάλλονται στην Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων (ALCO) και στην Επιτροπή Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου. Κατά τη διάρκεια της τριμηνιαίας αναθεώρησης επαναξιολογούνται οι κίνδυνοι που είναι συνδεδεμένοι με την ρευστότητα και, αν χρειάζεται, οι παραδοχές των σεναρίων αντοχής προσαρμόζονται ανάλογα. Τυχόν ουσιώδεις μεταβολές από το τέλος του έτους αξιολογούνται από άποψη ρευστότητας. Η τριμηνιαία αναθεώρηση προσδιορίζει κατά πόσο το Συγκρότημα διαθέτει επαρκή αποθέματα ρευστότητας για να καλύψει εκροές κάτω από σενάρια ακραίων καταστάσεων. Η ανάλυση της ΕΔΑΡΕ του Συγκροτήματος καταδεικνύει ότι η ποσότητα και η ικανότητα αύξησης των πόρων ρευστότητας που είναι διαθέσιμα στο Συγκρότημα είναι επαρκή.

Η ΕΚΤ, στο πλαίσιο του εποπτικού της ρόλου, διεξήγαγε την ΔΕΕΑ καθώς και επιτόπιο έλεγχο στο Συγκρότημα. Η ΔΕΕΑ είναι μια ολιστική αξιολόγηση, που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, το επιχειρηματικό μοντέλο του Συγκροτήματος, την εσωτερική διακυβέρνηση και το σύστημα ελέγχου, τους κινδύνους στο κεφάλαιο και την επάρκεια των κεφαλαίων για την κάλυψη αυτών των κινδύνων και τους κινδύνους στη ρευστότητα και την επάρκεια της ρευστότητας για κάλυψη αυτών των κινδύνων. Ο στόχος της ΔΕΕΑ είναι να σχηματίσει η ΕΚΤ μια επικαιροποιημένη εποπτική θέση όσον αφορά τους κινδύνους και τη βιωσιμότητα του Συγκροτήματος που να αποτελέσει τη βάση για εποπτικά μέτρα και διάλογο της ΕΚΤ με το Συγκρότημα. Θα μπορούσαν να επιβληθούν πρόσθετα κεφάλαια και άλλες απαιτήσεις στο Συγκρότημα ως αποτέλεσμα αυτών των εποπτικών διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένης της αναθεώρησης του επιπέδου των συμπληρωματικών προνοιών του Πυλώνα II, καθώς οι αξιολογήσεις των κεφαλαιακών απαιτήσεων του Πυλώνα II γίνονται σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή και συνεπώς υπόκεινται σε αλλαγές με την πάροδο του χρόνου.

Το Συγκρότημα θα συμμετέχει στην άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων της ΕΚΤ για το 2021. Σε συνέχεια της αναβολής της πανευρωπαϊκής άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων του 2020 ως αποτέλεσμα της έξαρσης του ιού COVID-19 και της παγκόσμιας εξάπλωσης του, η EAT ανακοίνωσε ότι η πανευρωπαϊκή άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων του 2021 θα ξεκινήσει τον Ιανουάριο 2021 και τα αποτελέσματα θα ανακοινωθούν μέχρι τις 31 Ιουλίου 2021. Ενώ η άσκηση συντονίζεται από την EAT, διεξάγεται σε συνεργασία με την ΕΚΤ, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου (ΕΣΣΚ), την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τις Αρμόδιες Αρχές από όλες τις σχετικές εθνικές δικαιοδοσίες.

Ζ. Όροι και Επεξηγήσεις

Συμφιλίωσεις των Εναλλακτικών Μέτρων Απόδοσης

Συμφιλίωσεις μεταξύ του υπολογισμού μέτρων απόδοσης που δεν συνάδουν με τα ΔΠΧΑ και των πιο άμεσα συγκρίσιμων μέτρων απόδοσης που συνάδουν με τα ΔΠΧΑ, παρατίθενται πιο κάτω ούτως ώστε να μπορεί να γίνει σύγκριση της πληροφόρησης σε υποκείμενη βάση με την πληροφόρηση σε απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση.

1. (α) Συμφιλίωση Μεικτών Δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

	30 Σεπτεμβρίου 2020	31 Δεκεμβρίου 2019
	€000	€000
Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (όπως ορίζονται πιο κάτω)	12,309,248	12,821,838
Συμφιλίωση για:		
Εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση (Σημ. 1 πιο κάτω)	(176,796)	(201,999)
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση (Μέρος ΣΤ. 4)	(888,018)	(173,881)
Εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση σε δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση	(31,144)	(11,083)
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (Μέρος ΣΤ.3)	(298,508)	(369,293)
Συσσωρευμένη αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	(35,154)	(57,436)
Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες σε αποσβεσμένο κόστος στο Μέρος ΣΤ.3	10,879,628	12,008,146

1. (β) Συμφιλίωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση

	30 Σεπτεμβρίου 2020	31 Δεκεμβρίου 2019
	€000	€000
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση στην υποκείμενη βάση	919,162	184,964
Συμφιλίωση για:		
Εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση σε δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση	(31,144)	(11,083)
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση στο Μέρος ΣΤ.4	888,018	173,881

Z. Όροι και Επεξηγήσεις (συνέχεια)

Συμφιλίωση των Εναλλακτικών Μέτρων Απόδοσης (συνέχεια)

2. (α) Συμφιλίωση Συσσωρευμένων αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

	30 Σεπτεμβρίου 2020	31 Δεκεμβρίου 2019
	€000	€000
Συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (όπως ορίζονται πιο κάτω)	1,933,309	2,096,180
Συμφιλίωση για:		
Εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση (Σημ. 1 πιο κάτω)	(176,796)	(201,999)
Συσσωρευμένη αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	(35,154)	(57,436)
Συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση (Μέρος ΣΤ. 6)	(538,637)	(147,952)
Εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση σε δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση	(31,144)	(11,083)
Προβλέψεις για απομείωση χρηματοοικονομικών εγγυήσεων και ανειλημμένων υποχρεώσεων	(20,160)	(22,112)
Συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες στο Μέρος ΣΤ.3	1,131,418	1,655,598

2. (β) Συμφιλίωση συσσωρευμένων αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση

	30 Σεπτεμβρίου 2020	31 Δεκεμβρίου 2019
	€000	€000
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση στην υποκείμενη βάση	569,781	159,035
Συμφιλίωση για:		
Εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση σε δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση	(31,144)	(11,083)
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση στο Μέρος ΣΤ.6	538,637	147,952

Ζ. Όροι και Επεξηγήσεις (συνέχεια)

Συμφιλίωσης των Εναλλακτικών Μέτρων Απόδοσης (συνέχεια)

3. Συμφιλίωση ΜΕΔ

	30 Σεπτεμβρίου 2020	31 Δεκεμβρίου 2019
	€000	€000
ΜΕΔ (όπως ορίζονται πιο κάτω και σύμφωνα με το Μέρος ΣΤ.8)	3,237,580	3,879,508
Συμφιλίωση για:		
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (ΜΕΔ) που κατέχονται προς πώληση (Σημ. 2 πιο κάτω)	(868,220)	(172,880)
Εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση σε δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (ΜΕΔ) που κατέχονται προς πώληση (Σημ. 3 πιο κάτω)	(31,437)	(11,096)
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (ΜΕΔ)	(117,285)	(144,866)
Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (ΡΟCΙ) (ΜΕΔ) (Σημ. 4 πιο κάτω)	(318,475)	(511,933)
Εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση σε δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (ΜΕΔ) σε Στάδιο 3	(14,544)	(16,516)
Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος σε Στάδιο 3 στο Μέρος ΣΤ.5	1,887,619	3,022,217
Ποσοστό ΜΕΔ		
ΜΕΔ (ως ο πίνακας πιο πάνω) (€000)	3,237,580	3,879,508
Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (ως ο πίνακας πιο πάνω) (€000)	12,309,248	12,821,838
Δείκτης ΜΕΔ/Μεικτά δάνεια (%)	26.3%	30.3%

Σημείωση 1: Η αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση σχετίζεται κυρίως με τα δάνεια που αποκτήθηκαν ως μέρος των εργασιών της Λαϊκής Τράπεζας το 2013. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 3, αυτή η αναπροσαρμογή μείωσε το υπόλοιπο των μεικτών δανείων και απαιτήσεων από πελάτες. Ωστόσο, όσον αφορά τις γνωστοποιήσεις του ΔΠΧΑ 7 καθώς και για την παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου, η εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση σε κάθε ημερομηνία αναφοράς του ισολογισμού, δεν παρουσιάζεται ως μέρος του υπολοίπου των μεικτών δανείων όπως στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση. Αυτό εφαρμόζεται έκτοτε.

Σημείωση 2: Τα μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος μετά από την εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση που κατέχονται προς πώληση περιλαμβάνουν δάνεια στο Στάδιο 3 ύψους €734,622 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2019: δάνεια στο Στάδιο 3 ύψους €150,206 χιλ.) και δάνεια απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση στο Στάδιο 3 ύψους €133,598 χιλ. (από δάνεια απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση συνολικού ποσού ύψους €133,924 χιλ.) (31 Δεκεμβρίου 2019: δάνεια απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση στο Στάδιο 3 ύψους €22,674 χιλ. (από δάνεια απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση συνολικού ποσού ύψους €22,679 χιλ.)) όπως γνωστοποιούνται στο Μέρος ΣΤ. 5.

Σημείωση 3: Η εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση περιλαμβάνει ποσό ύψους €5,485 χιλ. για δάνεια στο Στάδιο 3 (31 Δεκεμβρίου 2019: €3,402 χιλ. για δάνεια στο Στάδιο 3) και ποσό ύψους €25,952 χιλ. για δάνεια απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση στο Στάδιο 3 (31 Δεκεμβρίου 2019: €7,694 χιλ. για δάνεια απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση στο Στάδιο 3) όπως γνωστοποιούνται στο Μέρος ΣΤ. 5.

Σημείωση 4: Τα μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες σε αποσβεσμένο κόστος πριν από την εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση περιλαμβάνουν δάνεια απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση στο Στάδιο 3 ύψους €318,475 χιλ. (από συνολικό ποσό δανείων απομειωμένων κατά την αρχική αναγνώριση ύψους €430,276 χιλ.) (31 Δεκεμβρίου 2019: €511,933 χιλ. δάνεια απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση στο Στάδιο 3 (από συνολικό ποσό δανείων απομειωμένων κατά την αρχική αναγνώριση ύψους €627,212 χιλ.)) όπως γνωστοποιούνται στο Μέρος ΣΤ. 5.

Ζ. Όροι και Επεξηγήσεις (συνέχεια)

Πληροφορίες δεικτών

1. Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο

Η συμφιλίωση των επί μέρους παραμέτρων του καθαρού επιτοκιακού περιθωρίου μεταξύ της υποκείμενης βάσης και της βάσης που απαιτείται από τη νομοθεσία παρουσιάζεται πιο κάτω:

	Εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου	
	2020	2019 (αναπρο- σαρμοσμένα)
1.1. Συμφιλίωση των καθαρών εσόδων από τόκους	€000	€000
Καθαρά έσοδα από τόκους στην υποκείμενη βάση	249,875	260,047
Επανακατηγοριοποιήσεις για:		
Καθαρά έσοδα από τόκους που σχετίζονται με το χαρτοφυλάκιο Helix, που παρουσιάζονται στην υποκείμενη βάση ως μέρος των μη επαναλαμβανόμενων στοιχείων στις 'Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ, περιλαμβανομένων εξόδων αναδιάρθρωσης'	-	33,962
Καθαρά έσοδα από τόκους στη Μη Ελεγμένη Ενδιάμεση Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων	249,875	294,009
Καθαρά έσοδα από τόκους (ετησιοποιημένα)	333,775	347,682

1.2. Τοκοφόρα περιουσιακά στοιχεία	30 Σεπτεμβρίου 2020	30 Ιουνίου 2020	31 Μαρτίου 2020	31 Δεκεμβρίου 2019
	€000	€000	€000	€000
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	5,506,401	5,276,398	4,398,781	5,060,042
Δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες	529,393	621,960	455,284	320,881
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	10,046,718	10,104,240	10,596,536	10,721,841
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση	349,381	361,652	23,700	25,929
<i>Επενδύσεις</i>				
Ομόλογα	1,824,720	1,804,290	1,781,992	1,738,007
Μείον: Επενδύσεις που δεν είναι τοκοφόρες	(19,819)	(23,887)	(21,496)	(23,593)
Συνολικά τοκοφόρα περιουσιακά στοιχεία	18,236,794	18,144,653	17,234,797	17,843,107
1.3. Τριμηνιαίος μέσος όρος των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων (€000)				
- κατά τις 30 Σεπτεμβρίου 2020	17,864,837			
- κατά τις 30 Σεπτεμβρίου 2019	18,102,604			

Z. Όροι και Επεξηγήσεις (συνέχεια)

Πληροφορίες δεικτών (συνέχεια)

2. Λειτουργικά κέρδη επί του μέσου όρου των περιουσιακών στοιχείων

Οι επί μέρους παράμετροι που χρησιμοποιούνται στον προσδιορισμό του δείκτη λειτουργικών κερδών επί του μέσου όρου των περιουσιακών στοιχείων παρατίθενται πιο κάτω:

	30 Σεπτεμβρίου 2020	30 Ιουνίου 2020	31 Μαρτίου 2020	31 Δεκεμβρίου 2019
	€000	€000	€000	€000
Συνολικά περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό του δείκτη λειτουργικών κερδών επί του μέσου όρου των περιουσιακών στοιχείων ως ο Μη Ελεγμένος Ενδιάμεσος Ενοποιημένος Ισολογισμός	21,515,542	21,370,808	20,430,792	21,122,822

	30 Σεπτεμβρίου 2020	30 Σεπτεμβρίου 2019
	€000	€000
Ετησιοποιημένο λειτουργικό κέρδος	203,048	251,676
Τριμηνιαίος μέσος όρος συνολικών στοιχείων	21,109,991	21,705,559

Ζ. Όροι και Επεξηγήσεις (συνέχεια)

Δάνεια	<p>Τα δάνεια παρουσιάζονται πριν την αναπροσαρμογή στην υπολειμματική εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση σε σχέση με τα δάνεια που αποκτήθηκαν από τη Λαϊκή Τράπεζα (υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του ανεξόφλητου συμβατικού ποσού και της εύλογης αξίας των δανείων κατά την ημερομηνία της εξαγοράς), συνολικού ύψους €243 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 (σε σύγκριση με €248 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2020 και €271 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2019).</p> <p>Επιπρόσθετα, τα δάνεια περιλαμβάνουν δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατηγοριοποιούνται και επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων αναπροσαρμοσμένα για τη συσσωρευμένη αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία ύψους €334 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 (σε σύγκριση με €331 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2020 και €427 στις 31 Δεκεμβρίου 2019).</p>
Δείκτης Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (ΔΚΣΧ)	<p>Ο Δείκτης Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (ΔΚΣΧ) υπολογίζεται ως τα 'Διαθέσιμα Ποσά Σταθερής Χρηματοδότησης' σε σχέση με τα 'Απαιτούμενα Ποσά Σταθερής Χρηματοδότησης', με βάση τα πρότυπα της Επιτροπής Βασιλείας III. Ο υπολογισμός του αποτελεί απαίτηση της Διαδικασίας Εποπτικής Εξέτασης και Αξιολόγησης (ΔΕΕΑ). Ο ΔΚΣΧ της ΕΑΤ θα τεθεί σε ισχύ ως κανονιστική απαίτηση σύμφωνα με τον CRR II το 2021.</p>
Δείκτης καθαρών δανείων προς καταθέσεις	<p>Ο δείκτης καθαρών δανείων προς καταθέσεις υπολογίζεται ως τα δάνεια (όπως ορίζονται) μείον τις συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων (όπως ορίζονται) ως προς το σύνολο των καταθέσεων.</p>
Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) (με μεταβατικές διατάξεις)	<p>Ο Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (με μεταβατικές διατάξεις) έχει καθοριστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) (ΕΕ) 575/2013, όπως τροποποιήθηκε από τον CRR II, όπως εφαρμόζεται κατά την ημερομηνία αναφοράς.</p>
Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) (χωρίς μεταβατικές διατάξεις)	<p>Ο Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (χωρίς μεταβατικές διατάξεις) έχει καθοριστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (ΕΕ) Αρ.575/2013, όπως τροποποιήθηκε από τον CRR II, όπως εφαρμόζεται κατά την ημερομηνία αναφοράς.</p>
Δείκτης κόστος προς έσοδα	<p>Ο δείκτης κόστος προς έσοδα υπολογίζεται ως το Σύνολο Εξόδων (όπως ορίζεται) διαιρεμένο με το Σύνολο Εσόδων (όπως ορίζεται).</p>
Δείκτης μόχλευσης	<p>Ο δείκτης μόχλευσης είναι το ποσοστό του συνόλου των ιδίων κεφαλαίων (περιλαμβανομένου και των Λοιπών Συμμετοχικών Τίτλων), μείον τα άυλα περιουσιακά στοιχεία, διαιρούμενο του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων όπως αυτά παρουσιάζονται στον ισολογισμό.</p>
Δείκτης ψηφιακών συναλλαγών	<p>Ο αριθμός των συναλλαγών που εκτελέστηκαν μέσω ψηφιακών καναλιών ως προς τον συνολικό αριθμό των συναλλαγών που διεκπεραιώθηκαν. Οι συναλλαγές αφορούν καταθέσεις, αναλήψεις μετρητών και μεταφορές εντός και εκτός Τράπεζας. Τα ψηφιακά κανάλια περιλαμβάνουν την τραπεζική εφαρμογή για κινητά, τη διαδικτυακή τραπεζική και τις Αυτόματες Ταμειακές Μηχανές (ATMs).</p>
Διαγραφές	<p>Δάνεια μαζί με τις σχετικές πιστωτικές ζημιές δανείων τους διαγράφονται όταν δεν υπάρχει ρεαλιστική προοπτική για μελλοντική ανάκτησή τους. Μερικές διαγραφές, περιλαμβανομένων μη συμβατικών διαγραφών, μπορεί επίσης να προκύψουν όταν εκτιμάται ότι δεν υπάρχει εφικτή προοπτική για ανάκτηση των μελλοντικών ταμειακών ροών. Επιπλέον οι διαγραφές μπορεί να αντικατοπτρίζουν ενέργειες αναδιάρθρωσης με πελάτες και υπόκεινται στους όρους συμφωνίας και στην ικανοποιητική επίδοση.</p>
Ειδικός φόρος	<p>Αφορά ειδικό φόρο επί των καταθέσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων στην Κύπρο.</p>
EKT	<p>Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα</p>
Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης	<p>Αποτελούνται κυρίως από το κόστος εξωτερικών συμβούλων που αφορά: (i) την πώληση δραστηριοτήτων και μη κύριων περιουσιακών στοιχείων και (ii) τέλη για τις δραστηριότητες αναδιάρθρωσης δανείων πελατών</p>

Ζ. Όροι και Επεξηγήσεις (συνέχεια)

Καθαρά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	Αποτελούνται από τα Δάνεια (όπως ορίζονται) μείον τις συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (όπως ορίζονται, αλλά μη περιλαμβανομένων των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για στοιχεία εκτός ισολογισμού).
Καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες ως προς τα συνολικά έσοδα	Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες μείον έξοδα από αμοιβές και προμήθειες ως ποσοστό στο σύνολο των εσόδων (όπως ορίζεται).
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο	Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο υπολογίζεται ως τα καθαρά έσοδα από τόκους (ετησιοποιημένα) ως προς τον τριμηνιαίο μέσο όρο των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων (όπως ορίζεται).
Κέρδη/(ζημιά) μετά τη φορολογία και πριν τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	Αυτό αναφέρεται στα κέρδη ή τη ζημιά μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας), εξαιρουμένων των 'μη επαναλαμβανόμενων στοιχείων' (ως ορίζονται).
Κέρδη/(ζημιά) μετά τη φορολογία –οργανικά (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	Αυτό αναφέρεται στα κέρδη ή τη ζημιά μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας), εξαιρουμένων των μη 'επαναλαμβανόμενων στοιχείων' (όπως ορίζονται, εκτός από τα 'έξοδα συμβούλων και άλλων εξόδων αναδιάρθρωσης –οργανικά').
Λειτουργικά κέρδη	Τα λειτουργικά κέρδη περιλαμβάνουν κέρδη πριν το 'Σύνολο συσσωρευμένων αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών δανείων, απομειώσεων και προβλέψεων' (όπως ορίζονται), τη φορολογία, τα (κέρδη)/ζημιά που αναλογούν σε δικαιώματα μειοψηφίας και τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία (όπως ορίζονται).
Λειτουργικά κέρδη επί του μέσου όρου των περιουσιακών στοιχείων	Τα λειτουργικά κέρδη επί του μέσου όρου των περιουσιακών στοιχείων υπολογίζονται ως τα ετησιοποιημένα λειτουργικά κέρδη (ως ορίζονται) ως προς τον τριμηνιαίο μέσο όρο των περιουσιακών στοιχείων για τη σχετική περίοδο. Στο μέσο όρο των περιουσιακών στοιχείων δεν περιλαμβάνονται τα συνολικά περιουσιακά στοιχεία των μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων στο τέλος κάθε τρίμηνου, όπου ισχύει.
Μερίδια αγοράς	<p>Τα μερίδια αγοράς των καταθέσεων και των δανείων βασίζονται σε στοιχεία της ΚΤΚ.</p> <p>Η Τράπεζα είναι ο μεγαλύτερος δανειστής στην Κύπρο με το μερίδιο αγοράς της επί των δανείων να ανέρχεται σε 41.5% στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, σε σύγκριση με 41.7% στις 30 Ιουνίου 2020, 41.0% στις 31 Μαρτίου 2020, και 41.1% στις 31 Δεκεμβρίου 2019, 40.8% στις 30 Σεπτεμβρίου 2019, 41.3% στις 30 Ιουνίου 2019, 46.7% στις 31 Μαρτίου 2019, 45.4% στις 31 Δεκεμβρίου 2018 και στις 30 Σεπτεμβρίου 2018, 38.6% στις 30 Ιουνίου 2018 και 37.4% στις 31 Μαρτίου 2018.</p> <p>Το μερίδιο αγοράς επηρεάστηκε στις 30 Ιουνίου 2019, μετά από την από-αναγνώριση του δανειακού χαρτοφυλακίου που σχετίζεται με το Project Helix, κατά την ολοκλήρωση του, που ανακοινώθηκε στις 28 Ιουνίου 2019.</p> <p>Το μερίδιο αγοράς της Τράπεζας επί των δανείων στις 31 Μαρτίου 2019 έχει επηρεαστεί από μείωση στο σύνολο των δανείων του τραπεζικού τομέα στην Κύπρο ύψους €1 δις λόγω επανακατηγοριοποίησης δανείων, επανεκτιμήσεων, συναλλαγματικών ισοτιμιών και άλλων προσαρμογών (ΚΤΚ).</p> <p>Το μερίδιο αγοράς στα δάνεια στις 30 Σεπτεμβρίου 2018, επηρεάστηκε από τη μείωση του συνόλου των δανείων στον τραπεζικό τομέα, κυρίως λόγω €6 δις μη εξυπηρετούμενων δανείων της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Λτδ ('ΣΚΤ'), τα οποία παρέμειναν στη ΣΕΔΙΠΕΣ, ως αποτέλεσμα της συμφωνίας της ΣΚΤ με την Ελληνική Τράπεζα.</p> <p>Το μερίδιο αγοράς της Τράπεζας επί των δανείων στις 30 Ιουνίου 2018 είχε επηρεαστεί από μείωση στο σύνολο των δανείων του τραπεζικού τομέα στην Κύπρο ύψους €2.1 δις λόγω επανακατηγοριοποίησης δανείων, επανεκτιμήσεων, συναλλαγματικών ισοτιμιών και άλλων προσαρμογών (ΚΤΚ).</p>

Ζ. Όροι και Επεξηγήσεις (συνέχεια)

Μέσος τριμηνιαίος όρος των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων	Αναφέρεται στον μέσο τριμηνιαίο όρο των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχή και το τέλος του σχετικού τριμήνου. Ο μέσος όρος των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων δεν περιλαμβάνει τοκοφόρα περιουσιακά στοιχεία μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων στο τέλος κάθε τριμήνου, όπου εφαρμόζεται. Τα τοκοφόρα περιουσιακά στοιχεία είναι το σύνολο των: μετρητών και καταθέσεων με κεντρικές τράπεζες, δανείων και απαιτήσεων σε τράπεζες, καθαρών δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (περιλαμβανομένων δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατηγοριοποιήθηκαν ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση), και επενδύσεων (με εξαίρεση τις μετοχές και τα αμοιβαία κεφάλαια).
Μεταβατικές διατάξεις για το αποθεματικό ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίου (CCB)	Σύμφωνα με την Κυπριακή νομοθεσία η οποία έχει οριστεί για όλα τα πιστωτικά ιδρύματα, το αποθεματικό ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίου ανέρχεται σε 1.25% για το 2017, 1.875% για το 2018 και 2.5% για το 2019 (σε πλήρη ισχύ).
Μη εξυπηρετούμενα δάνεια (ΜΕΔ) (βάσει ΕΑΤ)	<p>Με βάση τα πρότυπα αναφοράς της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (ΕΑΤ) και τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) προς τις τράπεζες για τα ΜΕΔ, (που δημοσιεύθηκε τον Μάρτιο 2017), ΜΕΔ θεωρούνται αυτά τα ανοίγματα τα οποία ικανοποιούν ένα από τους πιο κάτω όρους:</p> <ul style="list-style-type: none">(i) Ο δανειολήπτης έχει αξιολογηθεί ότι δεν είναι πιθανό να εκπληρώσει τις πιστωτικές του υποχρεώσεις χωρίς την εκποίηση της εξασφάλισής του, ανεξάρτητα από την ύπαρξη τυχόν ληξιπρόθεσμων οφειλών ή τον αριθμό των ημερών σε καθυστέρηση.(ii) Δάνεια σε αθέτηση ή απομειωμένα δάνεια σύμφωνα με την προσέγγιση που προβλέπεται από τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), τα οποία θα προκαλούσαν επίσης αθέτηση υποχρέωσης βάσει συγκεκριμένης πιστωτικής προσαρμογής, αναδιάρθρωσης κινδύνου και πτώχευσης του οφειλέτη.(iii) Σημαντικά ανοίγματα όπως καθορίζονται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ), τα οποία είναι ληξιπρόθεσμα πάνω από 90 μέρες.(iv) Εξυπηρετούμενα, ρυθμισμένα δάνεια υπό επίβλεψη για τα οποία χρειάζονται επιπρόσθετες ρυθμίσεις.(v) Εξυπηρετούμενα, ρυθμισμένα δάνεια υπό επίβλεψη τα οποία παρουσιάζουν ληξιπρόθεσμες οφειλές πάνω από 30 μέρες εντός της περιόδου επίβλεψης. <p>Όταν ένα συγκεκριμένο μέρος των δανείων του οφειλέτη, το οποίο πληροί τα πιο πάνω κριτήρια ΜΕΔ, υπερβαίνει το 20% της μεικτής λογιστικής αξίας όλων των εντός ισολογισμού δανείων του, τότε όλα τα δάνεια του οφειλέτη κατηγοριοποιούνται ως μη εξυπηρετούμενα. Σε αντίθετη περίπτωση, μόνο το συγκεκριμένο μέρος των δανείων κατηγοριοποιείται ως μη εξυπηρετούμενο.</p> <p>Τα ΜΕΔ παρουσιάζονται πριν την αφαίρεση των συσσωρευμένων αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών δανείων (όπως ορίζονται).</p>
Μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία	Τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία όπως παρουσιάζονται στη 'Ενοποιημένη Συνοπτική Ενδιάμεση Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων – Υποκείμενη βάση' τα οποία αφορούν τα ακόλουθα, όπου εφαρμόζονται: (i) έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης - οργανικά, (ii) έξοδα αναδιάρθρωσης – Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης (ΣΕΑ) (iii) Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) περιλαμβανομένων εξόδων αναδιάρθρωσης (iv) Ζημιά από επαναμέτρηση της επένδυσης σε συγγενή εταιρία από την κατηγοριοποίηση της ως ομάδα που κατέχεται προς πώληση (CNP) μετά το μερίδιο στα κέρδη συγγενών εταιριών, και (v) Αναστροφή απομείωσης ΑΦΑ και απομείωση εισπρακτέας φορολογίας.
Μη επιτοκιακά έσοδα	Τα μη επιτοκιακά έσοδα αποτελούνται από Καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες, Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών (με εξαίρεση τα καθαρά κέρδη από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων), Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες, Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και από πώληση αποθεμάτων ακινήτων, και λοιπά έσοδα.
Νέος δανεισμός	Ο νέος δανεισμός περιλαμβάνει τη μέση μεταβολή από την αρχή του χρόνου μέχρι σήμερα (αν είναι θετική) σε λογαριασμούς ορίων.

Z. Όροι και Επεξηγήσεις (συνέχεια)

Ποσοστό/Δείκτης ΜΕΔ (βάσει EAT) προς δάνεια	Υπολογίζεται ως τα ΜΕΔ βάσει EAT (ως ορίζονται) ως προς τα δάνεια (ως ορίζονται).
Ποσοστό/Δείκτης κάλυψης ΜΕΔ (βάσει EAT)	Υπολογίζεται ως οι συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων (όπως ορίζεται) ως προς το σύνολο των ΜΕΔ (βάσει EAT) (όπως ορίζεται).
Πιστωτικές ζημιές δανείων (PL)	Οι πιστωτικές ζημιές δανείων αποτελούνται από: (i) πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες, (ii) καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος και (iii) τα καθαρά κέρδη από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.
Πρόσθετο Κεφάλαιο Κατηγορίας 1 (AT1)	Το Πρόσθετο Κεφάλαιο Κατηγορίας 1 (AT1) ορίζεται σύμφωνα με τα Άρθρα 51 και 52 του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (ΕΕ) αριθ. 575/2013, όπως τροποποιήθηκε από τον CRR II, όπως αυτός εφαρμόζεται κατά την ημερομηνία αναφοράς.
Ρυθμός ψηφιακής υιοθέτησης	Ο αριθμός των ιδιωτών πελατών που έχουν υιοθετήσει τα ψηφιακά κανάλια και προϊόντα της Τράπεζας ως προς τον συνολικό αριθμό των ιδιωτών πελατών. Οι ψηφιακά ενεργοί πελάτες είναι τα άτομα που χρησιμοποιούν τα ψηφιακά κανάλια της Τράπεζας (την τραπεζική εφαρμογή για κινητά, τη διαδικτυακή τραπεζική και τις Αυτόματες Ταμειακές Μηχανές (ATMs)) για να πραγματοποιήσουν τις τραπεζικές τους συναλλαγές, καθώς και μέσα διευκόλυνσης διεκπεραίωσης ψηφιακών συναλλαγών, όπως τις κάρτες που εκδίδει η Τράπεζα για την πραγματοποίηση ηλεκτρονικών αγορών, βάσει της σκοροκάρτας που έχει αναπτυχθεί εσωτερικά (score card).
Στοιχεία από τη Στατιστική Υπηρεσία	Τα τελευταία στοιχεία δημοσιεύτηκαν από τη Στατιστική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας (Κυπριακή Στατιστική Υπηρεσία) στις 13 Νοεμβρίου 2020.
Πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT)	Αφορά τις πωλήσεις χαρτοφυλακίων ΜΕΔ (βάσει EAT) που ολοκληρώθηκαν σε κάθε περίοδο και πωλήσεις ΜΕΔ υπό εξέταση, καθώς και πιθανές περαιτέρω πωλήσεις ΜΕΔ, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, ανεξαρτήτως από το αν πληρούσαν ή όχι τα κριτήρια κατηγοριοποίησης ως ομάδες που κατέχονται προς πώληση στις ημερομηνίες αναφοράς. Περιλαμβάνουν χαρτοφυλάκια για το Project Helix, το Project Helix 2, καθώς και άλλα χαρτοφυλάκια.
Συγκρότημα	Το Συγκρότημα αποτελείται από την Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company, 'BOC Holdings' ή η 'Εταιρία', τη θυγατρική της Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λίμιτεδ, την 'Τράπεζα' και τις θυγατρικές της Τράπεζας.
Συνεισφορά στο ΕΤΕ	Αφορά συνεισφορά στο Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης.
Συνεισφορά στο ΤΕΚ	Αφορά συνεισφορά στο Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων
Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	Ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας έχει καθοριστεί σύμφωνα τους Κανονισμούς Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (ΕΕ) Αρ.575/2013, όπως τροποποιήθηκε από τον CRR II, όπως εφαρμόζεται κατά την ημερομηνία αναφοράς.
Σύνολο εξόδων	Το σύνολο εξόδων αποτελείται από το κόστος προσωπικού, άλλα λειτουργικά έξοδα και από τον ειδικό φόρο και συνεισφορές στο Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης (ΕΤΕ) και στο Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων (ΤΕΚ). Δεν περιλαμβάνει 'έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης- οργανικά', έξοδα αναδιάρθρωσης που αφορούν το Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης Προσωπικού, ούτε και έξοδα αναδιάρθρωσης σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT). Τα έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης- οργανικά ανήλθαν σε €3 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2020 (σε σύγκριση με €3 εκατ. το β' τρίμηνο 2020, €3 εκατ. το α' τρίμηνο 2020 και €8 εκατ. το δ' τρίμηνο 2019). Τα έξοδα αναδιάρθρωσης που αφορούν τις πωλήσεις ΜΕΔ (Βάσει EAT) ήταν μηδαμινά για το γ' τρίμηνο 2020 (σε σύγκριση με €1 εκατ. το β' τρίμηνο 2020, €3 εκατ. το α' τρίμηνο 2020 και €10 εκατ. το δ' τρίμηνο 2019). Τα έξοδα αναδιάρθρωσης που αφορούν το Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης Προσωπικού ανήλθαν σε €81 εκατ. το δ' τρίμηνο 2019.
Σύνολο εσόδων	Το σύνολο εσόδων αποτελείται από τα καθαρά έσοδα από τόκους και τα μη επιτοκιακά έσοδα (ως ορίζεται).

Z. Όροι και Επεξηγήσεις (συνέχεια)

Σύνολο πιστωτικών ζημιών δανείων, απομειώσεων και προβλέψεων	Το σύνολο πιστωτικών ζημιών δανείων, απομειώσεων και προβλέψεων αποτελείται από πιστωτικές ζημιές δανείων (όπως ορίζονται), και απομειώσεις για άλλα χρηματοοικονομικά και μη περιουσιακά στοιχεία και προβλέψεις για επιδικίες, απαιτήσεις, κανονιστικά και άλλα ζητήματα.
Συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων (B/S)	Οι συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες περιλαμβάνουν: (i) αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (περιλαμβανομένων αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση), (ii) εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες, (iii) αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για στοιχεία εκτός ισολογισμού (χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και ανειλημμένες υποχρεώσεις) που παρουσιάζονται στον ισολογισμό στις λοιπές υποχρεώσεις και (iv) συσσωρευμένη αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατηγοριοποιούνται και επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.
Υποκείμενη βάση	Αυτό αναφέρεται στα οικονομικά αποτελέσματα στην βάση ως απαιτείται από τη νομοθεσία μετά που προσαρμόζονται για ορισμένα στοιχεία όπως επεξηγείται στη Βάση Παρουσίασης.
Χρέωση για πιστωτικές ζημιές δανείων (cost of risk)	Η χρέωση για πιστωτικές ζημιές δανείων (cost of risk) (από την αρχή του έτους μέχρι σήμερα) υπολογίζεται ως οι ετησιοποιημένες 'πιστωτικές ζημιές δανείων' (όπως ορίζονται) ως προς τον μέσο όρο των δανείων (ο μέσος όρος υπολογίζεται ως ο μέσος όρος του αρχικού υπόλοιπου και του τελικού υπόλοιπου)
Project Helix	Το Project Helix αναφέρεται στην πώληση χαρτοφυλακίου δανείων με μεικτή λογιστική αξία ύψους €2.8 δις η οποία ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2019. Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε μέρος A.1.4 Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου.
Project Helix 2	Το Project Helix 2 αναφέρεται στην πώληση χαρτοφυλακίου δανείων με μεικτή λογιστική αξία ύψους €898 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2020 για την οποία το Συγκρότημα έφτασε σε συμφωνία στις 3 Αυγούστου 2020. Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε μέρος A.1.4 Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου.

Βάση Παρουσίασης

Τα οικονομικά αποτελέσματα που αναφέρονται σε αυτή την ανακοίνωση αφορούν την Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company, "BOC Holdings" ή η «Εταιρία», τη θυγατρική της Bank of Cyprus Public Company Limited, η «Τράπεζα» ή «BOC PLC», και μαζί με τις θυγατρικές της, το «Συγκρότημα», για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2020.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2016, η Τράπεζα ήταν εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) και στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Στις 18 Ιανουαρίου 2017, η BOC Holdings, η οποία ιδρύθηκε στην Ιρλανδία, εντάχθηκε στη δομή του Συγκροτήματος ως η νέα μητρική εταιρία της Τράπεζας. Στις 19 Ιανουαρίου 2017, το συνολικό εκδομένο μετοχικό κεφάλαιο της BOC Holdings εισήχθη για διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αξιών του Λονδίνου και στο ΧΑΚ.

Η χρηματοοικονομική πληροφόρηση που παρέχεται σε αυτή την ανακοίνωση δημοσιεύεται με σκοπό την παροχή των οικονομικών αποτελεσμάτων για το Συγκρότημα για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2020. Η χρηματοοικονομική πληροφόρηση σε αυτή την ανακοίνωση δεν αποτελεί τις απαιτούμενες από τη νομοθεσία οικονομικές καταστάσεις της BOC Holdings σύμφωνα με το άρθρο 340 της νομοθεσίας για εταιρίες 2014 της Ιρλανδίας. Οι απαιτούμενες από τη νομοθεσία οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019, κατά τις οποίες οι ελεγκτές έχουν εκδώσει έκθεση ελεγκτών χωρίς επιφύλαξη, δημοσιεύθηκαν στις 29 Απριλίου 2020 και έχουν προσαρτηθεί στην ετήσια έκθεση και κατατεθεί στον Έφορο Εταιριών της Ιρλανδίας. Το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε τις απαιτούμενες από τη νομοθεσία οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 στις 26 Νοεμβρίου 2020.

Βάση όπως απαιτείται από τη νομοθεσία: Η πληροφόρηση με βάση 'όπως απαιτείται από τη νομοθεσία' παρατίθεται στις σελίδες 36-65. Ωστόσο, διάφοροι παράγοντες έχουν επηρεάσει σημαντικά τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος. Κατά συνέπεια, τα αποτελέσματα παρουσιάζονται επίσης σε υποκείμενη βάση.

Υποκείμενη βάση: Τα αποτελέσματα με βάση 'όπως απαιτείται από τη νομοθεσία' αναπροσαρμόζονται για ορισμένα στοιχεία (βλέπε σελίδες 42-43), ώστε να επιτρέπουν τη σύγκριση της υποκείμενης απόδοσης του Συγκροτήματος, όπως περιγράφεται στις σελίδες 4-6.

Η χρηματοοικονομική πληροφόρηση που αναφέρεται σε αυτή την ανακοίνωση δεν έχει επισκοπηθεί ή ελεγχθεί από τους εξωτερικούς ελεγκτές του Συγκροτήματος.

Η ανακοίνωση αυτή και η παρουσίαση των Οικονομικών Αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος, για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος www.bankofcyprus.com (Σχέσεις Επενδυτών/Οικονομικά Αποτελέσματα).

Όροι: Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί ορισμένους όρους κατά το σχολιασμό της επιχειρηματικής του απόδοσης και χρηματοοικονομικής του θέσης ως αυτοί ορίζονται στο μέρος Ζ.

Τα Οικονομικά Αποτελέσματα του Συγκροτήματος για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 παρουσιάζονται σε Ευρώ (€) και όλα τα ποσά στρογγυλοποιούνται ως αναφέρονται. Το κόμμα χρησιμοποιείται για να διαχωρίζει τις χιλιάδες και η τελεία χρησιμοποιείται για να διαχωρίσει τα δεκαδικά σημεία.

Προβλέψεις και Αναφορές για το Μέλλον

Το παρόν έγγραφο περιέχει ορισμένες αναφορές για το μέλλον, οι οποίες συνήθως προσδιορίζονται με τη χρήση όρων όπως «προσδοκά», «θα πρέπει να είναι», «θα είναι» και παρόμοιες εκφράσεις ή παραλλαγές τους, ή την αρνητική μεταβολή τους, αλλά η απουσία τους δεν σημαίνει ότι η αναφορά δεν αναφέρεται στο μέλλον. Παραδείγματα αναφορών για το μέλλον περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται σε, δηλώσεις σχετικά με τις βραχυπρόθεσμες, μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες μελλοντικές κεφαλαιακές απαιτήσεις και κεφαλαιακούς δείκτες, τις προθέσεις του Συγκροτήματος, τις πεποιθήσεις ή τις τρέχουσες εκτιμήσεις και προβλέψεις αναφορικά με τα μελλοντικά λειτουργικά αποτελέσματα, τη χρηματοοικονομική κατάσταση, τις αναμενόμενες απομειώσεις, το μέγεθος του ισολογισμού, τη ρευστότητα, την επίδοση, των προοπτικών, την αναμενόμενη ανάπτυξη, τις προβλέψεις, τις απομειώσεις, τις επιχειρηματικές στρατηγικές και τις ευκαιρίες του Συγκροτήματος. Από τη φύση τους, οι προβλέψεις και αναφορές για το μέλλον εμπειριέχουν κινδύνους και αβεβαιότητες επειδή σχετίζονται με γεγονότα και εξαρτώνται από περιστάσεις που θα συμβούν ή πιθανόν να συμβούν στο μέλλον. Παράγοντες οι οποίοι θα μπορούσαν να προκαλέσουν ουσιαστική διαφορά μεταξύ των πραγματικών εργασιών, της στρατηγικής και/ή των αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος και των σχεδίων, των στόχων, των προσδοκιών, των εκτιμήσεων και των προθέσεων του Συγκροτήματος, οι οποίες εκφράστηκαν σε παρόμοιες δηλώσεις προβλέψεων και αναφορών για το μέλλον από το Συγκρότημα, περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται σε: γενικές οικονομικές και πολιτικές συνθήκες στην Κύπρο και σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), διακυμάνσεις των επιτοκίων και των συναλλαγματικών ισοτιμιών, νομοθετικές, δημοσιονομικές και κανονιστικές εξελίξεις και κινδύνους σχετικά με την τεχνολογία και πληροφορική, επιδικίες και άλλους λειτουργικούς κινδύνους, δυσμενείς συνθήκες της αγοράς, αντίκτυπο εξάρσεων, επιδημιών ή πανδημιών, όπως η πανδημία COVID-19 και οι συνεχιζόμενες προκλήσεις και αβεβαιότητες που δημιουργεί η πανδημία COVID-19 για επιχειρήσεις και κυβερνήσεις σε όλο τον κόσμο. Σε περίπτωση που συμβεί κάποιος ή περισσότεροι από αυτούς ή άλλοι παράγοντες, ή εάν οι υποκείμενες υποθέσεις αποδειχθούν λανθασμένες, τα πραγματικά αποτελέσματα ή τα γεγονότα ενδέχεται να διαφέρουν σημαντικά από εκείνα που αναμένονται αυτήν την περίοδο όπως αντικατοπτρίζονται σε τέτοιες δηλώσεις προβλέψεων και αναφορών για το μέλλον. Οι δηλώσεις που αναφέρονται στο παρόν έγγραφο ισχύουν μόνο από την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος εγγράφου. Εκτός εάν απαιτείται από οποιονδήποτε εφαρμοστέο νόμο ή κανονισμό, το Συγκρότημα αποποιείται ρητά οποιαδήποτε υποχρέωση ή δέσμευση να δημοσιοποιήσει τυχόν επικαιροποιήσεις ή αναθεωρήσεις αναφορικά με οποιοσδήποτε προβλέψεις που συμπεριλαμβάνονται στο παρόν έγγραφο, ώστε να αντικατοπτρίζει οποιαδήποτε αλλαγή στις προσδοκίες του Συγκροτήματος ή οποιαδήποτε αλλαγή γεγονότων ή περιστάσεων στις οποίες βασίζεται οποιαδήποτε δήλωση.

Επικοινωνία

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επικοινωνήσετε με:

Σχέσεις Επενδυτών

+ 357 22 122239

investors@bankofcyprus.com

Το Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου είναι ο μεγαλύτερος χρηματοοικονομικός οργανισμός στην Κύπρο και προσφέρει ένα ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών που περιλαμβάνει τραπεζικές υπηρεσίες, χρηματοδοτήσεις, φάκτοριγκ, χρηματοεπενδυτικές υπηρεσίες, διαχείριση κεφαλαίων και ασφάλειες γενικού κλάδου και ζωής. Το Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου λειτουργεί μέσω 98 καταστημάτων στην Κύπρο, εκ των οποίων τα 14 λειτουργούν ως θυρίδες. Επιπλέον, λειτουργεί γραφεία αντιπροσωπείας στη Ρωσία, την Ουκρανία και την Κίνα. Το Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου εργοδοτεί 3,577 άτομα διεθνώς. Στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, το Σύνολο Περιουσιακών Στοιχείων ανερχόταν σε €21.5 δις και τα Ίδια Κεφάλαια του σε €2.1 δις. Το Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου αποτελείται από την Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company, τη θυγατρική της Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λίμιτεδ και τις θυγατρικές αυτής.